

REFERENCE

(NOT FOR ISSUE)

Assam

Legislative Assembly Debates

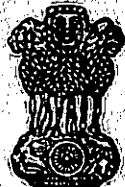
OFFICIAL REPORT

SIXTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL
ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

Volume I
No. 4

The 22nd February 1969.

सत्यमेव जयते

1985

PRINTED AT NATIONAL PRINTERS, GUWAHATI-781007

REFERENCE
(Not for Issue)

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1969

Budget Session

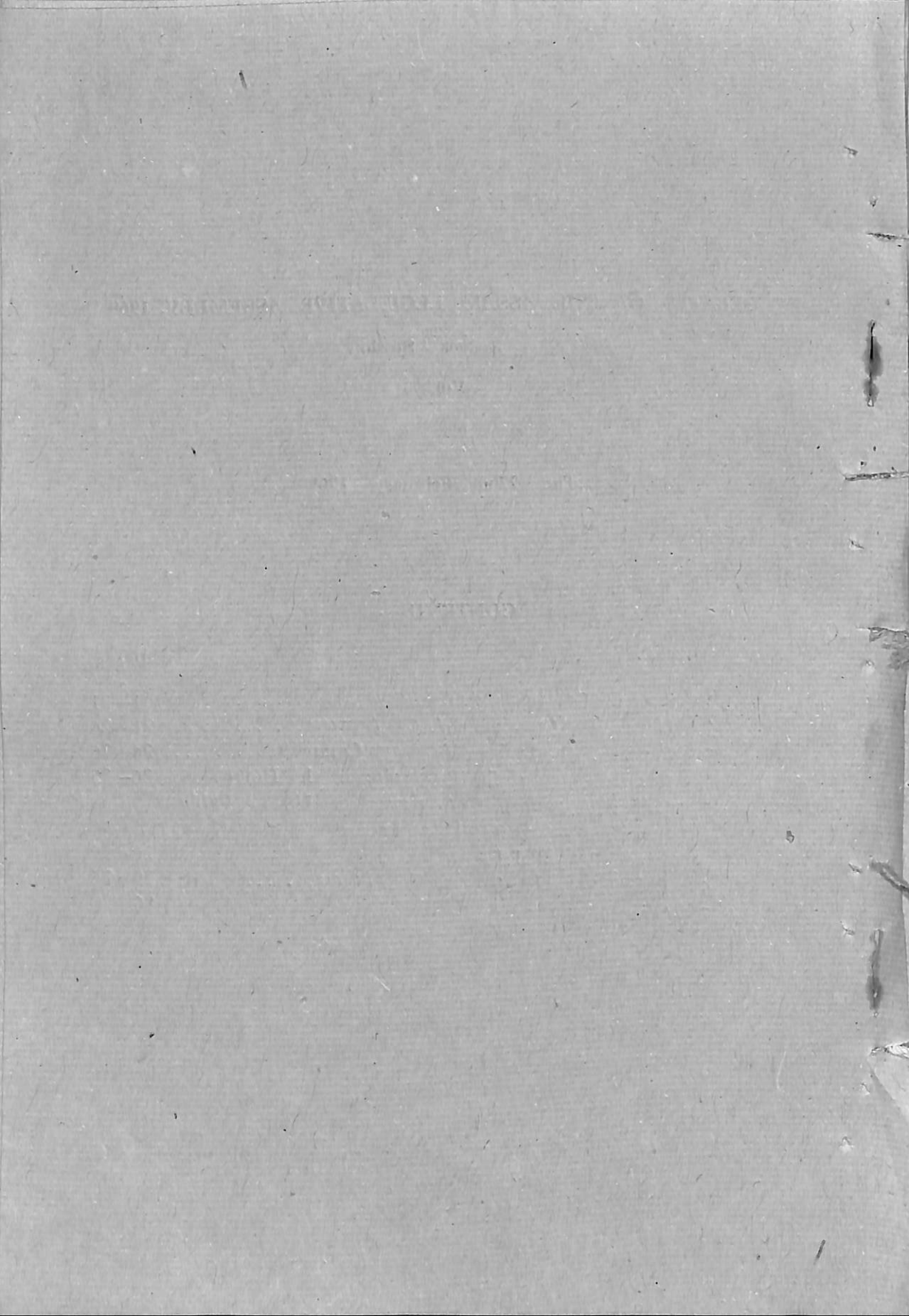
Vol. I

No. 4

The 22nd February 1969

CONTENTS

	Pages
1. Starred Questions And Answers.....	1—21
2. Unstarred Questions And Answers.....	21—24
3. Report of the Business Advisory Committee.....	24—26
4. Re: Language of the Proceeding of the House.....	26—36
5. Calling Attention to A matter of Urgent Public Importance—Two deaths at Badarpur as a result of firing by R.P.F.	36—39
6. Debate on the Governor's Address.....	39—86
7. Adjournment	86

Proceedings of the Sixth Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the
Fourth General Elections under the
Sovereign Democratic Republican
Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong
at 10 A.M. on Saturday, the 22nd February 1969.

PRESENT :

Shri Hareswar Goswami, B.A. (Cal.), M.A. (Cantab.), Barrister-at-Law, Speaker, in the Chair, Ten Ministers, Two Ministers of State, One Deputy Minister and Seventy One Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS¹

(To which oral answers were given)

Mr. Speaker : We have got 11 questions today. I will try to finish them all so that there may not be any arrear. Now, Starred Question No. 1. I call upon Shri Sailen Medhi.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I have been authorised to ask this question.

Re : Loan from Union Government

Shri SAILEN MEDHI asked :

*10. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that occasionally the State Government had to borrow from the Union Government to repay the Union Government's debt ?
- (b) What steps the Government is contemplating to repay Government of India, the total debt of Rs. 2,43,83,65,000 which has accrued up to 1st of July 1968 ?

- (c) Why the Government of Assam has not yet suggested the amendment of the 7th Schedule of the Constitution with a view to transfer some item from the Union list to the State list so that a wider area of revenue yielding resources of the State can be achieved ?
- (d) Whether the Government of Assam submitted any memorandum to the Fifth Finance Commission claiming larger share of divisible revenue collected by the Union Government ?
- (e) If so, on what divisible revenue, Assam Government has claimed larger share ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Finance) replied :

10. (a)—Yes.

(b)—The debt is to be repaid in instalments on different dates and in different years according to the terms and conditions of each loan. For repayment appropriate budget provision is made. The budget provisions are to be covered by capital receipts.

(c)—The State Government have suggested the amendment of the Constitution to provide for the Corporation Tax to be brought within the divisible pool. Amendment of the Seventh Schedule to the Constitution in other respects has not been suggested as there are other provisions in the Constitution to enable the Union Government to aid and assist the revenue of the State. Such provisions include sharing of certain taxes and duties levied by the Union like the Income Tax, Union Excise Duties, etc, and for giving subvention to the States. There is also provision of Article 269 of the Constitution authorising the Union Government to levy certain taxes and pass on the proceeds to the States.

(d)—Yes.

(e)—The Assam Government has claimed larger share of the Income Tax, a share of the Surcharge on Income Tax, a share of the Corporation Tax, a larger share of revenues from the Central Excise Duties and a larger subvention.

Shri Prabhat Narayan Chaudhury—What is the actual figure ? Whether it is 243 crores or 244 crores ? As it is printed it is 243 crores.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—This figure was given by **Shri Sainen Medhi**.

Shri Dulal Chandra Barua—What is the actual loan position of the state ? What is the up-to-date amount of loan paid to the Govt. of India ? What is the interest so far paid to the Government of India so far on the amount of loan taken from them.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—As I have said, payments are made from time to time and the consolidated figure will be nearly 244 crores.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is only the original loan or the interest has also been included there

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—This is original loan and due interest is paid by us out of the revenue of the State.

Shri Dulal Chandra Barua—Is it a fact that we are to pay a huge amount of interest on these loans from the Govt. India ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We are regularly paying the interest and whenever there is over-draft it is converted into consequential loan.

Shri Dulal Chandra Barua—Is it a fact that due to non payment of the loan the Government of India has advised the Reserve Bank not to give any more loan to the Government of Assam which has affected the entire economy of this backward State ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—No.

Shri Debeswar Sarmah : May I request the Finance Minister to watch and observe the big states like U.P. and Bihar in the matter of payment of debts and follow their suit ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—In the recent meeting of the National Development Council it transpired that almost all the States of India except Gujrat and Maharashtra are in the same position. Now as a solution we have suggested re-scheduling of debts. The short-term loans have to be paid quickly, and, therefore, the burden of payment becomes heavy. Assam is to pay Rs. 30 crores annually—capital and interest combined. Therefore, we have asked for re-scheduling of the debts so that short-term loans may be turned into long-term loans. If a loan is for

five years then within that time the schemes may not produce economic results. As a result of the re-scheduling of debts the burden of immediate payments are reduced. We will get more time to make our schemes economic. But uptill now the Govt. of India and the Finance Commission has not accepted the re-scheduling of debts because if the Finance Ministry accepts the re-scheduling then the resources for the plan which also includes the repayment of debts will be reduced to that extent. So the matter is still in controversy.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, as the Finance Minister has stated that the Finance Commission has not accepted the re-scheduling of debts, will that effect the financial assistance to the State ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—That should have affected, but as the Govt of India has accepted our earlier proposal that Assam, Nagaland and Jammu & Kashmir should be treated on a separate footing they have ear-marked an amount of Rs. 400 crores for these States. If the re-scheduling is accepted the other states will be affected because the resources will be falling short to that extent.

Shri Debeswar Sarmah—Debts are incurred and they have to be paid. The bigger States like U.P. and Bihar are slow in the matter of repayment; only the smaller States out of panic they pay easily and early. As regards the Plan debts will the Hon'ble Minister be pleased to enlighten us whether any of the projects taken during the last three Plans have contributed any surplus towards repayment of this 30 crores of rupees during the last year ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I regret to say that the projects undertaken have not been producing surplus except two investments of the State Govt.—the Saw Mill at Murkongselek, and India Carbon. These are the two which are paying dividends. With regard to transport our returns have dwindled.

Shri Debeswar Sarmah : Do Government take credit for the little surplus in the Murkongselek Saw Mill where there is 33% dividend in 1967 and the India Carbon we have only 10% ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : In transport our investment has been producing results but the returns are not adequate.

Shri Dulal Chandra Barua : The loans taken from the Govt. of India are generally to be invested for productive purposes. The maximum amount of loan has been invested in the State Electricity Board which was expected to be a productive one. By considering the economic situation prevailing in the State does Govt. consider it necessary to re-orient the schemes which are to be undertaken during the 4th Plan period so that non-productive schemes are discarded ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I am one with the Hon'ble Member that loans should be taken only for productive purposes. In the last Plans 66 crores of loan were taken for non-productive purposes. So the problem of repayment is baffling us. We have already suggested to the Planning Commission and to the Govt. of India that hereafter loans should be given only for productive purposes and not for non-productive purposes. This is the suggestion given not merely by us but by many other States also. There are the centrally sponsored schemes which are like baits offered to the fish, saying if you take this we will give you so much, and it was that we accepted the bait, the result is that today we are indebted to the tune of Rs. 66 crores only for non-productive purposes. Now we have asked the Govt. of India and the Planning Commission to stop these centrally sponsored schemes saying that it is no longer necessary to spoon-feed us. Give the money to us and we will utilise the money for the best purpose. The Govt. of India and the Finance Commission have agreed to it. In the present Plan the whole picture may change.

Re : Discussion between Chief Ministers of Assam and Nagaland

Sri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*11. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that there was a discussion between the Chief Minister of Assam and the Chief Minister of Nagaland on 4th October, at Jorhat in presence of the Governor of Assam and Nagaland for a clear demarcation of the boundary and to ease the tension in the border areas and if so, what is the result of the discussion ?
- (b) Whether it is also a fact that this discussion was preceded by another discussion between the two Chief Secretaries of the two States in Shillong and they came to certain agreements ?

- (c) If so, what are these agreements on which both sides agreed upon ?
- (d) Whether the Government is aware of the fact that even after these agreements the border situation specially in the Sibsagar and Nagaland border is continued to be tense ?
- (e) If so, what steps the Government have so far taken to ease the tense situation ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs) replied.

11. (a)—Yes, the matter relating to border was discussed by the two Chief Ministers when the Governor was also present at Jorhat. It was decided that the Chief Secretaries of the two States should discuss the matter to reduce tension in the border.

(b)—Following the Chief Ministers' discussion there was a meeting of the two Chief Secretaries at Shillong on 8th October, 1968.

(c)—It was agreed that the tension in the border should be reduced and for this purpose the border should be determined on the ground to begin with in the Tiru Hills Reserve Forest and the Kakodonga Reserve Forest.

(d)—Yes, after the agreement also there are reports of unauthorised activities from the side of Nagaland.

(e)—Steps are being taken to prevent these unauthorised activities. The Survey of India has also been requested to demarcate the boundary in the two areas as agreed to in the Chief Secretaries' Meeting, dated 8th October, 1968.

Mr. Speaker : This matter was discussed yesterday at threadbare. Now, only new questions, if any will be entertained.

Shri Dulal Ch. Barua—Sir, we want to know what are those agreements on which both sides agreed upon ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Yesterday I gave the terms and conditions of the agreement in course of my reply.

Shri Dulal Ch. Barua—Sir, as was admitted by the Minister yesterday in reply to a question on this subject that the boundary demarcation for this area had been taken up with the Govt.

of India and that the Survey of India would come and demarcate the boundary, may I know whether the said demarcation concerns only the boundary between Jorhat and Nagaland or the entire border of Sibsagar district ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—It concerns the entire disputed area as I told yesterday, Sir. The Survey of India will determine the boundary line as notified in 1925

Shri Dulal Chandar Barua—Whether Government is aware of the fact that in the Tiru Hills and Songtok area in Sibsagar—Nagaland border, the Nagaland Police Force have been constructing permanent barracks and official quarters for the Police personnel and also the building for the Transport office ? If so, whether the Govt. of Assam have asked the Nagaland Government to remove or stop the construction works till the final demarcation of the disputed area is made ?

Shri Mahendra Mohan Choudhry—That information is not with me at the moment, Sir. But as the hon'ble member said it, it must be looked into and the matter will be taken up with the appropriate authority.

Shri Atul Ch. Goswami—নগালেণ্ড শিবসাগৰ বৰ্ডাৰৰ বহুখোলা ধৰা ঠাইখিনি অসম চৰকাৰে নিজৰ বুলি নাভাবেনে ? যদিহে ভাবে তাক Disputed Area বুলি ধৰি লোৱা হৈছে কিয় ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সেইটো নহয়, যোৱা কালিও কোৱা হৈছে যে ১৯২৫ চনত যিটো সীমা নিৰ্ণয় কৰা হৈছিল সেই সীমাত যিহেতু সেই অঞ্চল জংল আছিল সেই কাৰণে সেই অঞ্চল নিৰ্দিষ্ট ভাবে কোনো সীমা আছিলনে নাই ধৰি লোৱা টান আছিল। সেই কাৰণে এইটো আমাৰ ফালৰ দ্বাৰা Demarcation বুলি ধৰি লোৱা হৈছে। সেই কাৰণে প্ৰকৃত ভাবে সীমা কোন খিনিত হ'ব সেইটো ১৯২৫ চনৰ সেই স্থাননী মতে নিৰ্ণয় কৰিবলৈ Govt. of India Survey Deptt. দাৱিছ দিয়া হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua : Is it a fact that the Nagaland Government agreed to the boundaries of 1925 ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : That is laid down in the Nagaland Act, the Act by which the Nagaland was created It has been stated therein that the boundaries between Assam State and the Nagaland State will be as was notified in 1925.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether they have agreed to that ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—There is no option but to agree.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether is it a fact that the Government of Assam has been asking the Government of India to have the areas re-surveyed by the Survey of India for demarcation of boundaries between the two States while the Government of Nagaland have been pressing the Government of India for a fresh boundary Commission to go into this matter ? If so, what is the reaction of the Government of Assam on that ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Government of Assam has ruled out any Boundary Commission.

Sri Shamsul Huda :—মই মজী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰো নেকি যে নগালেণ্ড আৰু অসম গণ্ডনমণ্টৰ যি চুক্তি সেই চুক্তি অসম গণ্ডনমণ্টে মানিলেছে নেকি, আৰু এটা কথা মই মজী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰো নে যে নগালেণ্ড আৰু অসম মণ্টৰ যি যিনি ঠাইৰ পৰা মানুহ উচ্ছেদ কৰা হৈছে সেই উচ্ছেদ কাৰ্য্য Agreement ৰ চৰ্ত হিচাবে কৰা হৈছে নেকি ?

Mr. Speaker : This question was discussed yesterday threadbare.

Re : Wireless Stations at National Highway No. 31

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY asked :

*12. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether Government propose to make adequate arrangements of security measure equipped with Wireless Stations at reasonable distances National High way No. 31 which provides Inter-State Traffic ?
- (b) Whether the Government received any suggestion in this respect in inviting during the past five years from any Member of the Legislature or any leading members of the public ?
- (c) If so, what is it and what action was taken on the same ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs), replied :

12.(a) —Government have sanctioned 4 Pick-up Vans for Highway patrolling of which one has been allotted to S.P., Kamrup. There is no proposal for establishing Wireless Stations along National Highway No. 31.

(b) —Yes. Some suggestions were received from the Hon'ble Member in August, 1965.

(c) —Amongst other suggestions, the Hon'ble Member's suggestions regarding control of traffic on the National Highway were (i) Posting of a staff with Nalbari as Headquarters provided with a Wireless Set, (ii) Provision of a Vehicle for the Staff and (iii) Sanctioning of Police Posts along the entire Highway connected with telephone.

A post of D.S.P. was created and an Officer posted at Nalbari with a vehicle at this disposal. His Office has been connected with telephone. A staff for Traffic Control has also been posted at Nalbari. A wireless Transmission Station was installed for general law and order duty on 21st June, 1966, but this had to be withdrawn on 18th June, 1968, due to pressing requirements elsewhere. Police Posts along the entire National Highway were not considered feasible but it is being kept under regular patrol.

Shri Prabhat Narayan Choudhury—Is the Govt. aware of reported and unreported cases of burglary, dacoities and also a few cases of kidnapping ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury —Sometimes such reports appear in the newspapers. But we have no exact information on that account.

Shri Dulal Chandra Barua —By considering the increase of crimes in the State whether Govt. consider it necessary to equip all the police stations with the wireless set and also as suggested by the hon'ble member to keep wireless units on both sides of National High ways to prevent dacoities that are being committed on the National High ways and other places in the State ?

Sri Mahendra Mohan Choudhury :—Sir, there is dearth of requisite number of wireless sets. It is the desire of the Government to equip all the police stations with wireless sets gradually.

Shri Dulal Chandra Barua : As the present wireless organisation in the State is working very effectively though with inadequate strength, does not Government consider it necessary to re-organise the entire organisation, as has been suggested in this august House on several occasions, by increasing the number of staff and giving them more emoluments and thus give incentive to the workers who are working very sincerely for maintaining the security of the State ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : It is a general case ; the low-paid Government servants always demand more pay. It is being looked into by Government every time there is a representation. The matters referred to by the hon. member may also be looked into.

Shri Dulal Chandra Barua : My whole point is that our wireless organisation is not well-equipped with modern equipments and it is not manned with sufficient number of staff. Therefore, considering the importance of this organisation, does not the Government consider it proper to strengthen this organisation with modern equipments as well as with more qualified personnel ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : The suggestions of the hon. member will be referred to the Department for examination.

Shri Prabhat Narayan Choudhury : Does the Minister know that not to speak of all the thanas being equipped with wireless sets, the Nalbari subdivisional headquarters also is lacking in the provision of a wireless set ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : This has been replied to already.

Shri Debeswar Sarmah : Out of the 4 pick-up vans, one has been allotted to S.P. Kamrup. Where are the other three ? Also is the Hon'ble Minister aware that more often than not the trunk telephone lines are out of order and, therefore, wireless is very necessary ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : I have already said that wireless sets will be more useful for transmitting information from place to place. As there is dearth of wireless sets at the moment Government have not been able to supply them to all places. Regarding the deployment of the 3 other pick-up

vans, though the information is with me in the file I am not finding it now. I shall search and give it later.

Re : Government Reserved Godown

Shri BHARDA KANTA COGOI asked :

- * 13 মাননীয়া গড়কপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্রীমহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—
- অসমৰ কোন কোন ঠাইত চৰকাৰি ৰিজার্ভ গোদাম-ঘৰ আছে ?
  - এই গোদাম-ঘৰবিলাক কেতিয়া সজা হৈছিল আৰু এইবিলাকত প্ৰত্যেকৰে আয়তন কিমান ?
  - এই গোদাম-ঘৰবিলাক কি কামত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে ?
  - এই গোদাম-ঘৰবিলাক বনাৰ্ণতে কিমান টকা খৰচ হৈছিল ?

Shri ALTAH HOSSAIN MAZUMDER (Minister of State, Public Works Department (R.&B.)) replied :

13.(a)—There is no reserve godown maintained by the Public Works Department (R.&B.)

(b), (c) & (d)—Do not arise.

Shri Dulal Chandra Baruah—এইটো কথা আমাক মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে যে আমাৰ Supply Department ৰ যি বিলাক Godown আছে সেই বিলাকৰ construction নকৰে নে ?

Shri Altaf Hussain Mazumder : So far as the Supply godowns are concerned, these are maintained by the Supply Department.

Shri Dulal Chandra Barua—My question is whether the construction of Supply godowns is undertaken by the P.W.D. and if so, whether it is a fact that a big godown at Naharkatia is lying unused and we have seen its deteriorated condition ? When we asked the Supply staff, they said that the matter has been referred to the P.W.D. but uptill now nothing has been done. If so why ?

Shri Altaf Hussain Mazumder : Naharkatia godown is not within the scope of this question, but since the hon. Member has referred to it, I shall look into it.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Sir, may I correct a reply to starred question No. 10 ? I said that the saw mill is at Morkong-selek but it is in Namsoi.

Re : Town Committee for Dhing

M. SHAMSUL HUDA asked :

*14. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether the proposal for constitution of Town Committee for Dhing contains also the Budget Estimate of the proposed Town Committee of Dhing ?
- (b) Whether this Budget Estimate is a self-sufficient one ?
- (c) If so, why the Government does not make formal declaration of Town Committee at Dhing ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister Finance) replied.

14. (a)—No.

(b)—Does not arise.

(c)—The matter is still under consideration of Government. Views of Batadrava Anchalik Panchayat is awaiting.

Shri Shamsul Huda : May I know whether the proposal contains any sort of probable income and expenditure ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : The D.C. has reported that the probable income of the proposed Town Committee will be Rs. 54, 825/- and the expenditure Rs. 30,000/-.

Shri Shamsul Huda : Does it not appear that it will become self-sufficient ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Yes, Sir.

Shri Shamsul Huda : Then why is Government making delay in constituting the Town Committee ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : The Batadrava Anchalik Panchayat has raised the question of the bazar. They say that the bazar is their main source of income and if it is taken away into the municipal area their income will be very much reduced. Therefore, we have referred the matter to the Batadrava Anchalik Panchayat.

Shri Shamsul Huda—May I know whether it is essential that the bazar should be excluded from the Town Committee ? Is there any such rule ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : There is no rule.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether any assessment has been made from the Government side about the income of that area ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : The income will be Rs. 54,825/- and the expenditure Rs. 30,000/-. A part of this income is derived from the market which is controlled by the Batadrava Anchalik Panchayat. The Panchayat has raised objection. Therefore, a communication has been sent to the Anchalik Panchayat.

Shri Pitsingh Konwar : Is not the bazar necessary for the development of the town ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi Yes, Sir.

Shri Shamsul Huda—How does the question of opinion of the Batadrava Anchalik Panchayat come in for the constitution of the Town Committee ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi Whenever any area belonging to a local self-governing institution like the Anchalik Panchayat is affected, the prescribed procedure is to refer the matter to them. Therefore, we have made this reference.

Re : Deployment of Pick-up Vans

Mr. Speaker : Starred Question No. 15

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Sir, before replying to this question, I want to give the information sought by Shri Debeswar Sarimah regarding deployment of the 4 pick-up vans. One is with the S.P. Kamrup, as I have already stated. The other three are with the S.P., United K-J Hills, S.P., Sibsagar, and S.P. Lakhimpur.

Re : Financial assistance and arms to Mizo Rebels by Pakistan

Shri MANESWAR BORO asked :

*15. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Mizo rebels are receiving financial assistance and arms from Pakistan ?

(b) If so, the action taken by Government in this regard ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs). replied :

15. (a) & (b)—Yes, Such informations are received by Government from time to time. Raids and combing operations are regularly carried on by the Security Forces and arms and ammunition with erased markings were also recovered from time to time some of which are suspected to be from East Pakistan.

Shri Moneswar Boro :—এই যে পাকিস্তানৰ পৰা বিদ্রোহী মিজো সকলে বন্দুক বাকদ, টকা-পইচা সহায় কৰা বুলি কৈছে আৰু information পাইছে, ই কেনে ধৰণৰ বন্দুক-বাকদ আৰু কিমান সংখ্যক টকা পইচা পাইছে, অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো information মোৰ হাতত নাই ।

Shri Biswanath Upadhyaya : May I know whether Government has any information that a batch of Mizo hostiles is receiving training in East Pakistan and, if so, what is the number of such hostiles ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : That information I shall have to collect.

Shri Dulal Chandra Barua :—Is Government aware of the fact that there is collaboration between the Mizo hostiles and the Naga hostiles and they are having a camp on the East Pakistan border from where they are regularly receiving help from Pakistan in creating trouble in the Mizo Hills ? What definite steps Government have taken to root out such kind of anti-social elements from our boundaries ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : This information I cannot give off-hand. I shall have to call for this information and pass it on later to the hon. member.

Shri Debeswar Sarmah—What is the specific reply to (b) ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Protest has been sent through the Government of India most probably.

Moulana Abdul Mosawir—What steps have been taken by Government to seal the border between Mizo Hills and East Pakistan ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : We have on our Border Security Force and they are very vigilant. The army also is keeping constant vigilance.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, Minister has just now stated, that the Govt. of Assam have their border outposts and security forces there, in the border. If these border security force and outposts are really there how these Mizo rebels very frequently come in and go out of our territory ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury, Minister : The terrain is a very difficult one. The entire area is full of thick jungles and hills. It is not possible for the border security forces or the persons of the border out-post to detain every individual coming from East Pakistan.

Re : Amnesty granted to Mize Rebels

Shri MANESWAR BORO asked :

*16. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that the Government of Assam has granted amnesty to Mizo rebels who had surrendered to security forces ?
- (b) If so, how many number of rebels surrendered and the number of rebels who were granted amnesty since the announcement for granting amnesty ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

16. (a)—Yes, on two occasions. Once on 28th January, 1967 and again on 24th August, 1968.

(b)—2,393 Mizo hostiles have so far surrendered and all of them have been granted amnesty.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the Minister has told that the matter has been referred to the Govt. of India and also lodged protest to the East Pakistan Govt. through the Govt. India. May I know whether the Govt. has also strongly urged upon the Govt. of India that if the assistance taken by the mizo rebels from East Pakistan is not stopped forthwith the security and integrity of the State and also country as whole will be at stake ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Armies are looking into the matter.

Shri Maneswar Boro—এই যে মিলিটারি মিজোকে ভাঙ্গা সম্বন্ধে
করিছে, সেই মিজো সকলক টকা দিয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Amnestiy ব পিত্ত
কোনো Rewared দিয়া হোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—বি বিলাকক ক্ষমা কৰা হৈছে,
সেই বিলাকক নিজ নিজ ঘৰলৈ হাবিলৈ দিয়া হৈছে নে অন্যান্য
কিবা ব্যৱস্থা কৰি ৰখা হৈছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এইটো বোধকৰো সদস্য
সকলৰ জনা আছে যে, মিজো জিলাৰ গাওঁ বিলাক সংগঠিত ভাবে
কৰি দিয়া হৈছে। যিটোক P. P. I. Village বোলা হয়।

Shri Debeswar Sarmah—কি Scheme ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—ভাত মিলিটারি শান্তি-
প্ৰিয় মানুহ আছে, তেওঁলোকক বসবাস কৰিবলৈ দিয়া
হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua—মিলিটারি মিজো মানুহক Re-
Grouping কৰি বেলগে বেলগে P. P. I. Village ত ৰখা
হৈছে, সেই বিলাকত বুঢ়া-মেঠা মিলিটারি ৰাহিৰে ডেকা-গাভৰু
নাই এই কথা সচানে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :- ডেকা-গাভৰু সকলোৰে আছে।

Re : Surrender of Mizo Rebels

Shri MANESWAR BORO asked

*17. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that a large number of Mizo rebels with arms and ammunition have surrendered ?
- (b) If so, what is the actual number ? (To be shown year-wise since 1967 upto date).

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs) replied :

17. (a)—Yes.

(b)—In 1967, two rebels surrendered with arms and 589 without arms. In 1968, 53 rebels surrendered with arms and

1,776 without arms. In 1969, upto 14th February, 14 hostiles surrendered with arms and 19 others without arms.

Re : Police Out-post for Dumdumia

M. SHAMSUL HUDA asked :

*18. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether the Government has received any representation for a Police out-post near Dumdumia of Nowgong to cover the Westernmost part of the Rupahihat, police station
- (b) If so, what action has been taken in this regard

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs) replied :

18.(a)—Yes. A representation was received on 7th November, 1968 from Shri Shamsul Huda, M.L.A.

(b)—The District Police authorities have been asked to enquire and submit concrete proposal if there is justification for establishment of an out-post at Dumdumia. The report from the District Police authorities is awaited.

Shri Shamsul Huda : How long it is expected to get the report

Shri Mahendra Mohan Choudhury : It will be received very soon.

Re : Burning of Golaghat Municipality Bazar

Shri NARENDRA NATH SARMA asked :

*19. Will the Minister-in-charge of Municipal Administration be pleased to state—

- (a) When the Bazar of Golaghat Municipality was burnt.
- (b) When the Municipality applied for giving loan for construction of the Bazar ?
- (c) What amount the Government propose to give as loan to the Municipality ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs) replied :

19. (a)—On 12th November, 1966.

(b)—In the month of May, 1967.

(c) Rupees 5,14,920.

It has been proposed to allot a sum of Re. 2 lakhs during the year 1969-70.

Re. : Definition of Economic holding of Land

Shri DEBESWAR SARMAH asked :

*20. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) What area of land is considered by Government to be comprised in economic holdings?
- (b) How many households (that is to say, family members living together with one and the same kitchen) have such economic holdings?
- (c) Whether Government propose to take steps for consolidation of holdings? If so, what and when?
- (d) Do Government propose to stop further fragmentation of holdings? If so, how and when? If not, why not?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister, Revenue) replied

20. (a)—The term 'economic holding' has not been defined in the Assam Land and Revenue Regulation. The economic holding may be said to be the area of cultivable land which may afford a reasonable standard of living to a farmer. The area will naturally vary according to the type of soil, climate, the pattern of crops and technology used. For want of necessary survey, it cannot be precisely stated what area of land in Assam will constitute such a holding.

(b)—The information is not available as no such census has been made.

(c)—Government have enacted 'Assam Consolidation of Holdings Act, 1960' for the purpose of consolidation of holdings and for prevention of future fragmentation of holdings. To begin with, this work has been initiated in the Rani Block Sub-Deputy Collector and some land records staff were trained in U.P. last year.

(d)—The Assam Consolidation of Holdings Act, 1960 provides certain measures for regulating further fragmentation of holdings.

Shri Debeswar Sarmah : The Hon'ble Minister said that the term "economic holding" has not been defined. It depends upon various factors. It may vary. Broadly speaking, what may be the economic holding in Kamrup District in respect of allotment of land to landless people. Another question is it not a fact that the Govt. by allotting 3 or 4 bighas of land to the landless cultivators, it does not solve the problem, but it will create more problems.

Shri Mahendra Mohan Choudhury : It will be a guess work only, to say what amount of land will be the economic holding in the District of Kamrup. Therefore I do not venture to enter into this matter. Whether by allotting 3, 4 or 5 bighas holding with a person will create a more problem to the landless people. By giving 3 or 4 bighas of land we cannot solve the problem. Therefore our idea has been to get as many number as possible.

Shri Giasuddin Ahmed : What concrete measure has been taken for implementation of consolidation of holding Act ?

Shri Mahendro Mohan Choudhury : We have got so many problems to solve in the matter of land revenue. Therefore, at the moment, at-least for me I found it be inadvisable to hazard on our shoulder one more experiment, namely to consolidate the holding. In this respect my advice has been to go slow. There will be a complete dislocation in the area which has taken up for consolidation of holding and therefore this has been dropped for the time being. Therefore, there may be resentment to part with plot of land he has been holding.

Shri Debeswar Sarmah : As gathered from the reply by the Hon'ble Minister, two things came out, on the one hand there is difficulty about consolidation of holding, and nobody would deny it, secondly there are no land, thirdly it is always stated as a fact that there is very little employment potentiality for the people of this State. Do all these factors not combine go to drive to the conclusion of absence of a policy on the part of the Government which in result will be offering Assam on a platter to China ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : I leave this matter to the questioner for a reply by himself.

Shri Dulal Chandra Barua—Is the Government aware that the problems of landless people are becoming acute day by day and by considering the situation prevailing in the State in respect of settlement of land to the landless people does Government consider to make a basis of economic holding forthwith ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—We have already included in our Land settlement Policy that 8 to 10 bighas of land will be an economic holding at this stage.

Shri Prabhat Narayan Choudhury—Sir, may I know whether the Land Reforms Commissioner appointed recently has got to do anything about framing of Consolidation Act and rules and for other Land Reforms ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—He will advise the Government regarding land reforms matters. We have got many land revenue laws which have not been implemented in the right way. The Director of Land Reforms will advise the Government for implementation of those laws.

Shri Debeswar Sarmah—Will the Government be pleased to collect the statistics and figures from the Land Revenue and Statistics Departments as to how many house holders in the State have got 1 acre, how many 2 acres and so on.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—I have supplied to the House on 20th February the figures of land holding. (voice : that is not clear)

Shri Debeswar Sarmah : But those figures are incomplete.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—The figures will be collected.

Shri Dulal Chandra Barua—To give effect to the land reform policy that is being advocated by the Government what are the steps taken so far to amend the Land Revenue Manual up-to-date ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—The Land Revenue Manual is amended from time to time.

Shri Prabhat Narayan Choudhury—Is it a fact that the Reforms Commissioner has not been properly briefed about the function

to be carried out by him and that he has not been equipped with the necessary staff required for carrying out the work land reform works ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—At the moment there are so many land compensation cases pending since 1952 he has therefore been request to deal with those cases and finalise them first and after that he will be given other works.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were on the table)

Re : Nomination to Assam Sports Council

M. SHAMSUL HUDA asked :

4. Will the Minister, Education be pleased to state—

- (a) Whether the Government has nominated its member to the Assam Sports Council for the coming period ?
- (b) If so, the number of nominees ?
- (c) How many of them are bonafide sportsmen ?
- (d) The total number of bonafide sportsman among the members of the Assam State Sports Council ?

Shri JOY BHADRA HAGJER (Minister, Education) replied :

4. (a)—Yes.
- (b)—Nine (9).
- (c)—Five non-official members are bonafide Sportsmen of Sports Organisers.
- (d)—Does not arise in view of "c" above.

Shri Zehurul Islam : Sir, may I know the names of the nominated Members ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : The official members are the Chief Secretary, Education Secretary, Finance Secretary and Director of Sports & Games, and non-official members are—Shri R.G. Barua, S.M. Endow, Chandra Kantha Sarmah, Maham Singh and Nabin Chandra Barua.

Shri Jagannath Singh : Mr. Speaker, Sir, we have not been favoured with unstarred questions. (Voices : we have got)

(A few Congress Members did not get the unstarred questions and they were then supplied with the questions)

Shri Shamsul Huda : স্বাক্ষর মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে পাঁচজন Bonafide Sportsmen nominees কথা উল্লেখ করিবে। তার ভিতর Director of Sports জনকে Sportsman. বাকী সবসঙ্গে চরকারে কি ভিত্তিত organisation nominee করিবে আৰু কি কাৰণত recommen-dation দিয়া হৈছে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : In the reply it is stated that they are either sportsmen or sports-organisers.

Shri Dulal Chandra Barua : What are the criteria followed by Govern-ment in respect of nomination of non-official members ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : That is the criterion ; that they must either be sportsmen or sports organisers.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether it is a fact that these very members are there in the Council for so many years ? If so, does Government think that there is no other sportsman to substitute them ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : May be there are other sportsmen also but these people are considered to be doing well.

Shri Dulal Chandra Barua : Just as the Government is following the theory—I think it will not be unparliamentary—that the cabinet should be manned by aged people without giving any chance to the youngsters, are we to understand that the same policy is also being followed everywhere ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : I am not aware of such a policy.

Shri Benoy Krishna Ghosh : May I know why one member is not nominated from each district ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : It is just not possible. We have only five members whereas we have 11 districts.

Shri Zehirul Islam : Whether any member has ever been nominated to this Council from Goalpara district since its very inception ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : I am not quite sure.

Re : Directorate for Sports

Shri LAKSHYA DHAR CHAUDHURY asked :

5. Will the Minister, Education be pleased to state—
- Whether there is a Directorate for Sports ?
  - If so, what are its functions ?
  - Whether the Director of Sports is a honorary post or a salaried one, and if it is a salaried post what is his present salary ?
  - What was the total allotment of funds to this Directorate in the year 1967-68 and 1968-69 ?

Shri JOY BHADRA HAGJER, (Minister, Education) replied :

5. (a)—Yes.
- (b)—The function of the Director of Sports are the following—

(1) Organising school and colleges Sports ; (2) Arranging coaching in major games in the State (3) Implementation of Physical Education (4) Organising of suitable activities for non-student youth through clubs and associations.

(c)—It is a salaried post. The present Director is appointed for five years on contract basis on a fixed pay of Rs. 1,200 p.m. inclusive of all allowances.

(d)—During 1967-68. Rs. 35,000, During 1968-69. Rs. 77,000.

Shri Lakshyadhar Choudhury : In reply to (c) it is stated "The present Director is appointed for five years on contract basis on a fixed pay of Rs. 1,200/- p.m. inclusive of all allowances." May I know when this contract was made ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : February, 1965.

Shri Lakshyadhar Choudhury : Is it a fact that almost the entire amount sanctioned for this Directorate, is eaten up by the Director's establishment and not spent for development of sports ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : Nearly half of it is eaten up.

Shri Lakshyadhar Choudhury : The fund allotted to this Directorate was Rs. 35,000 in 1967-68, and Rs. 77,000 in 1968-69 and so far my information goes about Rs. 45,000 is eaten up by the Directorate.

Shri Debeswar Sarmah : Broadly speaking what is the break-up ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : The exact figure I cannot give but there is no other expenditure except the Director's pay and allowances and other contingencies. The staff is being lent from the D.P.F.s office and there is no expenditure on this account.

Re : Hostel buildings of Cotton College

M. SHAMSUL HUDA asked :

6. Will the Minister, Education be pleased to state—

- (a) What is the total number of the Hostel buildings of Cotton College, Gauhati ?
- (b) What is the total floor area of the Hostels ?
- (c) Whether it is a fact that all these buildings require reconstruction ?
- (d) If so, the steps taken by the Government for reconstruction of these buildings

Shri Joy Bhadra Hagjer : (Minister, Education) replied :

6. (a)—16 (Sixteen).

(b)—52,720 Square feet (Approximately).

(c)—No. However some of them require reconstruction.

(d)—There is a proposal to construct composite blocks of hostels with accommodation capacity of 300 male students during the 4th Plan.

REPORT OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker : Here is a report of the Business Advisory Committee held on 21st February, 1969 in the Speaker's Chamber.

On a request being made by some of the hon. Members on the 20th February, 1969 in writing and in the House to declare Thursday, the 27th February and also Wednesday, the 5th March, 1969 as recess days, so that hon. Members might go to their respective headquarters to take part in the two religious festivals—one on the 28th February and the other on the 4th March, 1969. I assured in the House to refer this matter to the Business Advisory Committee. Accordingly I called a meeting of the Business Advisory Committee yesterday at 11.35 A.M.

The Business Advisory Committee discussed the question of declaring Thursday, the 27th February and Wednesday, the 5th March, as recess days and found it difficult to adjust with the programme. But having regard to the fact that quite a large number of members were requesting for the same, the Committee agreed that Thursday, the 27th February and Wednesday, the 5th March, 1969 be treated as recess days. The business of 27th February, 1969 will be taken up on Thursday, the 10th April, 1969 extending the House by a day and that of 5th March, 1969 will be taken up on Saturday, the 8th March, 1969 which was originally a recess day. The Calendar for the meetings of the current Session will be corrected and circulated to all hon. Members accordingly. The Committee also unanimously decided that henceforward except the Government and statutory holidays no other holidays would be observed by the Assembly.

I think this has the approval of the House.

Shri Dulal Chandra Barua : May I make an observation in regard to the business of the Assembly. Sir, I have seen that during the last 8 years of my experience here in this House that we have been following certain unhealthy precedents. The purpose of our meeting here is meant for business. But we have seen that even the Session of the Assembly which was summoned by the Governor to meet in December last has been cancelled on a very flimsy ground which has already created a very bad precedent. Though I have no objection to the holidays recommended by the Business Advisory Committee to the hon. Members, but this sort of precedent should be discouraged. And we will have the maximum number of recess

days i.e. from 1st to 5th March. I do not understand why more days are being recommended for the same. We should know that we are spending Public money every day. Therefore, I request you to kindly see that such adjustments should be made well ahead of time in future and not in this manner at the cost of public money.

Re. LANGUAGE OF THEE PROCEEDINGS OF THE HOUSE.

Shri Kamini Mohan Sarmah—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইটো বিচাৰিছো যে আপুনি যি খিনি ঘোষণা কৰিছে সেইটো ইংৰাজীত ঘোষণা কৰাৰ লগে লগে মই জাণা কৰো এই পৰিষ্কৃত সদনত স্বাক্ষৰিত বাজিক ভাষা অসমীয়া ভাষা মতি ভাষাৰ মৰ্যাদা ৰাখি অসমীয়াতেও ঘোষণা কৰিব। নহলে মোৰ ইংৰাজী-ভাষা বুজিবলৈ অসুবিধা হয়। গতিকে ইংৰাজীৰ ঘোষণা খিনি অসমীয়া-তেও কৰিবলৈ মই অনুৰোধ কৰিলো।

Shri Jagannath Singh : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়। সৰী আপনে কো কুহ কথা থা, বহু মেৰী সময় মে নহী আতি হ্যায় কিউ কি মে অসমীয়া ভাষা নহী সমৰতা, ইমাৰে সদন মে অ'ব দো ভাষায়ে বঙালী আৰ হিন্দী মুকীত হ্যায়। আপনে মেৰা দৰস্তাত হ্যায় কি হিন্দী আৰ বঙালী ভাষা-মে ভী মেহেবানী কৰকে আপকি ৰাৰৌকা অনুবাদ কৰদে জা কি ইম সব সমৰা সেকে।

Bhubaneswar Barman—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাজিক ভাষা যি-হেতু অসমীয়া, আৰু ১৯৬৭ চনৰ বাজেট অধিবেশনত যেতিয়া অধ্যক্ষ মহো-দয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছিল যে আমাৰ সদনৰ কাৰ্য্য বাজিক ভাষাতে চলিব লাগে আৰু তেতিয়া অধ্যক্ষ মহোদয়ে এই সদনত আশ্বাস দিছিল যে আমাৰ অসুবিধা দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব। বাজিক ভাষাত কাৰ্য্য চলিব যি প্ৰস্তাৱ দিছিল সেই প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিছিল আৰু আমাক আশ্বাসো দিছিল। গতিকে ইয়াত মাতৃভাষাৰ কথা উঠা নাই কেৱল তেখেতে যি আশ্বাস দিছিল সেই আশ্বাস টো কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগে।

Mr. Speaker—এইটো আজিও হৈছে। অসমীয়ালৈ গভৰুৰ Address ও নিছো। তাৰ বাহিৰেও Question বিলাক অসমীয়াতে কিমান দূৰ পৰা স্বাক্ষৰ আনি Introduce কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো। আৰু এই বিষয়ে আমাৰ লক্ষ্য ঠিক থাকিব। বাজিক ভাষা সকলো পৰ্যায়তে প্ৰবৰ্ত্তন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হ'ব।

Sri Kamini Mohan Sarmah—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগৰ যোষণা বুজিব নোৱাৰিলো এইখন অসম ৰাজ্য, মোৰ এই অসমতেই জন্ম। অসমৰ ৰাজ্যিক ভাষা অসমীয়া। এই ভাষা মোৰ মাতৃ ভাষা। মই ইংৰাজী জ্ঞানদৰে নাজানো গতিকে অসমীয়া ভাষাত নকলে মই বুজি নাপাওঁ। গতিকে মোক বুজাৰ সুযোগ দিব লাগে। আপুনি যি যোষণা ইংৰাজীতে দিছে সেইটো আকৌ অসমীয়াতেও দিব লাগে।

Shri Jagannath Singh : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়। আপি জো মৰবীৰ অংগ্ৰেজী ভাষামে কৰ ৰহে খে ওসকে মূৰ্তলিক য়ই মাংগ হো ৰহী যি কি ওসকা তজুমা অসমীয়া ভাষামে হো। জিনসে অংগ্ৰেজী ন জানেনেবালে সদস্য ওসে সময় সকে। লেকিন সদন কে বহুত সে সদস্য এসে হী জ্যো অসমীয়া ভাষা নহী সমবতে। য়ে-যহী কহ বহা থা কি আপকী তকবীৰকা হিন্দী আৰ বঙ্গালী ভাষা মে তজুমা হোন। কি অসমীয়া ভাষা কা জানেনেবালী সদস্য ডি উচে সমব চকে। কিয়ো কি হিন্দী আৰ বঙ্গালী ভাষা কো সদন-য়ে recognise কিয়া হয়।

Shri Rahimuddin : আপসে য়ই ভাব কিও ? আপ অংগ্ৰেজী জানতে হেই।

Shri Jagannath Singh : উচ দিন ৰাজ্যপাল মহোদয় কি জো Speech হো ৰহি যি ভব কি মৈনে কহা থা কি ইস Speech কা অনুবাদ হিন্দী আৰ বঙ্গালী ভাষা মে হো। ইস মে কিসি কি বেইজ্জাতি য়া অপমান কৰণে কা মেবা মতলব নহী থা। মে ইতনি গিবা ছুৱা নহী ছ, ইতনা নিতচ নহী ছ, কি কিসি কি ভাষা কা অপমান কৰো। সংবিধান মে ইস সদন মে হুয়ে এক দিয়া হয়। ইসিকো মে চাহতা ছ ; আৰ ইছলিয়ে হিন্দী মে অনুবাদ চাহতা হুঁ।

ইসমে জ্যানা মুয়ে কুছ নহী কহনা হয়।

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, may I submit that there are certain hon. Members who cannot follow English properly and these grievances from the hon. Members were brought to your notice on several occasions. Here, when the hon. Member is seeking clarification regarding the list of business of the House from your end, he has got every right to do so. I fail to understand why the hon. Member from the other side used to behave in this way with insulting language on the

hon. Member who is asking for clarification from you. We cannot tolerate it. Honble member Mr. Jagannath Sinha has been repeating his unmannerly behaviour on various occasions in this House. We want your protection in this regard. There are really members who may not follow English and everybody has every right to ask for clarification. But why should the hon. Member refuse it in the insulting manner—and we want to protest against it very strongly (Voice from Opposition—Shame, Shame !)

(A voice—অসমত অসমীয়া ভাষাৰ মৰ্যাদা ৰাখিব লাগে)

(A voice—বিচাৰ লাগে, বিচাৰ লাগে)

(A voice—ইয়াৰ এটা উচিত বিচাৰ লাগে)

Lakshyadhar Choudhury—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এই সদনত কেইজনমান সদস্যই অসমীয়াতে যি ঘোষণা বিছাৰিছিল, সেইটো ৰাজ্যিক ভাষাৰ সন্মানার্থে আৰু ইংৰাজী নুবুজাৰ কাৰণেই বিচাৰিছিল। কিন্তু আন এজন সদস্যই এই সন্মানিত সদনত আমাৰ ৰাজ্যিক তথা মাতৃ ভাষাক যি অৱমাননা কৰিছে, তাক আমি কেতিয়াও সহ্য কৰিব নোৱাৰো। সেই কাৰণে আপোনাৰ পৰা আমাক এটা উচিত বিছাৰ লাগে যাতে অসমীয়া ৰাজ্যিক ভাষাৰ অৱমাননা কৰা নহয়। মাননীয় সদস্য শ্ৰীভ্ৰগমাথ সিংঙে এতিয়া লৈকে ইংৰাজীতে বেছিকৈ বক্তৃতা দিয়া লক্ষ্য কৰিছো কাৰণেই তেখেতে ইংৰাজী নুবুজাৰ কাৰণ নাই। এই ফালৰ সদস্যই ইংৰাজী নুবুজাৰ কাৰণেই ৰাজ্যিক ভাষা অসমীয়াত ঘোষণা হব লাগে বুলি কৈছিল। সেই কাৰণে অধ্যক্ষ মহোদয়ে ৰাজ্যিক ভাষাৰ প্ৰতি কৰা অৱমাননাতৰ এটি সুবিছাৰ আপুনি নকৰিলে মই মোৰ বন্ধ সকলোৰে সৈতে সদন ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হম।

Shamshul Huda—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়। মাননীয় সদস্য শ্ৰীভ্ৰগমাথ সিংঙে নিজে ইংৰাজীও কয়। কিন্তু শ্ৰীযুত কামিনী শৰ্মাই ইংৰাজী বুজিব নোৱাৰাৰ কাৰণেই ঘোষণাটো ইংৰাজীৰ জগতে অসমীয়াত বিছাৰিছিল। কিন্তু দুখৰ কথা শ্ৰীশৰ্মাৰ অনুৰোধৰ ওপৰত শ্ৰীসিংঙে এনেকথা কৈ ৰাজ্যিক ভাষাক অপমান কৰিছে। Past record চালে শ্ৰীভ্ৰগমাথ সিংঙে ইংৰাজী ভাষাতে বক্তৃতা দিয়া দেখা যায়। সেই-

কাৰণে তেখেতে ইংৰাজীয়েই বুজি পায়। তেখেতৰ কাৰণে বঙ্গালী অনুবাদৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। যদি কোনো সদস্যই ইংৰাজী নুবুজাৰ কাৰণে বঙ্গালী বা অন্য ভাৰতীয় ভাষাত বিচাৰিলে হেঁতেন তেতিয়াহলে আমি তাক সদৰৰে সমৰ্থন কৰিলোহেঁতেন। কিন্তু শ্ৰীজগন্নাথ সিংগে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি কৰা অৱমানণা আমি সহ্য কৰিব নোৱাৰো। সেই কাৰণে অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াই ইয়াৰ এটা সুবিছাৰ কৰিব বুলি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আশা কৰো এই বিছাৰৰ পাচতহে সদনৰ বাকী কামত আগবাঢ়িব।

Sri Dulal Chandra Barua—যদি কোনোবাই কিবা বুজি নাগায় তেতিয়াহলে অধ্যক্ষ মহোদয়ক জনাব পাৰে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীজগন্নাথ সিং যদি ইংৰাজী নুবুজে আৰু অন্য ভাষাত বিচাৰে তেন্তে তাত যুক্তি আছে। সেইদৰে ইংৰাজী নজনা সদস্যই নিজৰ মাতৃভাষাত ঘোষণা বিচাৰিলে এনেকৈ অপমান কৰিবলৈ কাৰো অধিকাৰ নাই মাননীয় সদস্য শ্ৰীকামিনী শৰ্মাই ইংৰাজী নুবুজাৰ কাৰণে অসমীয়াত বিচাৰিছিল আৰু তেখেতক এনেকৈ অপমান কৰাৰ কথাটো অকল তেখেতৰেই নহয় অসমীয়া ভাষা আৰু এই সদনৰেই অপমান জনক হৈছে। গতিকে মই মাননীয় অধ্যক্ষৰ পৰা ইয়াৰ বিচাৰ দাবী কৰো আৰু ইয়াৰ বিচাৰ নহলে আমি সদন ত্যাগ কৰিম।

Sri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister Parliamentary Affairs) মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত যিটো প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা হৈছে সেইটো প্ৰকৃততে বৰ delicate প্ৰশ্ন। অসম বিধান সভাৰ নিয়মাবলীমতে আজি বহু দিনৰে পৰা অসমীয়া, বঙ্গালী হিন্দী, আৰু ইংৰাজীত কাৰ্য্যবিবৰণী প্ৰচলিত হৈ আছে। কিন্তু এনে হৈ থকা সত্ত্বেও কোনো কোনো সময়ত এই গৃহীত ভাষাসমূহত কথা কোৱাতও অশুবিধা হয়। আজি অৱশ্যে আমাৰ সাজত বেছি সংখ্যক পাহাৰুৱা সদস্য উপস্থিত নাই। কিন্তু তেওঁলোকে ধোতুৱা উপস্থিত থাকে তেতিয়া অসমীয়া ভাষাত কথা কলে তেওঁলোকে বুজি পোৱাত অসুবিধা হয়। এই ভাষাৰ প্ৰশ্নটো এই বিধান সভাত বহুবাৰ আলোচনা হৈছে। শ্বিসকল সদস্যই ইংৰাজীত কব নোৱাৰে তেওঁলোক অসমীয়া, বঙ্গালী, হিন্দী আৰু নিজৰ মাতৃভাষাত ভাষা কব পাৰে অসমীয়া, বঙ্গালী, হিন্দী আৰু ইংৰাজীত বাহিৰে

অন্য ভাষাত কবলৈ হলে তাৰ ইংৰাজী অনুবাদ দিব লাগে। এই মতেই চলি আছে। অৱশ্যে আজি কিছুদিনৰ পৰা অসমীয়া ভাষাই প্ৰাধান্য লভিব লাগে বুলি আন্দোলন হৈছে। বিশেষকৈ অসমীয়া ৰাজ্যিক ভাষা হিচাবে পৰিগণিত হোৱাৰ আইন প্ৰণয়ন হোৱাৰ পাচত। আঞ্চলিক ৰাজ্যিক ভাষা আইন মতে কাছাৰত, বাৰ্জালী আৰু পৰ্ব্বতীয়া জিলাত ইংৰাজী ভাষা ব্যৱহাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। সেইকাৰণে এই সদনৰ ভিতৰত অকল অসমীয়া ভাষাতে ইয়াৰ কাৰ্য্যবিৱৰণী প্ৰচলিত হলে সেইবিলাক অঞ্চলৰ সদস্যসকলৰ অসুবিধা হব বুলি মই ভাবো। গতিকে এই সদনত আজি যিটো প্ৰশ্নৰ অৱতাবণা হ'ল প্ৰথমতে মই সেইটোত সিমান গুৰুত্ব আৰোপ কৰা নাছিলো। মই সেই আলোচনা sportingly কৰা বুলিহে ধৰি লৈছিলো। পিচত ই গুৰুতৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। মই, জাশাকৰো সদনৰ মাননীয় সদস্য সকলে যি Stand লৈছে, সেই Stand লোৱাটো উচিত নহব। আৰু এই সম্পৰ্কত এটা লিখিত Ruling থকাতোও সন্তোষ জনক নহব। মই এইখিনি কথা আমাৰ বৃহত্তৰ স্বার্থৰ ফালৰ পৰা কৈছো। আমি এই বিষয়ত সাৱধানে চলা উচিত আৰু নিজৰ অস্তিত্ব বিষৰ্জন নিদিয়াকৈ তাৰ ভিতৰতে সকলোকে সমান অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব নালাগিব।

Sri Dulal Chandra Barua—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে প্ৰশ্নটো বেলেগেহে বুজিছে। আমি ভাষাৰ বা তাৰৰ ট্ৰেক গণ্ডিৰ ভিতৰত থাকি কথা কোৱা বা শুৱাওনাই। শ্ৰীজগন্নাথ সিংগে ইংৰাজী যদি বুজি নাপালেহেঁতেন তেনেহলে তেখেতে সেই কথাৰ মূল্য থাকিলহেঁতেন। আনহাতে শ্ৰীশৰ্ম্মাই ইংৰাজী বুজি নোপোৱাৰ কাৰণে অসমীয়াতে ঘোষণাটো বিছাৰিছিল। এনে অৱস্থাত শ্ৰীসিংগে তেখেতৰ উক্তিৰে শ্ৰীশৰ্ম্মাকে নহয় অসমীয়া ভাষা ৰাজ্য ভাষা আৰু এই সদনৰ অপমানিত কৰিছে। ইয়াৰ বিছাৰ হব লাগে। মই এই কথা কৈ আমি যে ভাষা অন্ধ, অসমীয়া ভাষাই লাগে, এই কথা কোৱানাই আৰু এইটো উদ্দেশ্যও নহয়। মাত্ৰ এজন মাননীয় সদস্যই আন এজনক এনে আচৰণ কৰাতো প্ৰতিবাদ কৰিব লগীয়া আৰু সেইকাৰণে মই প্ৰতিবাদ কৰিছো।

Dr. Bhupen Hazarika :— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ভাষাৰ যিটো policy আছে, সেই policy ৰ উপৰিও আৰু এটা কথা আছে।

যি সকলে অসমীয়া বুজিব নোৱাৰে তেওঁলোকক আমি সন্মান কৰিম।

অসমীয়াক ৰাজ্যিক ভাষা হিচাবে স্বীকৃতি দিছেই। তথাপি আমাৰ ৰাজ্যখনক Multi Lingual State বুলি ধৰোঁ। স্বৰ্গীয় হৰেশ্বৰ গোস্বামী ডাঙৰীয়াক কৈছিলোঁ যে, এই কথাটোৰ সমাধান বৈজ্ঞানিক উপায়েৰে কৰিব লাগিব। Simultaneous interpretation অৰু ব্যৱস্থা কৰি earphone অৰু ব্যৱহাৰ কৰিলে যি কোনো বক্তাই নিজস্ব ভাষাত কথা কলেও আন ভাষাৰ স্নোতাই তেওঁলোকৰ ভাষাত dial কৰি বুজিব পাৰিব। গোস্বামীয়ে মোৰ এই প্ৰস্তাৱ কাৰ্যকৰী হব বুলি ভাবিছিল। তেতিয়াহলে কৰাৰো আপত্তি কৰিব লগীয়া নাথাকিব। আমি যেতিয়া অসমীয়া কও, তেতিয়া শ্ৰীমিকলচ বয়ে বুজিব নোৱাৰে তেতিয়া আমাক নিজকে দোষী যেন লাগে বা কোনোৱা এজনে যদি 'চিলেটী' কয়, তেতিয়া আমি ভালকৈ বুজিব নোৱাৰিবও পাৰোঁ। গতিকে মই কোৱা বৈজ্ঞানিক উপায়টোৱেই সমাধানৰ একমাত্ৰ উপায়। United Nations অত ৫০ খনতকৈ বেছি সদস্য দেশ আছে। তাত এনে বৈজ্ঞানিক প্ৰণালী প্ৰয়োগ কৰি এনেকুৱা সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিছে। আমাৰ এই সদনৰ বাবেও চাৰিটা স্বীকৃত ভাষা আছে। আৰু প্ৰত্যেকৰ টেলিফোনত Sound Instrument আছে। গতিকে অলপ পইছা খৰচ কৰি চাৰিজন দ্বি-ভাষী ৰাখিলেই এই সমস্যাৰ সমাধান হৈ যায়। সেইকাৰণে মই মাননীয় বিজ্ঞানজী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো তেখেতে যেন এই ক্ষেত্ৰত কুপনালী নকৰে। যিয়েই যি ভাষাত বক্তৃতা নিদিয়ক লাগে, দ্বি-ভাষী কেইজনে ততালিকে লাগে লাগে তজু মা কৰি কৈ দিব আৰু সদস্য সকলে এই চাৰিটা ভাষাৰ যিটো ভাষাকে শুনিব খোজে তাকে শুনিব পাৰিব। কিন্তু এজন মাননীয় সদস্যই ভাষন দি থাকোতে আন এজনে বিৰূপ মন্তব্য বা উপলুঙা কৰিলে য়ৰ অশোভনীয় দেখুৱায়। এনে বৈজ্ঞানিক earphone অৰু ব্যৱস্থা কৰিলে, ভাষা লৈ অনুভূতি, ৰূপ, অশ্ৰদ্ধা, উপলুঙা আৰু তাৰ ফল স্বৰূপে বদৰঙৰ খল নেথাকিব।

Mr. Speaker :—শ্ৰীশৰ্মাৰ প্ৰশ্নটো এটা বিভাবিক প্ৰশ্ন এই বিষয়ে আমাৰ ৰহতৌ সদস্যই লিখিত ভাবে হওক বা অন্যপ্ৰকাৰে হওক সদনৰ কাৰ্য্য বিৱৰণী তথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণ আৰু বাজেট বক্তৃতা

ৰাজ্য ভাষাত হ'ব লাগে বুলি প্ৰতিবেদন দিছে। আমিও যিমানদুৰ পৰা যান্ন সদনৰ কাৰ্য্য বিবৰণী ৰাজ্যভাষাৰ জৰিয়তে চলোৱাৰ বাবে চেষ্টা কৰিছো। শ্ৰীমশ্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, জখ্যক্ষৰ হোমণা বিলাক ৰাজ্য ভাষাত হ'ব লাগে। আগতে এনেকুৱা প্ৰশ্ন বহুবাৰ হৈছে। আজি মাত্ৰ তাকে সোৱাই দিয়া হৈছে। শ্ৰীমশ্ৰী ডাঙৰীয়াইও সেই এক কথাকে কৈছে। মোৰ ফালৰ পৰাও এইবিষয়ে চেষ্টা কৰা হ'ব। মই অৱশ্যে হিন্দীত কৰ নোৱাৰো। শ্ৰীজগন্নাথ সিংহ ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, হিন্দীত কবলৈ দিব লাগে। কাৰণ হিন্দী এটা স্বীকৃত ভাষা। তাৰ পিচত বঙ্গালীভাষাত সেই কথাকে পুনৰুক্তি কৰিছে। তেখেতে ইংৰাজীটো কয়।

আমাৰ সদনৰ বিধিমাতে চাৰিটা ভাষাত কথা কব পাৰি। তাৰ বাহিৰে আন ভাষাত কলে ইংৰাজীৰ অনুবাদ দিব লাগে। তেখেতৰ বক্তৃতাতো আপত্তিজনক বুলি ভালেখিনি সদস্যই অনুভৱ কৰিছে। আৰু ৰাজ্যভাষাৰ ওপৰত বিদ্ৰোহ কৰা হৈছে বুলি অভিযোগ হৈছে। অৱশ্যে মই তেখেতৰ ভাষণটো চাব লাগিব। সকলো সদস্যৰ সকলোৰে প্ৰতি শ্ৰদ্ধা থাকিব লাগে। কোনেও কাকো বাধ বা উপলুঙা কৰাটো উচিত নহয়। তেখেতে কৈছে তাৰ ওপৰতে বহুত কথা নিৰ্ভৰ কৰিছে। সদস্য সকলৰ এটা বন্ধমূল ধাৰণা হৈছে যে, তেখেতে ব্যঙ্গসূচক ভাবে কথাটো কৈছে। সেইটো সদস্য সকলে সন্মান হানিকৰ বুলি ভাবিছে। মই শ্ৰীজগন্নাথ সিংহ ডাঙৰীয়াৰ পৰা জানিব খোজোঁ তেখেতে ভাষণটোত সদনৰ সদস্যসকলৰ প্ৰতি কিয়া ৰাজ্যিকভাষাৰ প্ৰতি অৱতাৰ ভাব পোষণ কৰিছিল নেকি ?

মই মাননীয় সদস্য শ্ৰীজগন্নাথ সিংহৰ বৰ্ত্তমানে কৰা উক্তিৰ ওপৰত এই মন্তব্যই প্ৰকাশ কৰো যে যিহেতু তেখেতে কৈছে যে তেখেতে কোনো ভাষাৰ ওপৰত বা কোনো ভাষাৰ ইচ্ছাত খুন্ কৰিবলৈ বা কোনো ভাষাৰ প্ৰতি অসন্মান সূচক কোনো কথা তেখেতে কোৱা নাই, গতিকে মই এতিয়া মাননীয় সদস্য সকলক সুধিছো যে তেখেতে তেনে ভাব পোষণ নকৰা বুলি কৈছে যেতিয়া এই কামৰ ওপৰত আৰু তৰ্ক বিতৰ্ক কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই বুলি মই ভাবো।

Shri Rahimuddin Ahmed :— মহোদয়, তেখেতৰ ইঙ্গিতত এই ভাব স্পষ্ট ভাবে প্ৰকাশ পাইছে যে তেখেতে যি ধৰণে কৈছিল তাৰ দ্বাৰা

এইটো সুস্পষ্ট হয় যে তেখেতে অসমীয়া ভাষা ইতিকিং কৰিছে।
তেনে স্থলত এতিয়া যদি তেখেতে কয় যে অসমীয়া ভাষাত এটা উক্তি
কৰিবলৈ কোৱা মাত্ৰকে তেখেতে সমহৰে বঙালী ভাষাত প্ৰকাশ কৰাৰ
দাবী কৰি অসমীয়া ভাষাৰ ইজ্জত খুল্লকৰা নাই বুলি কয় তেন্তে
সেই উক্তি মানি লোৱাত আমাৰ কোনো আপত্তি নাই।

Shri Jogen Saikia :—অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমীয়াত এটা কথা
আছে “নাই বুলিলে সাপতো বিষ নাই”। তেখেতে কৈছে যে কোনো ভাষাক
ইতিকিং কৰাটো তেখেতৰ উদ্দেশ্য নাছিল। তেখেতে যেতিয়া তেনেকৈ কৈছে
মাননীয় সদস্য সকলে সেইটোকে মানি লোৱা উচিত হব বুলি মই ভাবোঁ।
(গোলমাল)

Dr. Bhupen Hajarika :— I have just over heard a res-
pectable member saying “চৰিয়াই ভৰিত ধৰিলে কি হব?”
Does it mean that Sri Singh's apology has not be
accepted?

Shri Bhubaneswar Barman :—অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে হিন্দিত
ভাষণ দিছে, হিন্দী অৱশ্যে আমি বুজি পাও, কিন্তু তেখেতৰ প্ৰথম
ভাষণটোৰ লগত দ্বিতীয় টোৰ কোনো বকমৰ সম্বন্ধ নাই।
তেখেতে যিটো উদ্দেশ্যে মাননীয় সদস্য কামিনি শৰ্মাক ভাষণটো
অসমীয়াতে ভাঙিব লাগে বুলি কোৱাত তেখেতে প্ৰতিবাদ কৰি এটা
ইতিকিংৰ সুৰতে কৈছিল আৰু তেখেতৰ অঙ্গি-ভঙ্গিৰ পৰা এইটোৱেই
স্পষ্ট হৈ উঠিছিল যে অসমীয়া ভাষাত অনুবাদ দিলে বঙালীটো
দিব লাগে। ইয়াৰ দ্বাৰা তেখেতে এটা অৰিিয়া অৰিৰ ভাৱ হৈ
প্ৰকাশ কৰিছে। ইয়াৰ পৰা তেখেতে কোনো ভাষাৰ মৰ্যাদা দিয়া
অভিপ্ৰায়েৰে তেখেতৰ উক্তি উৎসাপন কৰা নাই। অসমীয়া ভাষাৰ
প্ৰতিবাদ কৰাটো তেখেতৰ অন্য কোনো অভিপ্ৰায় থাকিব নোৱাৰে
কাৰণ তেখেতে সদায় ইংৰাজীতে ভাষণ দিয়ে আৰু তেখেতে ইংৰাজী
ভালদৰেই বুজে। তেখেতৰ উক্তিৰ পৰা তেখেতে ঠাট্টাৰ সুৰতে
তেখেতৰ প্ৰথম ভাষণটোৱে দিছিল তাত মাননীয় সদস্য সকলৰ কোনো
সন্দেহ নাই। তেখেতে যদি প্ৰয়োজন বসতঃ কলেহেতেন যে ইংৰাজীৰ
উক্তিটো বঙালী ভাষাতে দিবলাগে তাত আমাৰ কবলৈ একো নাছিল।
শ্ৰীশৰ্মাই ইংৰাজী ভাষাত ভাল বুতপত্তি নথকা কাৰণেহে অসমীয়াতে

উক্তি কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিছে। লগতে আমি অসমীয়া ৰাজ্যিক ভাষাৰ প্ৰকৃত মৰ্যাদা দিয়া বাবে অনুৰোধ কৰিছো।

এই ক্ষেত্ৰত মই আপোনাৰ পৰা এটা সুস্পষ্ট উক্তি জানিবলৈ বিছাবো। (উত্তেজনা)

Shri Dulal Chandra Barua :—মহোদয় অসমীয়াই কোনো দিন কোনো ভাষাৰে বিৰোধীতা বা আক্ৰমণ কৰা নাই। আমি অসম বাসীৰ মানুহ আৰু অসমীয়া হিচাপে বাচি থাকিবলৈ বিছাবো। তেওঁ আমাক সংবিধান শিকাব নালাগে। আমি অসমীয়া ভাষা কাৰো ওপৰত impose কৰা নাই।

Shri Bishwanath Upadhaya : অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমীয়া ভাষা আঁৰ হিন্দী অনুবাদ কে লেকৰ সদন মে জো বাটচিত চল বহি থি উচেমে চুন নহী চকা। কিয়োকি উন সদন মে বাহৰ গয়া ছৰা থা। লেকিন ইসছিল ছিলেমে সব জো বহস চল বহি ছায় উচকে বাবে মে মেই য়হ কহনা ছাহতা হুঁ কি হিন্দী অনুবাদ কি সংগ কৰণে কা উদ্দেশ্য কিসি আঁৰ ভাষা কা অপমান কৰনা নহী ছায় (Voice nothing was heard) আজ হমনে দেখা ছায় কি হিন্দী হমাবী ৰাষ্ট্ৰ হুই হেই লেকিন খেদ কি বাত ছায় কি হিন্দী কোঁ ৰাষ্ট্ৰভাষা কা স্থান দিলানে মে হিন্দীহি সবসে বড়ে বাখক ছায়। কয় কি Parliament মে অব কোঁই সদস্য অংগ্ৰেজী মে বোলতে ছায় তব অংগ্ৰেজী জাননেবালৈ হিন্দী ভাষী সদস্য য়হ চিল্লাতে ছায় কি “হিন্দীমে বোলিয়ে” হুই নকৰা আজ হমাবী বিধান সভা কা ছায়।

Voice—নহী, নহী—

Mr. Speaker—We have taken a long time in discussing this matter. We have got many other business to carry out. Now, Shri Jagannath Singh has already said that he did not mean to disrespect any hon'ble member or language of any hon'ble member. As a rule or as a procedure followed here in this House we should accept the clarification made by an hon'ble member regarding the application of Statement. Therefore, I think we should not proceed further in this matter in view of his expression that he had no intention to disrespect the feelings of any non'ble member or any language.

Shri Bishwanath Upadhaya : হমাবে ইয়াডী ভাব কোঁই Minister অংগ্ৰেজী মে বোলতে হয় তো অংগ্ৰেজী জাননেবালে সদস্য ভী অসমীয়া মে বোলতে কি মাংগ কৰতে হয় ।

Voices—

এক দিন মে বাহৰ বৈঠা হোৱা থা । সদন কী কাৰবাই চল বহী থী । মে বাহৰ শ্ৰীসংগজ বেঠে ছই যে তো মেনে ওনসে পুছা কি ক্যায় বাত হয় কি সদন কী কাৰবাই চল বহী হয় ভৌ আজ বাহৰ বেঠে হয় । বোল্লে—**What is the use of my remainning inside when I do not follow the speaker.**)

অসমীয়া ভাষা হমাবী ৰাজ্য ভাষা হয় । অৌব অসমীয়া ভাষা কে লিয়ে হমাবে লিয়ে ইজ্জাত হয় । হম অসমীয়া ভাষা শিখনা চাহতে হয় । লেকিন অসমীয়া ন জাননেবালে সদস্য কী লিয়ে কুছ সময় দেনা চাহিয়ে তাকি বে অসমীয়া ভাষা সিখ সকে ।

Mr. Speaker : From the side of the opposition it has been said because he spoke in 3 differen languages, there is an insinuation to statement made by Shri Sharma, and, it amounts to disrespect to the House. I would request the Hon'ble Members that since he said that he did not mean any disrespect, discourtesy towards any member or otwards any language, we should accept it. That is the convention of the House. We have discussed this matter enough. This should be noted by all the Hon'ble Members that they should be careful in using expressions in their speeches. So that unpleasant in precious may not be created. I would request all Hon'ble Members to accept what he has said. Let us resume our work.

Dr. Bhupen Hazarika : Sir, I feel the system of simultaneous inter-ruption through ear phones should be introduced in this House. Late Hareswar Goswami wanted to have it done here. But unfortunately he died.

Mr. Speaker : We shall consider it.

Calling Attention to a matter of urgent Public Important two deaths at Badarpur as a result of fiming by R. P. F.

Shri Kamini Mohan Sarmah :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ প্রতি সন্মান অটুত ৰাখি এই পবিত্ৰ সদনত কৈছো, আৰু আমাৰ

‘হাউচৰ’ সন্মান বাঞ্ছা কৈছো যে, মই প্ৰকৃততে বুজা নাই। মোক বুজিবলৈ সুযোগ দিব লাগে, আপুনি আমাৰ বিধান সভাৰ কাৰ্য্য তালিকাত যি ঘোষণা কৰিছে। অসমীয়া ৰাজ্য ভাষাৰ স্বীকৃতি, এই অসমীয়া ভাষাত আপোনাৰ ইংৰাজীৰ ঘোষণাটো কৰি বুজাৰ সুযোগ দিব লাগে।

Mr. Speaker :—মানে, আগৰ পৰাই যি, **Businss Advisory committee** বহিছিল তাৰ পৰা বহুত আপত্তি আহিছিল যে ২৭ আৰু ২৮ তাৰিখে ইদৰ বাবে বন্ধ দিব লাগে। আকৌ ফাণ্ডবাতো বন্ধ দিব লাগে। কাৰণ তেওঁলোক বিধান সভালৈ আহিব নোৱাৰে। আমাৰ বিধান সভা ২৭ আৰু ৫ তাৰিখে বন্ধ থাকিব আৰু ৮ আৰু ১০ তাৰিখে কাম হব কাৰণ ১০ তাৰিখলৈকে বঢ়াই দিয়া হৈছে।

Shri Govinda Kalita :—অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ আচৰণ বিধি নিয়মাবলী ৫৪ বিধি মতে ১৯৬৯ চনৰ ২৯ জানুৱাৰী তাৰিখে “নতুন অসমীয়া” বাতৰি কাকতত “বদৰপুৰত **R. P. F.** ৰ গুলিত দুজন নিহত” বুলি প্ৰকাশিত কথাটোলৈ মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। বাতৰিত আছে, যে, যোৱা ২৮ জানুৱাৰী তাৰিখে বাতিপুৰা প্ৰায় ৯টা বজাত দুজন **R. P. F.** ৰ মানুহ বদৰপুৰ বজাৰত আহি শাক-পাচলি দিয়াৰ কাৰণে দোকানদাৰৰ লগত দাম-দৰ কবোতে কথাৰ ওপৰা ওপৰি হ’ল আৰু তাৰ ফলত অৱস্থাই জটিল ৰূপ ধাৰণ কৰি সৰ্বামৰি লাগিল। ইতিমধ্যে কিছুমান মানুহে দোকানদাৰক সমৰ্থন কৰি আগবাঢ়ি আহিল। জনসাধাৰণে **R. P. F.** ৰ ওপৰত ইটা-পাঠৰ আদি দলিয়াবলৈ ধৰাত উপৰক্ত **R. P. F.** মানুহ দুজন **camp** লৈ উভতি গ’ল আৰু কিছুমান **R. P. F. Personnel** আহি গুলি কৰিবলৈ ধৰাত ২ জনলোক নিহত হ’ল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো আমাৰ অসমত বিশেষকৈ **C. R. P.** অৰু ৰেল-বন্ধক বাহিনী এই বিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অধীনত থকা পুলিচ বাহিনী। এই দুয়ো বাহিনীৰ অগ্ৰাচাৰে আমাৰ অসমৰ বাইজক অতিষ্ঠ কৰি তুলিছে। কিছুদিন আগতে গুৱাহাটী **Stadium** ত

শুলী চলাই এটা নিৰীহ ল'বাক শুলী কৰি মাৰিলে । আকৌ, বদৰপুৰৰ বজাৰত এনেকুৱা ধৰণৰ ঘটনা বেলবন্ধী বাহিনীয়ে কৰি আছে । বেলবন্ধী বাহিনীয়ে বজাৰত শাক-পাচলি কিনিবলৈ গৈ শুলীয়াই মানুহ মাৰিলে । এনে ধৰণৰ অত্যাচাৰ অসমত চলি আছে । গতিকে এই সম্পৰ্কে আমাৰ ৰাজ্যচৰকাৰে কি ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু এই সম্পৰ্কে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ গৃহদপ্তৰৰ মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে নে নাই ? এই সম্পৰ্কে কেন্দ্ৰীয় গৃহ দপ্তৰে পুলিচ বাহিনীৰ ওপৰত কিবা ব্যৱস্থা লোৱাৰ ইঙ্গিত আমাৰ চৰকাৰক দিছে নে নাই সেই কথাছে মই জানিবলৈ বিছাৰিছো ।

Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Minister, Parliamentary Affairs) :

On 28th January, 1969 at 9 A.M. two Railway Protection Special Force personnel came from their camp to the Badarpur Bazar for marketing. While they were bargaining with a vegetable dealer for about 8 kg. of peas, the latter sold out one Kg. of the same to another customer. This led to some altercation between the vegetable dealer and the two R.P.S.F. personnel leading to scuffle. Some members of the public joined hands with the vegetable dealer and attacked the R.P.F. personnel with stones and brick bats.

On receipt of information at the R.P.S.F. camp about the incident, more R.P.S.F. personnel rushed to the place of occurrence. Some of them were armed with rifles. The situation gradually took a serious turn and in the clash which followed the R.P.S.F., personnel opened fire. As a result two persons died and two others were injured.

On receipt of information the Sub-divisional Officer, Karimganj with the Circle Inspector of Police rushed to the place of occurrence. The Deputy Commissioner and the Superintendent of Police, Cachar also rushed to Badarpur on receipt of information and disarmed the R.P.S.F. personnel. On examination of the weapons it appeared that seven rifles were used in the firing and that about 15 rounds in all were fired. The stock of arms and ammunition of the R.P.S.F. camp were seized and kept in the custody of the Commandant, R.P.S.F. excepting the items required for the purpose of investigation. A case under Sections 148/149/326/302 I.P.C was registered at

Badarpur P.S. in connection with the incident. Fortyone R.P.S.F. personnel including the Platoon Commander have been arrested and forwarded in custody.

The R.P.S.F. personnel also lodged a counter case under Section 147/337 I.P.C. alleging that a huge crowd attacked their camp with stones and brick bats with the intention of overrunning the camp and that they had to open fire to disperse the crowd in exercise of the right of private defence. Five R.P.S.F. personnel received injuries as a result of stone throwing by the crowd. In this case six R.P.S.F. personnel are reported to have admitted in course of investigation to have been involved in this firing. Both the cases are under investigation.

Shri Shamsul Huda—What about the statement about Gauhati incident

Shri Mahendra Mohan Choudhury—On January 18, 1969 one manuscript poster with the slogan "quit Assam before blood-shed" under the name of Lachit Sena was found displayed at Bharalumukh in front of Pragjyotish Colledge, Gauhati. Similar posters made their appearance in the Santipur-Bharalumukh area of Gauhati before the Republic Day of 1968. Some anti-social elements including some of the young boys detained at Gauhati after the Republic Day disturbances were secretly trying to exploit the tempo of agitation developing at Gauhati on the issue of second Oil Refinery. In view of this trend the S. P. Kamrup promulgated an order under Section 30 of the Police Act to regulate processions and assemblies within the limits of Gauhati Municipality for a period of two months with effect from 24.1.68. Besides other precautionary measures including collection of advance intelligence, intensification of police vigilance and maintenance of watch on anti-social elements were also taken.

An order under Section 30 of the Police Act is not a repressive one it is intended only to regulate processions and assemblies to avoid any breach of law. Having regard to the prevailing situation, permission is always given for holding any assembly or procession. This was considered necessary by the district authorities as a precautionary measure during the last Republic Day. It has been ascertained that

the District Magistrate is reviewing the position and the order is being withdrawn.

Shri Shamsul Huda—Whether the order under Section 30 of the Police Act can be given for any length of time ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—I read the Section. “The District Superintendent or Assistant District Superintendent of Police may, as occasion requires, direct the conduct of all assemblies and processions on the public roads, or in the public streets or thoroughfares, and prescribe the routes by which, and the times at which, such processions may pass.

Shri Shamsul Huda — It can be applied occasionally but here it has been continuing for months together.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—There is no bar to fix the time limit also.

DEBATE ON THE GOVERNOR'S ADDRESS

Mr. Sepaker — Now we come to general discussion on Governor's address. It is about 12 O' clock. We have got 20 speakers and we are one hour behind the time. As such we will have to adjust ourselves in the long run.

এই সদনৰ কংগ্ৰেছ দলৰ ১৫১ মিনিটৰ ভিতৰত এতিয়ালৈকে ৯১ মিনিট লৈছে। আৰু শ্ৰীগৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য ভাণ্ডাৰীয়াৰ পক্ষৰ দলে ৬৪½ মিনিট পায় আৰু লৈছে ৬৯ মিনিট। আৰু আমাৰ 'বৰা' দেৱৰ দলৰ পক্ষৰ পায় ৬৪½ মিনিট সময় কিন্তু লৈছে ১০ মিনিট মুঠ সময় ১৮০ মিনিট। তাৰ ভিতৰত ওপৰত কোৱা সময়খিনি গলেই। বাকী সময় খিনিৰ ভিতৰতে সকলোৱে কৈ শেষ কৰিব লাগিব। আমাৰ সময় থিক কৰিবৰ কাৰণেই মই বহি আছো। কোনোবাই কবলৈ পাব; কোনোবাই নাপাব। যি সকলে কবলৈ নাপায় তেখেত সকলে বাজেট বক্তিতাত কব। এতিয়া শ্ৰীমোচাৰীৰ চৌধুৰী আপোনাক মাত্ৰ ১০ মিনিট সময়হে কবলৈ দিয়া হৈছে।

Shri M. A. Musawwir choudhury :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত আমাৰ এই পক্ষৰ পৰা যি সংশোধনি অনা হৈছে, সেই সংশোধনীৰ সম্পৰ্কত মই কব খুজিছো যে,

আমাৰ ৰাজ্যখনৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত অৰ্থনৈতিক অস্থিৰতা, ৰাজনৈতিক অস্থিৰতা বা ৰাজনৈতিক স্থিৰতাৰ কোনো এটাৰেই প্ৰতিফলন হোৱা নাই। আমাৰ ৰাজ্যখনত যি সকল স্বাধীন নাগৰিক আছে তেখেত সকলৰ সংবিধানিক যি অধিকাৰ আছে গণতান্ত্ৰিক যি অধিকাৰ আছে, আৰু মৌলিক যি অধিকাৰ আছে, তাক বিপন্ন কৰা হৈছে, খৰ্ক কৰা হৈছে।

আমাৰ ৰাজ্যখনত যি সকল পিচপৰি থকা ভাই আছে, যি সকল জনজাতীয় আৰু অনুসূচিত জনজাতীয় ভাই, তেখেত সকলক তেখেত সকলৰ উন্নয়নৰ নামত শোষণ কৰি আহিছে।

আনহাতে অসমত যি সকল সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ মুছলমান মানুহ আছে, সেই সকলক ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ নামত দৰাচলতে নিৰ্মাণিত কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি শুনি আচৰিত হব যে অসমৰ উদ্যোগিক ক্ষেত্ৰত ২য় তেল শোধনাগাৰ স্থাপনৰ বাবে গোটেই অসম জুৰি যি দাবি উঠিছে, তাক অসমীয়া ৰাইজে বুকুৰ তেজ দি হলেও তাক স্থাপন কৰিবই। আমাৰ এই চৰকাৰে তাত বিধি-পথালি দিলেও তাক অসমৰ ৰাইজে কেতিয়াও সহ্য নকৰে, শান্তিৰে বহি নাথাকে। উপাধ্যক্ষ মহোদয় আপুনি শুনি আচৰিত হব যে অসমত ২য় তেল শোধনাগাৰ স্থাপন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰৰ দুৰ্বলতাৰ সুযোগ লৈ কেন্দ্ৰীয় তেল মন্ত্ৰীৰ লগলাগি পশ্চিম বঙ্গৰ কংগ্ৰেছী নেতা সকলে চৰকাৰ কৰি কলিকতাত তেল শোধনাগাৰটো। স্থাপন কৰিবৰ যি চৰকাৰ কৰিছে তাক অসম বাসীয়ে নজনা নহয়, আৰু কলিকতাত স্থাপন কৰিবলৈ অসমীয়া ৰাইজে দিবও নোৱাৰে আৰু দিলেও কেতিয়াও হাত সাৱতি সহ্য কৰি বহি নাথাকে। অসমৰ ৰাইজে তাক স্থাপনৰ বাবে তাতৰ লিলা কৰিব সেইটো অসমীয়া ৰাইজ আৰু অসমৰ যি সকল অসমীয়া সদস্য এই পবিত্ৰ সদনত আছে, তেওঁলোকেও সহ্য কৰিব নোৱাৰে।

দ্বিতীয়তে অসমৰ নিৰ্বনুৱা সমস্যা। যি সমস্যায় আজি এটা বিৰাট ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। এই নিৰ্বনুৱা সমস্যাৰ সমাধানৰ কাৰণে কৰ্ম সংস্থাপন কৰিবৰ কাৰণে আজিও অসমৰ উদ্যোগ,

শিল্প, বাণিজ্য আৰু কুটিৰ শিল্প ইত্যাদিত কোনো প্ৰতিফলন ৰাজ্য-পালৰ ভাষণত বিসদ ভাবে দাঙি ধৰা হোৱা নাই। আজি অসমৰ মগবে-চহৰে, গাৰো-ভূঞা শিক্ষিত, অৰ্দ্ধশিক্ষিত আৰু অনিক্ষিত হাজাৰ হাজাৰ নিবনুৱা ডেকাই কৰ্ম সংস্থাপনৰ কাৰণে হাঁহাকাৰ কৰিব লাগিছে। কিন্তু শুনি আচৰিত লাগে বছৰি বছৰি আমাক ৬৬ কোটি টকা খণ দি থকা স্বত্বেও আমৰ উদ্যোগ বিলাকৰ কোনো বৰকমৰ উন্নতি লাভ হোৱা নাই আৰু নিবনুৱা সমস্যাক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কৰ্মসংস্থাপন কৰিব পৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বসমত সংখ্যা লাঘৱত মুছলমান সকলৰ ওপৰত হয়টো ৰাজনৈতিক নিৰ্যাতন চলি আছে; সেইটো হৈছে পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশ কাৰীৰ নাম ভাৰতীয় মুছলমান সকলৰ ওপৰত নানা বৰকম জুলুম-জবৰদস্তি কৰি বহিষ্কাৰ কৰা। অনুগত আৰু শান্তিপ্ৰিয় মুচলমান সকলক নিৰ্যাতিত কৰা হৈছে। এনেকুৱা ঈদাহৰণ পৃথিৱীৰ সভা জাতিৰ ইতিহাসত পাবলৈ টান।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশ কাৰী ধৰা গোলাই বহিষ্কাৰ কৰিবৰ কাৰণে অসমত যি বিলাক Check post বা চকী সজা হৈছে তাৰ ভিতৰত মোৰ সমষ্টি ৰূপহীতে ১৬ টা Check post স্থাপন কৰা হৈছে। এই Check post বিলাকত পুলিচে দিনে ৰাতিয়ে ঘৰে ঘৰে গৈ কোকপীয়ল আৰম্ভ কৰিছে। আমি জানো যে National Intrigasion ৰ কাৰণে যি council কাৰ্মিবত বহিছিল তাত সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল যে যি কোনো ব্যক্তি বিশেষ বা দলে আমাৰ দেশৰ সীমান্ত অতিক্ৰম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে তাক শক্তিয়ে বাধা দিয়া হ'ব। যি অসমৰ এই অগণতান্ত্ৰিক, অশান্তি পূৰ্ণ লোক-পীয়লে অসমৰ মুছলমান সকলক ধৰিবৰ কাৰণেহে প্ৰয়োগ কৰিছে বুলি ক'ব পাৰো—পাকিস্তানী ধৰিবৰ কাৰণে নহয়। Check post পুলিচ বিলাকে মুছলমান সকলৰ ঘৰে ঘৰে দিনে-ৰাতিয়ে গৈ N. R. C ৰ নামত অসমীয়া মুছলমান সকলৰ জীৱন দুবহ কৰি তুলিছে। এই মুছলমান সকলৰ ভাৰতীয় নাগৰিকত্ব থকা স্বত্বেও Check post ৰ পুলিচ বিলাকে ঘৰে ঘৰে গৈ কৈ আছে “আপোনালোকৰ নাম ইয়াত নাই আপোনালোক ৰাতি চকিলৈ আহি দেখা কৰিব”। তেওঁলোকে যেতিয়া দেখা কৰিবলৈ গৈ ক'ব,—“আমাক কিয় অনা হৈছে,

আমাৰ জন্ম ইয়াতেই। পাকিস্থান হোৱা আজি ২০ বছৰহে হৈছে। কিন্তু আমি পাকিস্থানৰ জন্ম হোৱাৰ আগৰে পৰা আমি ইয়াতেই আছো আৰু ইয়াতেই থাকিম—মৰিম—”। তেতিয়া তেওঁ লোকে কয় “চুপ থাক—বেচি কথা নকৰি। এইখন পাকিস্থান পাইছ”। মই নিজে এজন মানুহৰ কথা জানো তেওঁৰ নাম চফিকুল বহমান তেওঁৰ ঘৰ নগাৱৰ মুৰাজাৰ খানাৰ এলেকা বৰহাতৰ গাৱত। খানাৰ পৰা ২/৩ মাইল নিলগত। তেওঁ এদিন উত্তৰ লক্ষীমপুৰলৈ গৈছিল আৰু তাৰ পৰা উভতি আহি বিশ্বনাথ চাৰি আলিত নমাৰ লগে লগে ৬/৭ জন পুলিচে স্বেৰাও কৰি ধৰি তেওঁক পাকিস্থানৰ মানুহ বুলি ধৰ পাক কৰি মাৰ-ধৰ কৰে। এই ঘটনাৰ কপি নগাৱৰ S. P., I. G. P. Chief Secretary আৰু মন্ত্রী মহোদয় সকললৈ দিয়া হৈছে।

গতিকে আমাৰ যি পুলিচ বিভাগক পাকিস্থানী অনুপ্ৰবেশকাৰীক ধৰিবৰ কাৰণে আৰু তেওঁলোকক বহিষ্কাৰ কৰিবৰ কাৰণে যি টকা এতিয়ালৈকে অসম চৰকাৰে খৰচ কৰি আছে, তাৰ পৰিমাণ কমেও ১ কোটিৰ কম নহব; বৰঞ্চ বেচিহে হব পাৰে। মই যোৱা সদনত মুখ্যমন্ত্ৰীক এটা প্ৰশ্নত সুধিছিলো যে গাওঁৰ মাজত এই পুলিচ চকী বিলাক কিয় বখা হৈছে যি বিলাকে মুছলমানক জুলুম কৰে তেতিয়া তেখেতে উত্তৰ দিছিল যে, মই ৰাইজৰ অৱস্থা বুজি পাইছো আৰু অতি সোনকালে পুলিচচকী বিলাক পাকিস্থান-হিন্দুস্থান সীমান্তলৈ উঠাই নিম। এতিয়াও উঠাই নিনিয়াত মুছলমানৰ মাজত সন্তাস সৃষ্টি হৈছে। কিন্তু মই এতিয়াও দৃঢ়ভাবে কওঁ যে আমাৰ পুলিচ বিভাগটো আইন শৃঙ্খলা বক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত একেবাৰে ব্যৰ্থ হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি শুনি আচৰিত হব যে ৰূপহী-হাত খানা এলেকাত ৩ মাহৰ ভিতৰত ৫ টা খুন হৈ গৈছে। কিন্তু পুলিচে ৩ মাহেও তদন্ত কৰা নাই। তাৰ পাচত নগাৱৰ S. P. ক জনোৱা স্বত্বেও আৰু কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই কিন্তু বৃটিচৰ দিনত case record কৰিলেই তদন্ত কৰে। আনকি দুখিক ধৰিব নোৱাৰা পশ্চাত্ৰ চেষ্টা নেৰে আৰু লাগিলে গোটেই গাৱৰ মানুহকে ধৰি নি আচামিক উলিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। আমাৰ পুলিচে পাকিস্থানী অনুপ্ৰবেশকাৰীৰ নামত ভাৰতীয় নাগৰিকক ধৰিবৰ কাৰণে বিৰহ দেখুৱাব পাৰে, কিন্তু আইন শৃঙ্খলা বক্ষা কৰাত তেওঁলোক একে বাবে ব্যৰ্থ হয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা লৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে দেশৰ সকলো ধৰণৰ নিৰাৰণ মূলক ব্যৱস্থা লোৱা সত্ত্বেও পাকিস্তানী লোকৰ অনুপ্ৰবেশ চলি থকাৰ বাতৰি পাই থকা হৈছে। এই অনুপ্ৰবেশৰ গোচৰ সমূহ ৯ খন বিদেশী লোকৰ বিচাৰ ন্যায়ে (Foreigners Tribunal) বিচাৰ কৰি আছে। ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষণত কৈছে যে চলিত বছৰত ৫,৯৬২ জন অনুপ্ৰবেশ কাৰীক ধৰা পেলোৱা হৈছে বুলি কোৱা হৈছে। আৰু তেওঁ লোকৰ বিৰুদ্ধে গোচৰ দাখিল কৰা হয়। ৭০১ জনক আদালতত অভিযুক্ত কৰা হয়। ৪,৮৬১ জন অনুপ্ৰবেশ কাৰীক ভাৰত ত্যাগৰ জাননী দিয়া হয় আৰু ৩,৪৮৪ জন লোকে ভাৰত ত্যাগ কৰা বুলি নিৰীক্ষন চকীয়ে জনায়। ২৩৬ জন অনুপ্ৰবেশ কাৰীক সীমান্তৰ পৰাই ঘূৰাই পঠোৱা হয়। ১৯৪ জন লোকৰ গোচৰৰ অনুসন্ধান চলি আছে আৰু ১৫৫ জনৰ গোচৰ বিচাৰা ধীন হৈ আছে। পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশকাৰীক ধৰা আৰু বহিষ্কাৰৰ যি তথ্য ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষণত দাঙি ধৰিছে সেই হল তথ্য। পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশ কাৰীক বহিষ্কাৰণৰ বাবে যিমান পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশ কাৰীক খেদি দিয়া হৈছে বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে সেই তথ্য ঠিক নহয়। সংখ্যা শুদ্ধ নহয়। তেওঁক যে চৰকাৰী তথ্যমতে অসমত ২ লাখ ৩৮ হেজাৰ ৯৩১ জন পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশকাৰীক খেদি দিয়াৰ কথা এসময়ত মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কৈছিলে। কিন্তু লগতে তেওঁ কয় যে, মুখ্য-মন্ত্ৰী ও কেন্দ্ৰীয় উপগৃহ-মন্ত্ৰী শ্ৰীশুকলাই কৈছিলে যে অসমত ২ লাখ ৫ হেজাৰ জন পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশ-কাৰীয়ে অনুপ্ৰবেশ কৰিছে। গতিকে সেই হিচাপৰ পৰা দেখা যায় যে অসমৰ পৰা ৩৩ হেজাৰ ৯৩১ জন ভাৰতীয় লোকক অন্যায়াভাৱে অসমৰ পৰা খেদি পঠোৱা ভাৰতীয় নাগৰীক সকলক ঘূৰাই আনিব লাগে। এই বিষয়ে এটা তদন্ত কৰিব লাগে বুলিও তেখেতে দাবী জনায়।

(সময় সংক্ষেত)

আমাৰ আপত্তি এইটো যে ভাৰতীয় নাগৰিকক মিছাকৈ পাকিস্তানী বুলি পাকিস্তানী অনুপ্ৰবেশকাৰী বুলি যিটো এটা ৰাজনৈতিক পৃষ্টি গন্ধময় নীতি ইয়াৰ ভিতৰত সোমাই দিছে ; এটা পৃষ্টি গন্ধময় সাম্প্ৰদায়িকতা ইয়াত সোমাই দিছে সেই বিলাক দুৰ কাৰবনৈ মই

চৰকাৰক দাবী জনাওঁ যে আমাৰ চিহ্নবত আৰু ঠায়ে ঠায়ে
 পলিচ এজেন্ট, পুলিচ চৰ্কি মাৰ্জি সি পুলিচ বা Police Agent ৰ
 দ্বাৰা সেই সকলোবোৰ অসম্মত কৰাৰ নিমিত্ত ভাৰতীয় মাজিক
 বিলাকক ধৰা পেলাওৱা আৰু জুলুম কৰা সোমকালে বন্ধ কৰিব
 লাগিব বুলি মই দাবী জনাওঁ। ইয়াকে কে য়েৰি বক্তৃত্বাৰ সঁমৰণি
 মাৰিলোঁ।

Shri Upendra Nath Sanatan :— মাননীয়া অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বাজ্য-
 পালৰ ভাষণ সম্বন্ধন কৰি কয়াল মান কথা কব খুজিছোঁ। বাজ্য-
 পালৰ ভাষণত দেশৰ বিভিন্ন সমস্যাব কথা উল্লেখ কৰিছে কিন্তু তাত
 চাহ বাগান সম্পৰ্কে ভাষণত একো উল্লেখ কৰা নাই। অসমৰ ভিতৰত
 এটা হৈছে চাহ বাগিচা আৰু আনটো হৈছে তেল। কিন্তু চাহ বাগা-
 নত লাখ লাখ মজদুৰ নিবনুৱা হৈ পৰি আছে। এই কথাটো তেখে-
 তৰ ভাষণত উল্লেখ কৰা নাই। এই চাহ বাগানবিধাকত আজি
 অসমৰ ইমুৰৰ দৰা সি মূৰলৈ হেজাৰ হেজাৰ মজদুৰ নিবনুৱা হৈ
 পৰি আছে। আৰু কেনেকৈ এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিব
 পৰা যায়, এই সম্পৰ্কে এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে বুলি মই চৰকাৰক
 অনুৰোধ কৰিলোঁ।

বিতৰ্কিত আন এটা কথা কব খুজিছোঁ যে, চাহবাগানৰ মজদুৰ
 সকল বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা আহি অসমত বসবাস কৰি থাকিল। যেতিয়া
 বৃটিশ চৰকাৰে বাজ্য চলাইছিল তেওঁলা আমাৰ অসমত বিভিন্ন ঠাইত
 তেওঁলোকে চাহবাগান আৰম্ভ কৰিছিল। তেওঁলোকে দ ঠাই বিলাক
 এৰি বাকী ওখ ঠাই বিলাকত চাহ শিল্প আৰম্ভ কৰিলে আৰু দ
 ঠাইবিলাক এই শ্ৰমিক সকলে বসতি কৰিলে। তেওঁলোকে পুৰুষানু-
 ক্ৰমে এই মাটি দখল কৰি আহিছে।

অসম চৰকাৰৰ Land Policy মতে যি সকলে বহুদিন ধৰি
 এই মাটিত দখল কৰি আহিছে তেওঁলোকে দখলী স্বত্ব পাব লাগে।
 কিন্তু চাহ বাগানৰ মজদুৰ, যি সকলে বহুদিন ধৰি এই মাটি দখল
 কৰি আহিছে তেওঁলোকে দখলী স্বত্ব পোৱা নাই আৰু তেওঁলোকক
 কোনো অধিকাৰ দিয়া নাই। কিন্তু তেওঁলোকে সেই মাটি ৰাখেৰ
 পিচত তেওঁলোক আকৌ তাৰ পিচত এমেকৈ বহি আহিছে আৰু

তাৰ কাৰণে মাটিৰ মালিকক খাজনা আদি দি আহিছে আৰু তাৰ কাৰণে বহুদিন পৰাও পাই আহিছে। এতিয়া মালিক সকলে Grow more food কৰিম বুলি কৈ মজদুৰ সকলক উচ্ছেদ কৰিছে। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো, যাতে এই মজদুৰ সকলক মৰণোত্তৰ দিৱে।

তৃতীয়তে চাহবাগানক মজদুৰৰ সমস্যা সম্পৰ্কে সদনত ২/৩ জন-সদস্যই খুব বেছি কৈ কৈছে। চৰকাৰে মজদুৰ সকলৰ কাৰণে যথেষ্ট কাম কৰি আহিছে। তেওঁলোকৰ প্ৰতি চৰকাৰে কিবা অন্যায় কৰিছে বুলি কলে মই স্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰো। যিকোনো আমাৰ চাহ মজদুৰ সংঘ সোচেই অসমৰ ত্ৰিভুৱণ্ডে বিস্ময় আহে-?

তেওঁলোকৰ শাস্তি শৃঙ্খলা সজা কৰাটোত আমাৰ চৰকাৰে যত্ন কৰিছে। সেই মতে আইন কানুন বিলাকক (Industrial dispute Act.) ব্যৱহাৰ কৰিছে চাহ মজদুৰ সকলৰ কিবা অপত্তি থাকিলে সেইটো বিবেচনা কৰি কোৱা হয়। গতিকে মজদুৰ-বিলাকক বা Industry ৰ প্ৰতি চৰকাৰে কিবা অন্যায় কৰিছে বুলি কলে মই স্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰো। গততে I. N. T. U. C. নেও ভাৰতবৰ্ষৰ মজদুৰ বা Industry আদিৰ ধনত্ৰী সকলৰ প্ৰতিও নজৰ ৰাখে আৰু তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ কাৰণেও তেওঁলোকে চেষ্টা কৰে।

বোধহয় বহুতে নাজানে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ Tea Company টো বৰ্তমান Trust board এ লৈছে আৰু তেওঁলোকে যাতে পইছা আদি পায় তাৰ বাবে অস্থায়ী ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বোধকৰো কেইজনমান সদস্যই নাজানি এই কথাটো সদনত উল্লেখ কৰিছে।

তাৰ পিচত আমাৰ ২নং ভাওৰ সমস্যা হৈছে নিবনুৱা সমস্যা। আমাৰ দেশত নিবনুৱা সমস্যা চাৰিও ফালে বাঢ়ি গৈছে। বিশেষকৈ চাহবাগানত নিবনুৱা সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। আৰু নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে চৰকাৰে বৰ্ত্তমান জীচনি লব যুগ্ম আশা কৰিলো। অসমত যি তেল শোধনাগাৰ তাতো এই ভেঁকা সকলক নিয়োগ কৰি নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে। আনহাতে হলে তেওঁলোকক ট্ৰেইনিং দি ল'ব। আৰু এটা কথা ক'ব খোজো যে, আমাৰ দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিছৰে পৰা বহুতে কৈছে উন্নতি

হোৱা নাই ; কিন্তু এইটো মই স্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰোঁ। দেশত যে উন্নতি হৈছে, সেইটো ঠিক। কিন্তু উন্নতিৰ মান বা **Standard** অনুসৰি আমাৰ ৰাজ্যৰ উপাৰ্জন যথেষ্ট হোৱা নাই। তাৰ ফলত আমাৰ ৰাজ্যত **Industry** বা শিল্প উদ্যোগ বৃদ্ধি হোৱা নাই আৰু যি বিলাক শিল্প আমাৰ ৰাজ্যত আছে, সেই বিলাকৰ উন্নতিৰ পথো চৰকাৰে সামৰণি মাৰিছে। যিহেতু আমাৰ ৰাজ্যৰ বহুতো ঠাইৰ বাস্টা পথ আদিত **Electric Light** বা বিজুলী চাকি নাই। তাৰ ফলত কিছুমান সমাজৰ কল্যাণ হৈছে আৰু কিছুমান সমাজৰ কল্যাণ হোৱা নাই। এতিয়া আমাৰ দেশত বাস্টা পথ গাড়ী আদি দিয়া হৈছে, এই-বিলাকৰ দ্বাৰা সকলোৱে ইচ্ছা মতে যাব পৰা হৈছে। আজি-কালি মানুহে প্লেণত উঠিছে, কিন্তু আগতে উঠা নাছিল। কাৰণ আগতে **Train**, বাছ আদি কম আছিল। এতিয়া এই সকলোবোৰ বৃদ্ধি পাইছে আৰু উন্নত বা শিক্ষিত সমাজৰ মানুহবোৰে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ টিকট কাটি তিনিচুকীয়াৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ আহিব পৰা হৈছে। অথচ তাতো দেখা যায় **Train** আৰু বাছ দুয়োটাতে মানুহৰ ভীৰ হৈ আছে। কেতিয়াবা আগ দিনাখনেই প্ৰত্যেক শ্ৰেণীৰ ঠাই **Reserve** হৈ থাকে, ফলত কেতিয়াবা যাত্ৰী আহিব নোৱাৰা হৈ পৰে। এইবোৰ অসুবিধা দূৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে।

(সময় সঙ্কত)

দ্বিতীয়তে ৰেল, গাড়ী আদি ষ্টেচনবিলাক পৰিষ্কাৰ হোৱা নাই। তিনিচুকীয়াৰ পৰা গুৱাহাটীলৈকে যিমাম **Station** আছে, সেই বিলাকৰ প্ৰত্যেক লেট্ৰিনতে ইমান দুৰ্গন্ধ ওলায় যে, মানুহে মুখ উলিওৱাৰ কোনো উপায় নাই। গাড়ীৰ **Station** বিলাকত যে কথাই নাই। গতিকে এইবিলাক চৰকাৰে সু-দৃষ্টিৰে চকু দিব লাগে। বিশেষকৈ **Transport Station** বিলাক পৰিষ্কাৰ কৰাৰ দিহা কৰিব লাগে। তিনিচুকীয়াৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈকো সেই একেধৰণৰ অৱস্থা এনে ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰনে কেনেকৈ সুস্থিৰে বা সুস্থতাৰে থাকিব পাৰে। গতিকে এইবিলাক অসম চৰকাৰে কিবা এটা ভাল ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা ৰাখিলোঁ। মই আৰু এটা কথা কব খোজো যে ক জিৰঙা হাবি বন্ধাৰ্থে যিবিলাক পুলিচ ৰাখিছে, সেই সকলে কাজিৰঙা হাবিত

ক'ত কি হৈছে সেইটো অনুসন্ধান কৰা দুৰ্বৰ কথা ; কিন্তু বাণ্টাৰ সু-মাজতে গাড়ীখন বাখি মানুহবিলাকক মিছাতে কণ্ট দিয়ে আৰু কাজিৰঙাৰ নামত গাড়ী আৰু যাত্ৰীক হৈ census কৰি ফুৰে ।

(সময় সঙ্কেত)

গতিকে আমৰ চৰকাৰে যিটো অচল নীতি, সেইটো ভাল দৰে বলোৱা হোৱা নাই । অচল নীতিৰ পৰিবৰ্ত্তে চৰকাৰে জনসাধাৰণক বৰ দুঃখজনক অন্যায়ে কৰিছে ।

তাৰ পিচত, ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আমাৰ গৰীৱ শ্ৰেণীৰ লোকক উন্নত কৰাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে । তথাপিও শিক্ষা সম্পৰ্কে চৰকাৰে বহুতো অৱহেলা কৰি আহিছে । আজি ৰাজ্যত বহুতো University, High School আদি শিক্ষানুষ্ঠান পাতিছে । কিন্তু সেই বিলাক গুৱাহাটী, নগাওঁ, ডিব্ৰুগড় আদি টাউনতে সীমাবদ্ধ হৈ আছে । তাৰ বাহিৰে অন্য অন্য অঞ্চল বিলাকত একোৱেই কৰা হোৱা নাই । গাওঁ বিলাকত থকা L. P. স্কুল বিলাক দেখিলে দুখ লাগে । আজি শিক্ষা বিভাগৰ D. P. I. নিজে গৈ ডিব্ৰুগড় অঞ্চলৰ গাওঁ বিলাকত থকা শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ চোৱা হলে, দেখিলেহেতেন সেই স্কুলবিলাক কেনে জৰাজীৰ্ণ সংস্থাত আছে । স্কুলৰ কাৰণে এটা ভাল আলি-পদুনি নাই । যিমান বিলাক টিওৰ ঘৰ, বিল্ডিং আডি আছে, সেই সকলো বিলাক নগৰতে আছে ; কিন্তু গাওঁ তথা পিচপৰা অঞ্চল-বিলাকত তেনেকুৱা ভাল ঘৰ এটাও দেখিবলৈ পোৱা নাযায় । তেনে অৱস্থাত শিক্ষাৰ উন্নতি হয় কেনেকৈ ? অন্যফালে শিক্ষক সকলে কেনে ধৰণৰ শিক্ষাদান কৰিছে, তাকো অনুসন্ধান কৰিবলৈ নাযায় ।

আমাৰ চৰকাৰৰ Education Deptt. এ শিক্ষাৰ দায়িত্ব অকণো ভালদৰে কৰা নাই । শিক্ষাদানৰ যি বিলাক সামগ্ৰীৰ দৰ্কাৰ, সেই বিলাকো ভালদৰে যোগাৰ কৰি দিয়া নাই বিণেশ্বৰকৈ ডিব্ৰুগড় অঞ্চলত থকা ভিতৰুৱা ঠাই বিলাকৰ শিক্ষাৰ উন্নতি মুঠেই হোৱা নাই । সুস্বল্প কাৰ্য্যকাৰী শিক্ষাৰ পৰিবৰ্ত্তে সাধাৰণ শিক্ষাকো নষ্ট কৰি পেলাইছে । গতিকে এইবোৰ অঞ্চলত থকা গৰীৱ ৰাইজৰ সু-শিক্ষাৰ বাবে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো ।

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P. M.

(After Lunch)

Mr. Speaker :—আমি এতিয়াও বহুত পিচ পৰি আহো গতিকৈ সদস্য সকলৰ বক্তৃতাত **Time limit** থাকিলে ভাল হয়। ২ মিনিট থাকোতে **warning bell** পৰিব আৰু তাৰ পিছৰ **bell** ৰ সঙ্গে লগে আমবনি মাৰিব লাগিব।

Shri Bhūbañeswar Barman :—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যিক বিধান সভাত যিটো সংশোধনী প্ৰস্তাব দি মেনেৰীয়া সদস্যয়ে শ্ৰীফনী লৰাই যিটো সংশোধনী প্ৰস্তাব আনিছে সেই প্ৰস্তাবৰ সমৰ্থনা কৰি দুয়োৰে ক'ব খুজিছো। ৰাজ্যখনৰ ভাষণত, সমাজবাদী—সমাজ প্ৰতিস্থিত কৰাৰ কাৰণে যিটো প্ৰতিজ্ঞা আমাৰ চৰকাৰে কৰা হৈছে সেই ক্ষেত্ৰত সুন্দৰ ছবি দাঙি ধৰিব পৰা নাই। প্ৰকৃততে আমাৰ দেশত যিটো আনুহব মাজত আৰু বিশেষকৈ দুখীৰ শ্ৰেণী, আৰু অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ যিটো দুখীৰ শ্ৰেণী সেইটোক অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত সাহায্য কৰাৰ কোনো উন্নিত আমি ভাঙত দেখা পোৱা নাই। বিশেষকৈ ডুমিহীন শ্ৰেণীক যি সমস্যা আৰু নিবনুৱাৰ সমস্যা নিষ্পত্তিৰ বাবে প্ৰাৰণ কৰি আহিছে। আজি ভৱৰূৰ, দুখৰূৰ এক মহ বহুৰে এই ডুমিহীন শ্ৰেণীক চৰকাৰৰ আশ্বাসৰ প্ৰতি বাট চাই আছিল। আজি অসমীয়া শুলুৱা ডুমিহীন শ্ৰেণীকক ডুমিৰ পৰা হৰ্ষিত কৰা হৈছে। আৰু চৰকাৰে যি নীতি গ্ৰহণ কৰিছে তাৰ ফলত কোনো বৰমে মোটিহীনে মাটি নোপোৱাত তেওঁলোকে জনসাধাৰণৰ মাজত তেওঁলোকৰ দাবী প্ৰতিপন্ন কৰাৰ কাৰণে আগবঢ়ি আহিছে। আজি চৰকাৰে ডুমিহীন কাৰ আইন পাচ কৰিছে, সেই মতে ডুমিহীন শ্ৰেণীক মাটি পোৱা নাই। হেন্তো চৰকাৰৰ মৰমৰ পাত্ৰ সকলে, যা বিষয়ক হাত কৰি মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীলোককে মাটি পোৱাৰ সাহায্য কৰি লৈছে। আৰু চৰকাৰৰ যিবিলাক ম্যাজিষ্ট্ৰেটৰণ কমিটি আছে তেওঁলোকৰ নিজৰ নীতি অনুসৰি কাম কৰিবৰ উদ্দেশ্য তেওঁলোকৰ পাৰ্টিৰ কৰ্মীক নিয়োগ কৰি থৈছে। আজি চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা অধিক শস্য উৎপাদন অভিযান চলিছে। কিন্তু ডুমিহীন শ্ৰেণীক

অবস্থা ভাল কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰ আগবাঢ়ি অহা নাই ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দ্বিতীয় পৃষ্ঠাত বিশেষকৈ গাও অঞ্চলত ভূমিহীন খেতিয়কে গন-আন্দোলন সৃষ্টি কৰিবলৈ ছেপ্টা কৰা হৈছে বুলি কোৱা হৈছে। এই গন-আন্দোলন চৰকাৰৰ ভুল নীতিৰ কাৰণে হৈছে।

উপাধক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে ভূমি সংস্কাৰৰ নামত যি পুস্তিকা বিতৰণ কৰিছে সেইখন তেওঁলোকৰ মতে ভাল বচনা হ'ব পাৰে, কিন্তু তাত প্ৰকৃত ভূমিহীন খেতিয়কক মাটি দিয়াৰ কোনো ভাল ব্যৱস্থা নাই। চৰকাৰে ভূমিহীন খেতিয়কক মাটি পট্টন দিয়াৰ কাৰণে পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে ভূমিহীন লোকৰ হিচাব ল'ব ধৰিছে। আনহাতে চৰকাৰে বেদখল কাৰীক পট্টন দি আহিছে। ইয়াৰ ফলত তেওঁলোকৰ মাজত এই ধাৰনা হৈছে যে চৰকাৰী মাটি বা ৰিজাৰ্ভ বোৰ যদি দখল নকৰে তেন্তিহে হলে আমি কেতিয়াও মাটি নাপাও। সেইকাৰণে তেওঁলোকে বহুত ঠাইত খেতি কৰি অধিক শস্য উৎপন্নৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিছে। চৰকাৰে মুখতে কয় অধিক শস্য উৎপন্ন কৰিবলৈ আৰু যেতিয়া খেতিয়ক সকলে মাটি দখল কৰে, উৎপন্ন কৰে। চৰকাৰে তেতিয়া তেওঁলোকক নিশ্চিন্ত ভাৱে অত্যাচাৰ কৰি, উচ্ছেদ কৰে। ১৭ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে, কালীগাৱঁত ১০ হাজাৰ খেতিয়কক উচ্ছেদ কৰা হৈছে। বনবিভাগৰ বিষয়াৰ দ্বাৰা হাতী লগাই, জুই লগাই কাপোৰ আদি পুৰি তেওঁলোকক ভাত খাই থকা সময়ে অত্যাচাৰ কৰি উচ্ছেদ কৰিছে। সেইকাৰণে উপাধক্ষ মহোদয়, চৰকাৰক মই দাবী জনাও যে এই উচ্ছেদ বন্ধ হ'ব লাগে। চৰকাৰৰ অত্যাচাৰ আৰু ভুল নীতিৰ কাৰণে যদি এইটো গন-আন্দোলন প্ৰস্তুত হয়, তেনেহলে চৰকাৰে নিজেই এই ব্যৱস্থাৰ বাবে দায়ী হ'ব লাগিব। বৰহাগ্ৰা ৰিজাৰ্ভত প্ৰায় ১০০০ মাটি চৰকাৰে খাচ কৰি দিছে আৰু তাত কিছমান দিহিৰাৰ পৰা অহা গড়া খহনীয়া পৰিয়ালক পট্টন দি সংস্থাপন কৰি দিছে। মই নিজে গৈ দেখিছো ভূমিহীন খেতিয়কে ইয়াত যিবিলাক খতি কৰিছে তাত বিঘাত প্ৰায় ২০ মোনকৈ ধান হৈছে। ১৯২৫ চনত চৰকাৰে additional forest ৰ ভিতৰত প্ৰায় বহু হাজাৰ একৰ মাটি অন্তৰ্ভুক্ত কৰি লৈছে। আজি দখলকৰা মাটি ৰাজহ বিভাগৰনে forestৰ তাক নিৰ্গম কৰা টান। সেই সময়ত ১৯২৫ চনৰ পাচত যি ৰিজাৰ্ভৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত কৰি মাটি লোৱা হৈছে

সেই মাটি লোৱাৰ পাচত ৰাইজৰ মাজত বিক্ৰোভৰ সৃষ্টি হয়। এই বিক্ৰোভৰ পাচত কিছুমান গাওঁ পুনঃ খুলি দিয়ে। তাৰ পিছত আজিও সেই বিজাৰ্ডৰ ভিতৰত ৮২ একৰ মাটি খাচ মাটি সোমাই আছে বুলি ৰাইজৰ মাজত জনাজাত। আনহাতে বিজাৰ্ডৰ ভিতৰত চৰকাৰে আগতে পুতন দিয়া ম্যানী পট্টাও পৰি আছে। আজি সম্পূৰ্ণকৈ চাৰ্ভে কৰি নিৰ্ধৰ্ম নকৰাকৈ forestৰ মাটি ৰাজহ বিভাগৰ মাটি বুলি দাবী কৰাৰ খ'ল নাই। সেই কাৰণে মই দাবী জনাও উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অতি সোনকালে সেই বিলাক বিশেষ ভাৱে জৰীপ কৰক।

এতিয়াও ৮২০০০ হাজাৰ একৰ চৰকাৰী খাচ মাটি আছে। S. D. G. অফিচ Record বোৰতো এই মাটিৰ উল্লেখ আছে। ৰাইজৰ মাজত কোৱা মতে আজিও

- (১) কালীঘাৰীত — ১০০০০ একৰ।
- (২) N. C. Tati—৩২০০০ „
- (৩) ২নং কমলাঘাৰীত ২০০০ „
- (৪) সৰু ঘায়া— ১০০০ „
- (৫) বৰ ঘায়াত } অদিত
- (৬) কৰণমতাত } সম্পূৰ্ণ খাচ
- (৭) বাৰ গাওঁত }

মাটি খেতিব বাবে দিব পৰা মাটি আছে। এইবোৰ চৰকাৰী বিজাৰ্ড ৰাজহ বিভাগক খাচ মাটি কৰি লবলৈ আমি চৰকাৰক কৈ আছে। চৰকাৰৰ forest গাওঁবোৰ ৰাজহ বিভাগৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰি লব লাগে। মুঠতে যিটো উচ্ছেদ কাৰ্য চলি আছে সেইটো বন্ধ কৰিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয় মই এটা দাবী কৰিব বিচাৰিছো যে, এই সদনৰ ফাৰম পৰা এটা অনুসন্ধান কমিটি গঠন কৰি ইয়াৰ অনুসন্ধান কৰিব লাগে। এই বেদখল কৰি থকা সকল প্রকৃত মাটি হীন খেতিয়ক হয় নেনহয়, আৰু ফৰেষ্ট ৰিজৰ্ভ নে ৰাজহ বিভাগৰ মাটি এই বিষয়ত স্পষ্ট বিপৰীত দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু অসমত খেতি হোৱাৰ যিবিলাক বিজাৰ্ড আছে সেই বিলাক Rese-
rve ৰ মাটি মুকলি কৰি পৰিকল্পিত ভাৱে অসমৰ খলুৱা ভূমিহীন কৃষকক মাটি বিতৰণৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰি দিয়াৰ দিহা কৰক।
তাকে নকৰিলে অসমৰ গবীৰ শ্ৰেণী খেতিয়কৰ অৱস্থাৰ উন্নতি আণা

কৰিব নোৱাৰো। এই সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিব দেশৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰ স্বচ্ছল হব। আৰু আমাৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত আমি আগবাঢ়িব পাৰিম। সেইকাৰণে মই এই কমিটি গঠনৰ দাবী কৰিছো। জনপন্ডে ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বৰ মাজৰা গাঁৱৰ এখন ৰাজহুৱা সঙাত কৈছিল যে, ভূমিহীন মানুহক মাটি দিবৰকাৰণে তেওঁলোকে সদায়ে চেপ্টা কৰি আহিছে। কিন্তু কাংগেওঁ, বৰঘাগ্ৰা বিজাৰ্ডৰোৰ মুকলি কৰি দিয়া নহব। তাকে কৰিব লগা হলে তেখেতে পদত্যাগ কৰিব বুলিও হেনো কৈছে। যদি এইটো সচাঁ হয় তেনেহলে মন্ত্ৰীত্বৰ পদবী একো ডাঙৰ কথা নহয়। দৰকাৰ হলে তেখেতে পদত্যাগ কৰক, এইয়ে আমাৰ কমনা। মুঠতে, আমাৰ কথা হ'ল তেখেতে পদত্যাগ কৰক বা নকৰক অসমৰ ভূমিহীন খেতিয়কৰ সমস্যাৰ সমাধান হব লাগে।

শিক্ষা বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত যি কাম চলি আছে, তাৰ দ্বাৰা ৰাজ্যত চৰকাৰ নাই যেন লাগে। শিক্ষা বিভাগত আজি যি অৰ্চন অৱস্থাই দেখা দিছে এইটো ভাবিলে অত্যন্ত দুখ লাগে। চৰকাৰে শিক্ষাৰ কাৰণে কিছুমান মঞ্জুৰী দিছে কিন্তু সেই মঞ্জুৰীৰ কাৰ্য্যত: তাৰ পৰিণত হৈছেনে নাই সেইটো চাবলৈকে কোনো নাই। কিছুমান ক্ষুলত মঞ্জুৰী দিছে। কিন্তু বস্ত ৰাকচতে পৰি আছে, তাৰ উচিত প্ৰয়োগ কৰা হোৱা নাই। আজি Cotton College ত কেইব জনো অধাপকৰ স্থান পূৰণ কৰা হোৱা নাই আৰু তাৰ বাবে কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থাও হোৱা নাই। বহুতো চাকৰিয়ালৰ চাকৰি শেষ হৈ গৈছে অথচ তেওঁলোকৰ Confirmation ই হোৱা নাই। আৰু ১৯৬৪ চনতে Pay-committee ৰ বেতন নিদ্ধাৰণ হৈছিল, কিন্তু বহুতো শিক্ষকৰ সেই মতে বেতন দিয়া হোৱা নাই। এই অস্থিৰ অৱস্থাটোৰ অতি সোনকালে পৰিসম্পত্তি ঘটাবহে মই কামনা কৰো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি বিশেষকৈ আমাৰ শিক্ষিত, অশিক্ষিত আৰু অধিক্ষিত সকলৰ মাজত যিটো নিৰনুৱা-সমস্যা তাৰ সমাধানৰ ব্যৱস্থাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কোনো ইংগিত নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আমাক সদায় মাহী আইৰ ব্যৱস্থাৰ কৰি আহিছে। সেই কথাৰ প্ৰতিবাদ সদায় কৰি অহা গৈছে। দ্বিতীয় তেল শোখনাগাৰৰ বাবে অসমত যি জাগৰণে দেখা দিছে তাৰ

কাৰণেহে চৰকাৰে সজাগ হোৱা নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ব্যৱহাৰেই এই জাগৰণৰ মূল। ইয়াৰ বিষয়ে কিবা প্ৰতি বেদনো আমাৰ চৰকাৰে দিছে বুলি কাগজে-পত্ৰই কতো দেখা নাই। অসম পুনৰ্গঠন কৰাৰ কাৰণে আমাৰ এই সদনত যি দৰে সকলোৱে মিলি এটা প্ৰস্তাৱ লৈছিল তেনেকৈ আজি আমি এই সদনত এটা প্ৰস্তাৱ দ্বিতীয় তেল শোধানাগাৰৰ ক্ষেত্ৰত লব লাগে, এই প্ৰস্তাৱটো শাসনত অধিস্থিত দলৰ পৰা হৈ উত্থাপিত হব লাগে। এই সময়ত তেখেত সকলে তেনে এটা প্ৰস্তাৱ আনিলেহে আমি তেখেত সকলৰ আন্তৰিকতা আছে বুলি বিশ্বাস কৰিব পাৰিম।

উদ্যোগীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ জীৱন-বীমা নিগমত “অটো মেচিন”ৰ প্ৰয়োগৰ ফলত কৰ্মচাৰীৰ নিয়োগৰ বাট বন্ধ হৈ গল। ইয়াৰ প্ৰতিবাদ আমাৰ কৰা আবশ্যিক। নহলে খলুৱা নিবনুৱা সমস্যাৰ সমাধান হোৱাটো ইয়াৰ ভিতৰতে আন এটা-প্ৰধান কথা হৈছে যে, বেঙ্গ বিভাগৰ, সদৰ কাৰ্যালয়ৰ Divisional অফিচটো গুৱাহাটীৰ পৰা স্থানান্তৰ কৰি কাৰ্জীহাবলৈ, নিবলৈ প্ৰস্তাৱ লৈছে। আমি ইয়াৰ বিৰুদ্ধেও একমত হব লাগে। নহলে আমাৰ বাঢ়ি অহা এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধানত আমি অপৰাধ হম।

M. Shamsul Huda :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই যি ভাষণ দিছে সেই ভাষণত অসমৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ যি বাস্তৱ অৱস্থা তাৰ লগত কোনো সংগতি নাই। সেই ভাষণত আমাৰ ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ মঙ্গল সাধনৰ কোনো ইংগিত দেখিবলৈ পোৱানাই; বৰং তাৰ বিপৰীতে আমি দেখিবলৈ পাইছো যে, যিখন চিহ্ন ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ জৰীয়েতে দাঙি ধৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা গনতন্ত্ৰ হৈ বিপন্ন হৈ পৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত চৰকাৰে যি শাসন ব্যৱস্থা চলোৱাৰ কথা কৈছে তাত গনতন্ত্ৰ আশা কৰিব নোৱাৰি, আপুনি জানে আৰু আমিও জানো যে ভাৰতবৰ্ষৰ যি সংবিধান কেন্দ্ৰত গণতন্ত্ৰৰ পদ্ধতিত ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে যদিও, ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত সেই ব্যৱস্থা ৰখা হোৱা নাই। কিয়নো ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিৰ্বাচন ভোটত নিযুক্ত কৰা হম; কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যৰ শাসন পদ্ধতি এজন Appointed Bur-eacurate ৰ ওপৰত বা নিৰ্দেশ মতে চলি আছে। আমি গনতন্ত্ৰৰ

নমুনাত যি কাম কৰিছো সি প্রকৃত গণতন্ত্ৰ নহয়। ৰাষ্ট্ৰপতি যিদৰে নিৰ্বাচিত হৈ আছে, ৰাজ্যপালো সেইদৰে নিৰ্বাচিত হৈ অহা উচিত। কিন্তু আজি বৰ্তমান পদ্ধতিত আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী যেন এজন প্রধান কেৰাণীৰ বাহিৰে একো নহয়। তেখেতৰ সহকৰ্মী মন্ত্ৰীসকল Upper Division Assistant, Lower Division Assistant মাত্ৰ। আৰু আমাৰ প্ৰতিনিধি সকল যেনিবা Petition writer. তাৰ বাহিৰে একো নহয়। এইয়ে হৈছে বৰ্তমান পদ্ধতিত চলি থকা গণতন্ত্ৰৰ নমুনা। সেইকাৰণে মই কওঁ আৰু ১৯৫২ চনৰে পৰা চিঞৰি আহিছো যে, ৰাজ্যৰ ৰাজ্যপাল নিৰ্বাচিত হৈ আহিব লাগে। যদি ছনিয়া গান্ধীও ৰাজ্যপাল হয় তাত আমাৰ আপত্তি নাই; কিন্তু তেওঁ নিৰ্বাচিত হৈ আহিব লাগিব।

গণতন্ত্ৰ বৰ্তমান যি পদ্ধতিত শাসন চলিছে সেইটো আমি গণতন্ত্ৰ বুলি মানি লব নোৱাৰো। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিজৰ মতামতহে প্ৰকাশ কৰিছো। আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাত অনুপ্ৰবেশকাৰীৰ কথা কৈছে। অনুপ্ৰবেশকাৰী অসমৰ পৰা উলিয়াই দিয়ক, আমি তাক কোনেও অস্বীকাৰ কৰা নাই; বৰং আমি তাত পূৰ্ণ সমৰ্থনহে জনাইছো। কিন্তু তেওঁলোকক বহিষ্কাৰ কৰাৰ নামত চৰকাৰী নীতিৰ আলমত যি কাৰ্য চলিছে তাক প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ আমি বাধ্য হৈছো। Tribunal এ যেতিয়া এজন মানুহক ধৰি নিয়ে S. P. য়ে। ইয়াৰ তদন্ত ভাৰ এৰি দিয়া হয়। এইবিলাক কথাই যদি সচা হয় তেনেহলে দেখা যায় স্বাধীন দেশৰ নাগৰিকক বিচাৰ কৰিব S. P. ক। এই Tribunal তেনেহলে Judiciary ও নহয়, Executive ও নহয়; অথচ এই Tribunal এই বিচাৰ কৰে।

এই Tribunal এ কেচ সিদ্ধান্ত কৰাৰ পাচত আকৌ নতুনকৈ উঠে। এই অনুপ্ৰবেশকাৰী সকলক খেদুৱাৰ বা বহিষ্কাৰ কৰাৰ নামত, অগ্নীয় হলেও ই সত্য আৰু কব লাগিব যে, এই সম্প্ৰদায়টোৰ মাজত সন্তাসৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই সদনৰ সদস্য শ্ৰীমতী পুষ্প লতা বাইদেউও জানে নগাঁৱৰ বাংৰাই চাপৰিৰ প্ৰাক্তন নিবাসী কেইজন মানুহৰ কথা। মঙ্গলদৈতো তেনে হৈছে। আশ্ৰফ আলি নামৰ এজন মানুহৰ ওপৰৰ কেচ এতিয়াও চলি আছে। এই বিলাকত পুলিচৰ

মই মতালিয়ে মানুহক সন্তাসৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইটোৰ পাচত সিটোকৈ নানা বকমৰ উজ্জ্বলত দেখুৱাই এই সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ বিলাকক সৰ্বশ্ৰান্ত কৰি তুলিছে আৰু চৰকাৰ সীমা নোহোৱা কৰিছে। অত পইচা তত পইচা যতে ততে পইচা দিব লগীয়া হৈছে। সকলোতে পইচা পইচা কৰি হাইবাণ কৰি তুলিছে। যি বিলাক P. I. P. Check post আছে সেই বিলাকত জুৰ জুলোম চলিছে। এই post বিলাকৰ কামকি বা function কি তেওঁলোকে বুজি নাপায় আৰু চৰকাৰেও বোধকাৰো বুজাই দিয়া নাই। ভিতৰুৱা গাৱৰ মাজত গৈ এই বিলাকে কম তোমালোকে এতিয়া যিয়েই নকৰা এটা সময় আহিব ভেতিয়া তোমালোক যাবই লাগিব। অনুপ্ৰবেশকাৰী সকলক বহিষ্কাৰৰ নামত এই সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সন্তাসৰ ভাব সৃষ্টি হৈছে। যেনেকৈ ইহদি সকলৰ মাজত হিটলাৰে সন্তাসৰ ভাব সৃষ্টি কৰিছিল। এই বহিষ্কাৰৰ নামত বহুতো ভাৰতীয় নাগৰিক বহিষ্কৃত হৈছিল আৰু এই মশেম যি প্ৰতিবাদ আমি কৰিছিলো তাৰ সত্যাসত্য প্ৰমাণিত কৰিবৰ কাৰণে আন্দোলন পাতক আৰু যদি সচাঁ নহয় আমাক শাস্তি দিয়ক। আৰু যদি সচাঁ হয় তেনে হলে এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে গাদী এৰি দিয়ক। যোৱা বছৰ কিছুমান সমাজ বিৰোধী লোকে Refinery আৰু অসম পুনৰ গঠনৰ নামত কিছুমান বেয়াকাম কৰিলে। আন হাত Refinery-Re-organisation and Land programme ৰ সম্পৰ্কত যিবিলাক আন্দোলন সেই বিলাক আমাৰ প্ৰয়োজনীয় আছিল। আৰু এই আন্দোলনত এই সদনৰ বিৰোধী দলৰ সদস্যও যোগ দিছিল। সেই হিচাপে এই আন্দোলন কাৰী সকলক সমাজ বিৰোধী বুলি কোৱাৰ মানে সকলোকে সাঙুৰিছে আৰু তাত জড়িত ১ কোটি ২০ লাখ জন সাধাৰনক অবমাননা কৰা হৈছে আৰু আনহাতে এই সদনক অবমাননা কৰা হৈছে। কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ এই কাৰ্য উচিত হোৱা নাই আৰু যেনেকৈ পশ্চিম বঙ্গত কংগ্ৰেছৰ অৱস্থা জীৱন্ত সমাধিৰ নিচিনা হৈছে সেইটো ইয়াতো হব।

এই ৰাজ্যখনৰ কোনো বকমৰ উন্নতি হোৱা নাই। বেকাৰ সমস্যা কমা নাই। বেকাৰ কৰ্ম সংস্থান কৰিব পৰা নাই। আমাৰ ৰাজ্যখন কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। বেকাৰ সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে

বেকাৰৰ একাংশ লোকক শিল্প ক্ষেত্ৰলৈ পঠাই বাকী শ্বিনিক কৃষিত
নিয়োগ কৰিব লাগিব।

আমাৰ ইয়াত ৩০ লাখ বেকাৰ আছে। কিন্তু চৰকাৰী হিচাপ
মতে কেবল শিক্ষিত সকলকহে ধৰি ৭ লাখ বুলি কৈছে। আমাৰ
দেশত অৰ্দ্ধলিখিত বা অশিক্ষিত লাখ লাখ নিবনুৱা আছে। সেই
বিলাকক চৰকাৰে হিচাবত ধৰা নাই। কেবল শিক্ষিত সকল, যিসকলে
Employment Exchange ৰ নাম ভণ্ডি কৰিছে তেখেত সকলক
হে ধৰিছে।

(সময়ৰ সংশ্লেষত)

এই সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ বৈজ্ঞানিক উপায় অবলম্বন কৰিব
লাগিব। বাহু খনক শিক্ষামুখী কৰিব লাগিব। কিন্তু চৰকাৰে এই
কাৰ্য্য কৰিব পৰা নাই। আমাৰ অসমত ২য় তেল শোধনাগাৰ
স্থাপনৰ প্ৰসংগত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসমৰ চৰকাৰৰ লগত যত্নসূত্ৰ
কৰি নুনমাটিৰ তেল শোধনাগাৰটোৰ উৎপাদন ক্ষমতা বৰ্দ্ধিত কৰিব
বুলি প্ৰস্তাব দি অসম বাসীৰ Sentiment Test কৰিব খুজিছে।
তেলৰ ২য় শোধনাগাৰ স্থাপনৰ দাবী অসমৰ দাবী। সমগ্ৰ অসমৰ
Sentiment প্ৰকাশ পাব।

ইয়াৰ বাহিৰেও অসমত কাগজৰ কল হ'ব পাৰে কিয়নো অসমত
বাহু আছে কাঠ আছে আকৌ ধানখেৰৰ নৰাৰ পৰা আক মৰাপাটিৰ
ঠাৰিব পৰাও কাগজৰ মণ্ড তৈয়াৰ হ'ব পাৰে। এই বিলাকৰ পৰা
কাগজ তৈয়াৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰা হোৱা নাই। কেৱল Norway
আৰু Sweeden ৰ পৰা paper pulp আনে কাৰণে মাকিন পুঞ্জি-
পতি সকল এই চৰকাৰৰ প্ৰভু। সেই কাৰণে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে এই
শিল্প বিলাক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব নোখোজে। সেই কাৰণেই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে
ৰাজ্যত যিবিলাক প্ৰাকৃতিক সম্পদ আছে সেই বিলাক উদ্ঘাটন কৰিব
নোখোজে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মাননীয় সদস্যই নাজানে
যে এতিয়া বাহিবৰ পৰা কাগজ আহিবলৈ নিদিয়। The Market is
closed.

M. Shamsul Huda—তেখেতৰ Writing Pad টো যদি চায় তেন্তে
দেখিব যে Norway বা Sweeden তৈয়াৰী বুলি ছাপ মৰা আছে।

তাৰোপৰি বেংকৰ চেক বহীৰ কাগজো বাহিৰৰ পৰাহে আছে ।

আজি এই শিল্প প্ৰতিষ্ঠা নোহোৱাৰ কাৰণে ঘৰে ঘৰে শিক্ষিত বেকাৰ হৈছে । দিনৰ পিচত দিন মজীৰ ঘৰৰ দুৱাৰে দুৱাৰে অফিচ-চাৰৰ দুৱাৰ মুখত শিক্ষিত বেকাৰে চাকৰি বিচাৰি ঘূৰি ফুৰিছে । শিক্ষিত বেকাৰে আজি বাস্তাই বাস্তাই ঘূৰি ফুৰিছে তেওঁলোকে উপায় নাপাই হাতত চিপ্ৰাং লব লগীয়া হৈছে ।

অধ্যক্ষ মহোদয় আজি কোনোবাই বিশ্বাস কৰিবনে যে ১০ বছৰীয়া ছোৱালীয়ে কাপোৰৰ অভাৱত নাওঠ হৈ থাকিব লগীয়া হৈছে । উদাহৰণ স্বৰূপে বিভূমজী মহোদয়ে জানে নে নাজানে কব নোৱাৰে, কামৰূপ জিলাৰ বৰভাগ অঞ্চলৰ ১০ বছৰীয়া ছোৱালীয়েও নাওঠ হৈ দিন কটাইছে । এনেকুৱা অৱস্থা কোনেও সহ্য কৰিব নোৱাৰে । আজি এনেকুৱা অৱস্থা হোৱাৰ কাৰণ দেশত শিল্প প্ৰতিষ্ঠান নাই । আৰু খেতিয়কৰ হাতত মাটি নাই । আজি খেতিয়কৰ হাতৰ মাটি দালালী কৰি কংগ্ৰেছ চৰকাৰে নিজ হাতলৈ আনিছে ।

আজি চাহ বাগিচাৰ ভৱিষ্যতৰ চাঙ্হিদা পূৰণৰ কাৰণে, V. G. R. P. G. R. ৰ নামত মাটি আৱদ্ধ কৰি ৰাখিছে । কিন্তু প্ৰকৃত খেতিয়কক দিয়া হোৱা নাই । আজি বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি খেতিয়কে মাটি পোৱা নাই আৰু আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে তেওঁলোকক ৰক্ষিত কৰি ৰাখিছে । এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে মাটি বেদখল কৰি ৰাখিছে ।

(সময়ৰ সংকেত)

আজি সেই কাৰণে মই কব খুজিছো যে আমাৰ অসমৰ ১ কোটি ১০ লাখ জনসাধাৰণৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে আমাৰ বাইজৰ বাবে কি কৰিছে ? আজি পশ্চিম বঙ্গত যেনেকৈ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ সমাধি হৈছে তেনেকৈ আমাৰ ইয়াতো কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ জীৱন্ত সমাধি হব কাৰণ মোৰ বিশ্বাস অসমৰ জাতি ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে সকলোৱে কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে আগবাঢ়ি আহিব ।

(সময়ৰ সংকেত)

Shri Kamakhya Prasad Tripathi :—It will be remembered, Sir, that this matter was discussed in the

Constituent Assembly and after a great deal of discussion they came to the conclusion that only the President of India should be elected and not the Governors.

Shri Pushpadhar Chaliha—অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ প্ৰতি জনোৱা ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন জনাই মই দুটামান কথা ক'ব খুজিছোঁ। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত অসমৰ প্ৰকৃত ছবি এটা আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। আমাৰ প্ৰকৃত বিষয়টো অৰ্থাৎ খেতিয়কৰ কথা আৰু শিল্প প্ৰতিষ্ঠাৰ কথা তেখেতৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছে। আজি অসমবাসী এক মহা পৰীক্ষাৰ সন্মুখীন হৈ পৰিছে। আমাৰ ৰাজ্যপালে যি বিলাক পৰীক্ষা আৰু যি বিলাক সমস্যা আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে আৰু যি বিলাক সমস্যাই আমাক জাগুৰি ধৰিছে সেই কথা প্ৰত্যেক অসমীয়েই উপলব্ধি কৰিব পাৰিছে। এইটো উপলব্ধি কৰিবলৈ যাওঁতে আমি এইটোও দেখিছোঁ যে আমাৰ দেশখনৰ আগুই-তকৈ জটিল সমস্যা হৈছে অৰ্থনৈতিক সমস্যা। এই অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ লগতে জড়িত আছে আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ, আমাৰ শিক্ষিত ডেকা-নিবনুৱা সকলৰ আমাৰ নিবনুৱা যুৱক-যুৱতী সকলৰ সমস্যা। এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ যাওঁতে আমাৰ সকলোৰে এই সদনত যিমান বক্তৃতা দিছোঁ যিমান সমালোচনা কৰা হৈছে সেই সমালোচনাই আমাৰ সমস্যা সমাধান নকৰে।

আজি আমাৰ মূল সমস্যা হৈছে যে, আমাৰ শিল্প প্ৰতিষ্ঠা কৰি আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰক আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধান কৰক। আৰু লগে লগে আমাৰ পাৰিবাৰিক সমস্যা সমাধান কৰক, লগতে জিৰিলাকক উপকৃত কৰক।

অসম উগ্ৰভূত বহুতো সম্পদ আছে। আমাৰ অসমৰ উগ্ৰভূত বহুতো সম্পদ O. N. G. C. এ উন্মোচন কৰিছে তাৰ পৰা বুজিব পাৰিছোঁ যে আমাৰ অসম উ সম্পদত চহকী। এই সম্পদৰ পৰা শিল্প প্ৰতিষ্ঠান কৰাৰ মূল কাৰণ হৈছে আমাৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ লগতে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰা। আজি আমি আন্দোলন কৰি এটা সুক-সুৰা Refinery

পাইছো। O. N. G. C. কমিটনৰ অফিচ এটাৰ কাৰ্যালয় এটাও ইয়াত প্রতিষ্ঠা হৈছে। এই বিলাকে আমাৰ সমস্যা সমাধান কৰাত সহায় দিবপৰা নাই। আজি তেল শোধনাগাৰৰ বাবে অসমৰ যি পক্ষৰ দাবী কৰিছে এই দাবী আমাৰ জনসাধাৰণৰ দাবী। আমাৰ ইয়াৰ যি কোনো দল্লৈই হওক, কংগ্ৰেছ বা অন্যান্য ৰাজনৈতিক দলৰ মানুহেই হওক সকলোৰে আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক যি কেইটা যুক্তি দিয়া হৈছে সেই যুক্তি স্বীকাৰ কৰিব লাগে। আমাৰ চৰকাৰেও দ্বিতীয় শোধনাগাৰ স্থাপনৰ কাৰণে কেন্দ্ৰৰ ওচৰত তথ্য পাতিবৈ অকালী যুক্তি ডাঙি ধৰিছে।

Shri Dulal Chandra Barua—উপাধক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰৰ অকালী যুক্তি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মানি লোৱা নাই।

Shri Pushpadhar Chaliha— যুক্তি দাঙি ধৰিছে কিন্তু কোনো সিদ্ধান্ত এতিয়ালৈকে হোৱা নাই। কিন্তু এইটো আমাৰ অসমবাসীৰ জনমত বুলি মই বিশ্বাস কৰোঁ আৰু এই দাবী চৰকাৰে উপেক্ষা নকৰে বুলি ভাবোঁ। আমি হতাশ হলে নহ'ব কাৰণ আমি আশাবাদী।

আমাৰ দ্বিতীয় সমস্যা হৈছে ভূমি সমস্যা। আজি আমাৰ মাননীয় সদস্য এজনে যিটো ভাষণ দিছে সেইটো শুনি মই সন্তুষ্ট হৈছো। আজি অসমক বন্ধা কৰাৰ যি দায়িত্ব তাৰ বাবে আমি অসম চৰকাৰক দোষ দিছোঁ। আজি প্ৰত্যেকজন চিন্তাশীল ভাৰতীয়ই বা পৃথিৱীৰ নাগৰিকে নিশ্চয় উপলব্ধি কৰিব যি অসম দেশৰ স্বাৰ্থৰ খাতিৰত যদি সম্পদ বিলাক কাটি দিয়া হয় তেন্তে দেশৰ বা-বতাহ নষ্ট হৈ যাব আৰু আমাৰ দেশ মৰুভূমিত পৰিণত হ'ব। সেই কাৰণে আমাৰ বনজ সম্পদ আমি বন্ধা কৰিব লাগিব। আজি অসমৰ নহয়, ভাৰতবৰ্ষৰ নহয় পৃথিৱীৰ সকলো দেশেই এই কথা বুজি পায়। কিন্তু এই বিলাকলৈ আমাৰ কংগ্ৰেছ আৰু আন সকলো দলৰ সহযোগ লাগে।

আমাৰ দ্বিতীয় সমস্যা, বনজ সম্পদ বন্ধাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ প্ৰত্যেকজন চিন্তাশীল নাগৰিকে দেশৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থ বন্ধা কেনেকৈ কৰিব পাৰে তাতজোৰ দিব লাগে। এইটো সকলোৰে দায়িত্ব।

আমাৰ শস্যৰ কথা কোৱা হৈছে এই ক্ষেত্ৰত মাটিহীন মানুহক

মাটি দিয়াটোহে প্রধান কথা। কিন্তু এই কাম কৰিবলৈ যাওঁতে বনজ সম্পদ ধ্বংস কৰাটো আমাৰ মুখাৱিৰ কথাহে হ'ব। আজি আমাৰ চৰকাৰে যি ভূমি-নীতি এই সদনত গ্ৰহণ কৰিছে সেই ভূমি-নীতি আমি দেখিবলৈ পাইছো কিন্তু প্ৰকৃত খেতিয়কক মাটি দিয়া হোৱা নাই। আজি অসমত মোৰ-বোৰেৰে কমেও ১৪ লাখ ভূমিহীন মানুহ আছে। এই ১৪ লাখ ভূমিহীন মানুহক সংৰক্ষিত অঞ্চলবিলাকত যদি স্থাপন কৰা নহ'ব তেন্তে আজিৰ পৰা ১০ বছৰৰ ভিতৰত এই ভূমিহীনলোকৰ সংখ্যা ২০ লাখ হ'ব। আমাৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে চৰকাৰে যি ব্যৱস্থা হাতত লোৱা উচিত তাক লৈছে। চৰকাৰে যি Ceiling Act কৰিছে সেই Ceiling Act মতে সোনকালে কাৰ্যপন্থা হাতত ল'ব বুলি মই সদনত দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আজি আমাৰ দেশত মাটিহীন সমস্যাই ডাঙৰ সমস্যা। কিন্তু আমাৰ এই মাটি সমস্যা নস্কালবাৰীৰ বা অন্য দেশৰ মানুহ আহি অসমবাসীৰ সমস্যা সমাধান নকৰে। ই এটা ৰাজনৈতিক সমস্যা হৈ পৰিছে আৰু আমি নিজে এই সমস্যাৰ সমাধান কৰিব লাগিব। আমি এই সদনত বহুতো সভাই বক্তৃতা দিলেই নহ'ব। আমি নিজে আমাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লাগিব। এই সম্বন্ধে মোৰ Land Advisory Committee লৈ পৰামৰ্শ এই যে আমাৰ যিমান বনজ সম্পদ আছে তাৰ কিছু সম্পদ ভাঙি কিছুমান ভূমিহীন খেতিয়কৰ মালিকত বিতৰণ কৰি দিব লাগে। আৰু আশা কৰো এইদৰে কৰিলে আমাৰ সমস্যা সমাধানত কিছু সহায় হ'ব এই সম্পৰ্কে গঠনমূলক দৃষ্টি ভঙ্গিৰে চিন্তা কৰি চাবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

তাৰ পিচত তেওঁ শোধানাগাৰ আৰু ৰেল বিভাগ সম্পৰ্কে কাগজ পত্ৰই মানুহ মাজত এটি সঙ্কটৰ সৃষ্টি হৈছে। আমাৰ চৰকাৰ এই বিষয়ে যেন সজাগ থাকে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। অসমৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতি আৰু ভবিষ্যতৰ পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে চৰকাৰে যেন দৃষ্টি ৰাখে এয়ে কামনা।

তাৰ পিচত মই আৰু এটা বিষয়ে উল্লেখ কৰিব খোজো যে আমাৰ যিবিলাক বাগিছাৰ পতিত মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিছে সেই বিলাক

কাগজে কলমে বা বঙা ফিটাৰ মের পাকত আৱদ্ধ নকৰি যেন সোনকালে কাৰ্য্যত পৰিণত হয় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। কোনো এখন কাগজ S. D. C. বা D. C. ৰ ওচৰত ইফাল-সিফাল কৰোতে ৩/৪ বছৰ লাগে। গতিকে ইয়াৰ পৰা মানুহৰ মন ভাগি পৰে আৰু জনসাধাৰনৰ মন অতিস্থ হৈ উঠে। আশা কৰো এই বঙা ফিটাৰ মেরপাকত কাম বিলাক আৱদ্ধ হৈ নাথাকিব।

(Applause from opposition)

গতিকে এই বিষয়ে যিবোৰ অকাত্য যুক্তি দেখুওৱা হয় সেই বিষয়ে যেন ভালকৈ চিন্তা কৰি চায় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। এই ঠিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Kabir Chandra Pradhani :—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই ৰাজ্যপালৰ ভাষণক সমালোচনা কৰো আৰু কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰি কেইটামান কথা ক'ব খুজিছো। তাৰ লগতে সৰু সুৰা আৰু কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিম, সেই কাৰণে সময় ভালপ বেছি লাগিব। গতিকে আশা কৰো উপাধ্যক্ষ মহোদয়ে বেছি সময় দিব।

প্ৰথমতে মই এটা কৰুণ কাহিনীৰ কথা ক'ম। এই সম্পৰ্কে মই মুখ্য মন্ত্ৰীলৈ টেলিগ্ৰাম কৰিছিলো। কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে টেলিগ্ৰাম পোৱা স্বত্বেও কোনো খবৰ নিদিলে। সোনাহাটৰ B. S. F. এ তিনিজন মানুহ, ধৰি নি মাৰি মাৰি আধাৰা কৰিলে কিন্তু টেলিগ্ৰাম উত্তৰ নাই। তাৰ পিচত ৪৫ দিন মানৰ পিচত গুনিলো যে তেওঁলোকে এতিয়াও আধাৰা অৱস্থাতে ঘৰত আহি আছে। আচৰিত কথা টেলিগ্ৰাম কৰা হ'ল কিন্তু আজি জনগণৰ বিপুল ভোটেৰে জয়ী প্ৰতিনিধি হোৱা স্বত্বেও কোনো তাক খবৰ নিদিলে।

B. S. F. থকা স্বত্বেও পাকিস্তানে বহুত গৰু মানুহ চুৰিকৰি লৈ গৈছে। তাৰ কাৰণে লিখালিখিও কৰা হৈছে।

মিহঁতক এনে অৱস্থা আৰু কৰুণ কাহিনী এটা নহয় আৰু বহুত আছে। মই unstarred question ৰ জৰিয়তে লুখিছিলো আৰু পাইছিলো মান কাছাৰৰ পৰা ছত্ৰসাললৈকে সীমাৰ B. S. F. ক এতিয়ালৈকে কমেও ১২/১৪ জনক Suspend কৰা হৈছিল আৰু

২/৩ জনক discharge করা হৈছিল। এই অঞ্চলত ১/২ মাইল জীয়াত বাঙ্গী ভাৰতীয় নাগৰিকৰ ওপৰত নানাস্বৰণৰ জত্যচাৰ আৰু অকথ্য ব্যৱহাৰ কৰা হৈ থাকে। অথচ ৰাজ্যপালে বছৰে বছৰে বাজেট অধিবেশনত ভাল ভাল মূল্যবান ভাষণ দি থকাৰ মূল্য কি থাকিব পাৰে? যদি এনেকুৱা ঘটনাৰ বিচাৰ নহয় তেন্তে জনতা পলমে ৰাজ্যত বিপ্লৱ আহিব। সৈন্য, বন্দুক ৰাফুদলৈ উন্নয়ন কৰি হাজাৰে হাজাৰে মানুহে বিপ্লৱৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিব! আজি জনসাধাৰণ জাগি উঠিছে। ৰাজ্যত যদি শান্তি শৃঙ্খলাই নাথাকে তেনেহলে ৰাজ্যত কি কাম হ'ব? আজি গৰীৱ জনসাধাৰণ যিসকলে খাদ্যৰ দাবীত শোভাযাত্ৰালৈ জিলাধিপতিৰ বা S. D. C. ৰ ওচৰলৈ যাত্ৰা তেওঁলোক Anti Social elements বুলিকোৱা হয়।

১৯৬৭ চনৰ ২৭/২৮ মে'ত হালাকুড়া অঞ্চলত যি শিলাবৃষ্টি হৈছিল সেই টানডোঁৱ গাওঁৰ মৰাপাট আৰু আহুত্থেতি সম্পূৰ্ণৰূপে ধ্বংস কৰিছিল। হেজাৰ হেজাৰ জনসাধাৰণে B. D. O. আগমণি ওচৰলৈ শোভাযাত্ৰা কৰি যোৱাত জিলাধিপতিয়ে কোন হোমগে কলে ইয়াৰ ব্যবস্থা কৰা হ'ব। B. D. O. চেতিয়া office তে আছিল কিন্তু একো নহ'ল। মানুহৰ এই চৰম অৱস্থাত B. D. O. চাহাৰে জনালে যে ৰিপোর্ট চিনগৈ জিলাধিপতিৰ জৰিয়তে পঠিওৱা হৈছে। ৰিপোর্ট চিনগৈ আছিল কিন্তু কোনো ব্যবস্থা নহল। তেনেহলে চৰকাৰৰ এনেকুৱা অৱহেলাৰ কাৰণে ৰাইজক নিদৰ্শন ভাৱে ভুগিব লগা হৈছিল। তেনেকুৱা চৰকাৰ বেচিদিন তিষ্ঠিব নোৱাৰে। দাবী জনোৱাৰ বাবে যেতিয়া ৬/৭ হাজাৰ মানুহৰ শান্তিপূৰ্ণ ভাৱে D. C. ৰ ওচৰলৈ শোভাযাত্ৰা কৰি যাত্ৰা তাৰ বিনিময়ত D. C. য়ে বন্দুক ধাৰী পুলিচহে পঠিয়ায়। গৰীৱ জনসাধাৰণৰ মাজত বন্দুকধাৰী পুলিচৰ উপস্থিতি ৰাইজে যেন সহ্য কৰিবপাৰে? অকল এয়ে নহয় আৰু বহুত আছে। এই বোৰ কাৰণত জিলাধিপতি ও মুখ্যমন্ত্ৰীলৈ Telegram কৰা হ'ল কিন্তু তাৰ কোনো প্ৰতিবিধান নহ'ল। Telegram কৰিলো কিন্তু তাৰ কংগ্ৰেছী মানুহে বিজ্ঞাকে কয় কি হ'ব, বিৰোধি M. L. A. কি কাম কৰিব? এয়ে হ'ল নিলজ্জ কংগ্ৰেছী মিডাৰৰ ব্যৱহাৰ?

অসমীয়াত এটা কথা আছে যে, "গাঁওয়ে নামানে আপুনিমেই মৰন"। কংগ্ৰেছ নেতাবিলাকে গাৰলীয়া ৰাইজক বুজাই থাকে যিহেতু

কংগ্ৰেছী M. L. A. নহয়, বিৰোধী M. L. A. ৰ দ্বাৰা একো নহয়, তেওঁলোকে যেন একোনবুজ্জে ॥ এয়ে হ'ল কংগ্ৰেছী Leader ৰ অপকৰ্ম্ম ॥

তাৰপিচত দুৰ্ভাগ্যক্রমে আহিল ৫ অক্টোবৰ তাৰিখৰ আকাশ বন্যা ॥ এই আকাশবন্যাৰ কাৰণে উক্ত দিনত ১১ বজাত মই D.C. লৈ Phone ধৰিলো কিন্তু D. C. নীৰৱ ॥ ৫ নে ১১ তাৰিখে Agriculture Minister যেতিয়া National Highway ৰে সেই স্থানে যায় তেতিয়া National Highway ৰ ওপৰত ৩৪ ফুট পানী আৰু তাত অসম্ভৱ Current, তেওঁ যে কেনেকৈ বাচি আহিল সেইটো আচৰিত কথা ॥ মই তেতিয়া সেই Spot তে আছিলো আৰু মন্ত্ৰীমহোদয়ে নিজৰ গাড়ী এৰি Block ৰ জীপ গাড়ীৰে লৈ গৈছিল ॥

আৰু এজন মন্ত্ৰীৰ কথা কৈছো, তেখেত হ'ল "চম্মদ আহমদ আলি চাহাৰী ॥ তেখেত তেতিয়া ধুবুৰীত বহি আছিল ॥ যেতিয়া হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ ঘৰ-বাৰী, গৰু-মহু বানপানীত ভাহি গল, তেতিয়া তেখেতে বাইজৰ দুখ দুন্দশা চাবলৈ অনুৰোধ কৰা সত্ত্বেও নাছিল ॥ জিলাধিপতিও নীৰৱ ॥ এইটো আচৰিত খবৰ Administration, দেশত চৰকাৰ কিহৰ কাৰণে মানুহৰ প্ৰাণ আৰু সা-সম্পত্তি ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে দেশত চৰকাৰ লাগে ॥ অসংখ্য মানুহ যেতিয়া প্ৰাকৃতিক বিপদ সন্মুখলৈ আহিল, তেতিয়া তেওঁলোকে কোনো মানুহক ৰক্ষা কৰিবলৈ আগবাঢ়ি নাহে ॥ তেনেহলে এইটো চৰকাৰ কিহৰ চৰকাৰি? এনেকুৱা খাৰণা বাইজৰ মাজত হৈছে যে এই চৰকাৰ আমাৰ চৰকাৰ নহয় ॥ য'ত তিনি, চাৰিবাৰ D. C. ক Phone কৰিও উত্তৰ পোৱা নাযায় ধুবুৰীত দুজন মন্ত্ৰী থকা সত্ত্বেও কোনেও চাবলৈ নাছিল অত্যন্ত আচৰিত কথা আৰু নিৰলজ কথা ॥ যেতিয়া জন মানুহৰ বিপদ জনপ্ৰতিনিধিৰ পৰা এনেকুৱা ব্যৱহাৰ বৰ দুখ আৰু পৰিতাপৰ কথা তেনেকুৱা নিৰলজ ঘটনা মই ক'তো দেখা নাই ॥ (সময় সঙ্কেত)

অধ্যক্ষ মহোদয় মই আগেয়েই কৈছো যে য়োক সময় দিব লাগিব ॥ আৰু এটা ঘটনাৰ কথা মই কওঁ মোৰ সমষ্টিত Rostom Ali বুলি এজন মানুহৰ পৰিয়াল—তেখেতৰ ঘৈণীয়েক আৰু ৪/৫ টা ল'ৰা ছোৱালী এখন ভগা নাৱেৰে আছি ৰেলৰে "প্ৰেট্‌ফৰ্মত" আশ্ৰয় লব খুজিছিল ॥ কিন্তু বন্যাৰ প্ৰকোপত নাওখন উলতি গল আৰু দুই, ডেৰ মাইল আতৰত বাতি চাৰিটা বজাত Family বিচাৰি

পালো। দিনৰ ১১ বজাত আমি যেতিয়া নাৰ'ৰ কাৰণে D. C. ক phone কৰিছিলোঁ, তেতিয়া যদি নাও দিলে হেতেন, তেনেহলে Rostan Ali বিয়ালৰ টোৰ এনে দুঃখ জনক অৱস্থা নহল হেঁতেন এনেকুৱা অৱস্থা সচাকৈয়ে আচৰিত; কাৰণ চৰকাৰৰ কোনেও ৰাইজৰ প্ৰাণ আৰু ধন-সম্পত্তি ৰক্ষা কৰিবলৈ অহানাই। সেইবাবে ভাৰো চৰকাৰ নোহোৱা হলেও হ'ল হেঁতেন।

সেই বানপানীত মানুহৰ প্ৰাণ, গৈছিল, গৰুমহ, ভাছি গৈছিল কিন্তু তাৰ প্ৰতিকাৰৰ কোনো ব্যৱস্থা D. C. এ লোৱা নাছিল। কিন্তু D. C. ৰ এই negligence ৰ বাবে কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে? সেই দিনা মুখ্যমন্ত্রী যেতিয়া Circuit house লৈ গৈছিল তেতিয়া D. C. ৰ negligence বিষয়ে জনাইছিল মোৰ প্ৰতিবাদ জনাইছিল, তেতিয়া তেওঁ কৈছিল এই negligence ৰ কাৰণে বিশেষ ব্যৱস্থা ল'ব। কিন্তু পাছ দিনা ৭ বজাত ৫ খন নাও উদ্ধাৰ কৰিবলৈ আহিছিল সেই নাওৰে আমি ৰাইজে দিয়া বস্তা বিলাক বিতৰণ কৰিছিলোঁ। তাৰ পাচত চিন্তামৈ গৈ অৰ্থ মন্ত্ৰী আৰু মুখ্য মন্ত্ৰীক লগ ধৰি আমি জনালো, কি দৰে বান পানীত ১৫ হাত পৰ্য্যন্ত silt পৰিছিল। সেই দূৰ অৱস্থাৰ কথা আমি ভাষাৰে প্ৰকাশ কৰিব নোহোৱা। মই নিজেই সেই অৱস্থাৰ ডুকু-ডোগি। ঘৰৰ ভিতৰত চকীৰ ওপৰত চাকি ৰাখি কিদৰে বহি আছিলোঁ। Gratuitous Relief দিব লাগে বুলি আমি দাবী কৰিছিলোঁ আৰু ১৫ দিনৰ কাৰণে সেই বকমৰ Relief দুখীয়া মানুহৰ মাজত (মিৰিলাকে hand to mouth জীয়াই আছিল) তেওঁ বিলাকৰ মাজত বিলাই দিবলৈ দাবী কৰা হৈছিল কিন্তু D. C. চাহাৰে ৬ দিনৰ ভিতৰত Relief বন্ধ কৰি দিলে। ১৪ তাৰিখে ১০ হাজাৰ মানুহ ইয়াৰ প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ সক্ষম পাতিলে। হৈছিল কিন্তু D. C. এ কোনো কথা নুশুনিলে। মানুহ বিলাকে ৪/৫ দিন নোখোৱাকৈ আছিল। কিন্তু তাৰ ব্যৱস্থা কোনেও নকৰিলে। তাৰ পাচত আহিল মধ্য কালীন সাহায্য। এই মধ্য কালীন সাহায্যৰ কথা কবলৈ গলে বহুত কথা আছে। মানুহ বিলাকে যি আপত্তি জনাইছিল তাত আপত্তি জনোৱা কোনো কথাই নাছিল। ৰাইজে মাথোন নিজৰ দুৰ্গতিৰ কথাবোৰ প্ৰকাশ কৰিছিল। তেওঁলোকৰ ন্যায্য দাবী জনাৰ বৃষ্টি-সেই গোট খাইছিল আৰু তেওঁলোকৰ দাবী বিলাক উত্থাপন কৰি-

ছিল। সেই দিনা আছিল ২৪ ডিচেম্বৰ। বানপীড়িত বাইজৰ দাবীৰ বাহিৰে কোনো কথাই নাছিল। তাত কোনো বিদ্ৰোহৰ কথা নাছিল। কিন্তু আচৰিত, জিলা অধিপতিয়ে তাৰ বাবে যি আশ্বাসন কৰিছিল তাবিধে আচৰিত হ'ব লাগে। তেওঁ চিলঙৰ পৰা ৩০০০ C. R. P. আনি গোহাঁই খুবুৰী চহৰ ভৰ্তি কৰি কি ভাবে বাইজৰ ওপৰত অত্যাচাৰ কৰিছিল সেইটো কবলৈ গলে বৰ দুখ লাগে। ৩০০০ C. R. P. আনি সকলোঠাইলৈ যেনে গোৰীপুৰ বিলাসীপাৰৰ পৰা গোলকগঞ্জ আদি ঠাইত ভৰ্তি কৰি থলে। আৰু বাইজৰ মাজত ভীতি সঞ্চাৰ কৰিলে। অনাথা বিধবা মানুহৰ ওপৰত কম অত্যাচাৰ কৰি এৰা নাই। উক্ত সভালৈ মানুহ হাতে আহিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে ৬ ঘণ্টাৰ কাৰণে বাচ বন্ধ কৰি দিছিল। বাচত বাছ, বেলপাড়ী থমাই টিকট কটা মানুহকও নমাইছিল। মানুহৰ গণ-তান্ত্ৰিক অধিকাৰ সভাসমিতিত যোগদান কৰা কেনেকৈ বন্ধ কৰা হৈছে শুনাৰ খোজো—**Held a camp court and convicted a number of Drivers and Handimen and collected a big amount...**

কোকৰাঝাৰৰ জনজাতীয় মানুহে নিজৰ দাবীৰ বাবে এখন দৰখাস্ত দিবলৈ হাততে পুৰিচে বাধা দিয়াৰ ফলত কোকৰাঝাৰত বহুতো লোকৰ মিছিলক ডাঙ্গি দিবৰ চেষ্টা কৰা হয়। এইবোৰ নিৰস্ত বাইজৰ মিছিলৰ ওপৰত পুলিচে Firing কৰিবলৈ ধৰিলে। ফলত জনজাতীয় মানুহ মতা আৰু তিরোতা মানুহসকলৰ ওপৰত ভীষণ অত্যাচাৰ কৰা হ'ল। এইদৰে যি মানহৰোৱে ৰাজনৈতিক চেতনাত উদ্ভিত হৈছিল পুলিচে কোৰাই তেওঁলোকৰ মেকডাঙ্গি দিয়াৰ চেষ্টা কৰা হৈছিল। শ শ জনজাতীয় বাইজক জেৰত ভৰ্তি কৰা হৈছিল। ঠিক তেনেকৈ খুবুৰীতো অত্যাচাৰ কৰি বাইজক ভৰ্তি কৰাৰ উদ্দেশ্য আছিল। কিন্তু শান্তিপূৰ্ণ বাইজক সেইবাবে তালি খুবুৰাৰ নোৱাৰিলে। এই জিলা অধিপতিয়ে বিধবাৰ বাবে দিয়া ৫৬০০০.০০ টকাৰ ৯৫০০ খন কমলী সকলো বাইজৰ মাজত ভাগ কৰি দি বিধবাক বঞ্চিত কৰিলে। বিধবাৰ কথা কেছো—ভাগ্যত, একোকে নুজুৰিলে। কমলীৰ ইতিহাস ৰাদেও আকৌ বহুতো কবলৈ আছে। আচৰিত খবৰৰ বৰস্থা এই D. C. চাহাবে কৰিছিল।

আচৰিত হব লাগে, এই জনা D. C. কি ব্যৱহাৰ কৰিছিল চৰকাৰে সেই কথা কোনো নাজানে? গেওঁ কৈছিল যে তেওঁ কংগ্ৰেছ দলৰ লৰা। এই জন বিষয়াৰ দ্বাৰাই পঞ্চায়ত election ৰ নামত গাঁওৰে তুৱে Arm force পঠিৱাই বাইৰ মাজত পত্ৰসৰ ভীতৰ সূত কৰিছিল। সেইখন গাঁওৰ মানুহৰ মাজত যথেষ্ট unity আছিল। নিৰ্বাচন আগতে গাঁওখন ভাঙি দিয়াৰ ফলত বহু High court ত case কৰিছিল কিন্তু মন্ত্রী মহোদয়ে মোক অনুৰোধ কৰাত মই case টো high court ৰ পৰা উঠাই ললো। কিন্তু যেতিয়া একো যে নহল সকলো মানুহে পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন বয়কোট কৰিলে। এই কাৰণে military আনি বাইজক দেশুৱাই ভোট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। এইজন বিষয়াই কিছুমানক টকা দি কিছুমানক চাকুৰীৰ প্ৰলোভন খেৱাই ভোটত প্ৰাৰ্থী হিচাবে থিয় হোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। গতিকে এইজন কেনেকুৱা মানুহ আপোনালোকে ভাবি চাওক। সেই কাৰণে গোৱালপাৰা জিলাৰ মানুহৰ মনত অসন্তুষ্টি বাঢ়ি গৈছে আৰু বঢ়ি যাব। এনেকৈ অসন্তুষ্টি জুই জ্বলি জ্বলি বাঢ়ি যাব। কংগ্ৰেছ চৰকাৰে তাক নুমুৱাব নোৱাৰিব। সেই বাবেই ধ্বংস হোৱাৰ আগতেই গাদিৰ পৰা আঁতৰি যাব লাগে।

Shrimati Pranita Talukdar : Mr. Deputy Speaker, Sir, I congratulate the Governor for his illuminating speech delivered in this august House. The Governor in his address has tried to cover all the important events and important problems of the State of Assam. He has mentioned about the most vital issues of the time such as re-organisation problem of Assam, Mi o situation, tension in the Nagaland border, the problem of infiltration and the establishment of the second refinery in Assam. Sir, the demand for the establishment of a second refinery in Assam is a just demand of the people of Assam because we know that the crude oil which is produced in Assam is a great boon to Assam. We know that Assam is industrially backward and so if the second refinery is started here that it will be a good step for industrialisation and it will ultimately help to solve the problem of unemployment in our State. I therefore do hope that our State Government should be bold enough and should take a bold stand in regard to this very important matter, otherwise, it will be a great injustice to the people of Assam.

Again Sir, in regard to the various developments made in the various fields in our State, the Governor has also given us a good picture. We know Sir, that Assam is in economic backwardness. But we are glad to find here in the Address that to help Assam's economic backwardness and her special problems, the Government of India have decided to treat Assam on a special footing for allocation of Central financial assistance. Sir we know that a well-planned economy for Assam in mainly depend on industrial expansion, development of agricultural resources, good transportation system and reorientation of a good system of education. Sir, although some progress has been made in the field of industry in our State, the problem of unemployment has not yet been solved. So, I do hope that during the Fourth Five-Year Plan many industrial projects will be started here, and it will be of great help to solve the problem of unemployment. We should also give more importance to the development of cottage industries and small and village industries in our State because these will employ many unemployed persons of the rural areas. It is a fact Sir, that rapid industrial development in any State is possible only through maximum development of agricultural potentialities of the State.

We know that Assam is an agricultural State where 75% of the population live on agriculture. Therefore, our efforts should be to improve the method and technique of agriculture and to give importance to the production of good variety of food stuff. Of course, our State Government is doing its best to improve all types of food production and we are sure that in the near future our state shall be self-sufficient in this regard. Sir, of course we know that Assam's agriculture is mainly affected by flood and erosion. There are innumerable rivers in Assam which are very unstable and these rivers are causing great harm to the people of Assam. Every year we see that these unstable rivers are eating away up properties and vast areas of land with crops. Therefore, I draw the kind attention of the Government to take long-term flood control measures and anti-erosion measures immediately. It will really help in our economic development. Consistent with this problem there is another important problem and that is the policy of land reforms. We know that our Government has issued a land settlement policy in our State but still there is problem of land settlement, because this policy

has not yet been made effective. Sir, we have seen that in Assam, many people are encroaching the reserves and our Government is not taking any action against them. I think our Government should punish those encroachers as these people are going against the law and order of a democratic State like Assam. I feel that those people who are really landless must get land. But I have seen that in my Sub-division, Barpeta, the refugees from Pakistan have not yet been given settlement. They should get land and they should be rehabilitated in our State.

Sir, I do not want to take much of the time of the House. Lastly, I want to say a few words about the system of education in our State. With regard to the system of education I would like to suggest that a well-planned policy should be pursued for the improvement of education. Education is a social instrument and as a social instrument, education has the primary task to help the economy of our country. If our education is vocation oriented and agricultural based it will help to solve the problem of unemployment in our State. Here I would like to refer to the statement made by Dr. Kothari. He said that "as education had a link with country's economy, we must have an articulate goal in education, otherwise the national resources would go waste." He also said "in building up of national prosperity and security in a big country like India, educational system must have a clearly defined goal." But our present system of education seems to lack orientation. Sir, in our State there has been tremendous growth of schools and colleges and these institutions are giving academic instructions, which are not at all helpful to our younger generation. Therefore we should not allow mushroom growth of such institutions, but we should give stress for the establishment of the technical and vocational institutions because that will help to give employment to our unemployed youths.

Sir, what is more important to-day is to give more stress on the quality of education.....

Shri Glasuddin Ahmed—Mr. Deputy Speaker, Sir, one of the hon. Members of the Treasury Bench is sleeping, he should be provided with a pillow !

Shrimati Pranita Talukdar—As I said, what is more important to-day, I think is to improve the quality and not the quantity

of education. Quantity only deteriorate the standard etc. quality of education. So, we want good quality and standard of education which will really help to produce useful citizens of our country. This will ultimately help in improving our State's economy also. With these words, I conclude my speech.

Shri Atul Chandra Goswami মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়,

ৰাজ্যপালৰ ভাষণ পঢ়ি যোৱা এটি ক্ষকৰালৈ মনত পৰিল "অজ্ঞ মৰত নাহি চুলি ঠেংকে মাতে ৰপাৰী বুলি ॥" বৰ্তমান আমাৰ প্ৰদেশখনে সম্বন্ধীন হোৱা মূল সমস্যা সমূহৰ প্ৰতি ৰাজ্য পালৰ ভাষণত কোনো ধৰণৰ সঠিক উল্লেখ অথবা সমস্যা সমূহৰ সুস্থ সমাধানৰ ইঙ্গিত নাই। আজি অসমৰ গোৱে-ভূঞা, নগৰে-চহৰে শিক্ষিত আৰু শিক্ষি পুয়োবিধৰ নিবনুৱাৰ সংখ্যা বৰকৈ বাঢ়িছে কিন্তু এই সমস্যাটো কিদৰে সমাধান কৰা হব তাৰ কোনো নিদ্দিষ্ট আঁচনি নাই। চৰকাৰে কেৱল নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰত নাম ভুক্তি কৰা লোক সকলকহে নিবনুৱা বুলি কৈছে কিন্তু ই সত্যৰ অপলাপহে মাথোন। গাঁৱৰ খেতিয়ক সম্প্ৰদায় আৰু বাগিছাৰ মজুদৰ সকলৰ মাজতো অসংখ্য নিবনুৱাৰ সৃষ্টি হৈছে। অসমৰ জন্মসাধাৰণে সেয়ে ন্যায়সংসৃত ভাবে দাবী কৰিছে যে অসমত ন-ন উদ্যোগ স্থাপন কৰি কৰ্ম সংস্থানৰ সিঁহা কৰিব লাগে। উদ্যোগীকৰণৰ অৰিহনে দেশৰ অর্থনৈতিক বহু। বৃদ্ধিশালী এক কৰ্ম সংস্থাপন প্তৰ নহয় কিন্তু অসম চৰকাৰৰ উদ্যোগিক নীতি সম্পূৰ্ণ ব্যথা দেখে। ব্যক্তিগত খণ্ডৰ কথাই নকওঁ অসমৰ ৰাজহুৱা খণ্ডৰ উদ্যোগ সমূহো পৰিচালনাৰ দোষত খৰ প্ৰাপ্ত হৈছে। অসমৰ প্ৰায়বোৰ ৰাজহুৱা খণ্ডৰ উদ্যোগৰ দায়িত্ব হয় অৱসৰপ্ৰাপ্ত চৰকাৰী চাকৰিৱাল নহয় যোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত বাইজে নাকচ কৰা কংগ্ৰেছী লোকক দিয়া হৈছে। শিল্পাটীৰ অসম সমবায় জুট মিলৰ মৰ, মেচিন নবহতেই তিনিবাৰ ভু পিছে। ইয়াৰ সত্তাপতি জন বাইজে নিৰ্বাচনত নাকচ কৰা কংগ্ৰেছী যোৱা ১০ বছৰে এই প্ৰতিষ্ঠানটোৰ অংশীদাৰ সকলৰ সাধাৰণ দৰু বই নাই। অসমৰ চেমীকল ৭ বোলে বন বিভাগৰ বাহু specialist এজনক Sugar cane specialist হিচাবে নিয়োগ কৰা হৈছে যদিহে কথাটো সচা হয় এজন বাহু বিশেষজ্ঞই চেমীক উৎপাদন বৃদ্ধিত কিদৰে সহায় কৰিব। সেয়ে—অসমৰ উদ্যোগ সমূহৰ পুৰাৰ

বিন্যাস হব লাগে আৰু ন-পূৰণি উদ্যোগবোৰ কৰ্ম সংস্থাপন অভি-
মুখি কৰি তুলিবলৈ আমি দৃঢ়তাৰে দাবী জনাওঁ ।

অসমৰ নগৰ আৰু গাঁওবোৰ উন্নত কৰাৰ আচনিৰ কথা ৰাজ্য
পালৰ ভাষণত দেখিবলৈ পোৱা নহল । উদাহৰণ স্বৰূপে অসমৰ
একমত্ৰ মহানগৰ গুৱাহাটীৰ নাগৰিক সকলক আজিলৈকে এখন নিৰ্বা-
চিত নগৰ পালিকা দিয়াৰ অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হৈছে ।
গুৱাহাটী নগৰৰ কাৰণে যি জন Executive officer পঠোৱা হৈছে
তেওঁ এজন সুযোগ্য ব্যক্তি । ৰাইজৰ আস্থা ভাজন এই officer
জনক নগৰখন উন্নত কৰি তুলিবৰ কাৰণে চৰকাৰে আৱশ্যকীয় পুঁজিৰ
যোগান ধৰিব পৰা নাই । গুৱাহাটী মহানগৰীৰ বাট পথৰ দুৰৱস্থা
দূৰ হোৱা নাই । আজিলৈকে অসম চৰকাৰৰ নিজা অনুষ্ঠান Assam
Construction Corporation এ হাতত লোৱা ভৱনু দলংৰ কাম
আধৰুৱা হৈ আছে । উজান ৰজাৰৰ বেলগেৰে অভাৱ ব্ৰিজৰ কামো
সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই । মই আশা ৰাখিছোঁ যে গুৱাহাটী মহানগৰীৰ
উন্নয়নৰ কাম দ্রুত গতিত কৰা হব ।

আমি এই বছৰতে গান্ধী শতবাৰ্ষিকী উদ্‌যাপন কৰিম কিন্তু গান্ধী
মাৰ্কা চৰকাৰে এই শতবাৰ্ষিকী উৎসৱত অসমৰ গাৱতুঁইৰ উন্নয়নৰ
কোনো আচনি উল্লেখ নকৰাত হতাশ হৈছোঁ । অসমৰ গাঁওবোৰত
আৰু বিশেষকৈ জনজাতীয় schedule caste, schedule tribe
আৰু Backwad সম্প্ৰদায় অধ্যুষিত অঞ্চলবোৰত ঘাইকৈ দুটা বস্তৰ
অভাৱ বিগুৰু খোৱা পানী আৰু উন্নত পায়খানা । এই অঞ্চলবোৰত
লৰা ছোৱালীবোৰৰ পেটোৰ তাহানিৰ পোষ্ট অফিচত আৰি খোৱা
মেলিবীয়া বেমাৰীৰ পেটোৰ দৰে শকত । তেওঁলোকৰ পেটবোৰ
Hookworm ৰ ভৰাল । এই বছৰত অন্ততঃ অসমৰ এনে পিচ
পৰা অঞ্চলৰ গাঁওবোৰত পানী যোগান আৰু পায়খানা কৰাৰ এখন
ব্যাপক আঁচনি লব লাগিছিল । গান্ধীৰ নাম কোৱা চৰকাৰে গান্ধী
শতবাৰ্ষিকীৰ বছৰটোত অন্ততঃ পক্ষে ওৱাৰ্কা টাইপৰ পায়খানা নিৰ্মাণৰ
এখন আচনি কোৱাৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত থাকিব লাগিছিল

অসমৰ সম্মুখত আন এটা প্ৰধান সমস্যা হৈছে মাটিহীন খেতি-
য়ক সকলক মাটি পটুৱা দিয়াৰ সমস্যা । ৰাজ্য পালৰ ভাষণত
অসম চৰকাৰৰ ভূমিনীতিৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে । বাস্তবতে

এই জুমি নীতিৰে আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী আৰু মাটি বিতৰণ কমিটি-বোৰে কাকো মাটি দিব নোৱাৰে । অথচ চৰকাৰৰ পৃষ্ঠপোষকতাত কিছুমান দালালে মাটি গোটাই অসমত বিতৰণ কৰিছে । নগাৰৰ প্ৰজনলোকে এটি সমবায় সমিতি পাতি সমবায়টো বেজিষ্টাৰ নকৰাকৈয়ে চৰকাৰী চপা ৰহীদত ধন সংগ্ৰহ কৰি মাটি বিতৰণ কৰিছে । (বেছিধন পঢ়ি শুনাই) ॥ ৰহীদত ১১৮ জনা লেখা থাকিলেও এইজন লোকে মানুহবোৰৰ পৰা ২০০ টকালৈকে আদায় কৰিছে । চৰকাৰেই এনে ধৰণৰ দালালক ৰক্ষণ-বেক্ষণ দিছে । মই এই সম্বন্ধে অসমৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী আৰু সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীগৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো । ৰাজহ মন্ত্ৰী আৰু নগাৰৰ D. C. লৈ কিবা লিখিছে কিন্তু সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ কোনো জু-জুট নাই । সমবায় বিভাগৰ যিবোৰ কৰ্মচাৰীয়ে এনে দুৰ্নীতি কৰে তেওলোকৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লবলৈ চৰকাৰ একে-বাৰেই উদাসীন ।

ৰাজ্যপালকৈ তেওঁৰ ভাষণত অসমৰ বাট পথৰ কথা উল্লেখ কৰিছে । এই কথা সচাঁ য়ে অসমৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থা অত্যন্ত শোচনীয় । অসমত উদ্যোগ স্থাপন নোহোৱাৰ ইয়া এটি অন্যতম কাৰণ । ভাৰত বন্ধৰ ভিতৰতে অসমৰ পৰিবহণ খৰছ অটাইতকৈ বেছি । যাতায়ত ব্যৱস্থাৰ উন্নত কৰণৰ চপছট আঁচনি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত নোহোৱাটো পৰিতাপৰ বিষয় । পৰিবহণৰ নতুন সুযোগৰ দিহা কৰাৰ উপৰিও বৰ্তমানৰ যি পৰিবহণ ব্যৱস্থা তাক ভালদৰে ৰখাৰ প্ৰতিও চৰকাৰ উদাসীন । P. W. D. বিভাগৰ ৰাস্তা পদুতীৰোৰ ভাল কৰি ৰখাৰ নামত টকা পইছাৰ আৰু কৰা হৈছে । আমাৰ নগাঁও জিলাৰ P. W. D. ৰ East Division যিজন Executive Engineer আছে তেওঁ হেনো প্ৰায়েই ঠিকদাৰ সকলৰ গাড়ী ব্যৱহাৰ কৰে । সাধাৰণতে এইজন Engineer এ A. S. N. 1518 গাড়ী ধন বৰকৈ ব্যৱহাৰ কৰা দেখিছোঁ । মই তনিলৈ পাইছোঁ যে এইজন Engineer ৰ এ ঠিকাদাৰ সকলৰ লগ লাগি সেই ডিভিডনৰ কামত যথেষ্ট অন্যান্য কৰিছে এই সম্বন্ধে চৰকাৰে এটি তদন্ত কৰিব লাগে ।

ইয়াত বহুতো সদস্যই মাটি বিতৰণৰ কথা উল্লেখ কৰিছে । মই চৰকাৰে কেনেকৈ দুমুখীয়া কাম কৰে তাৰ এটি উদাহৰণ দিব খোঁজোঁ । মই নগাঁও জিলাৰ মাটি বিতৰণী কমিটিৰ কাৰ্য্যসূচীৰ

item ৰ কথা উল্লেখ কৰিব খোঁজো । মাটি বিতৰণী উপদেষ্টা কমিটিয়ে এই P. G. R. ৰ মাটি মাটিহীন খেতিয়কক দিবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ লগে লগে চৰকাৰে objection দিছে । ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰমাণ হয় যে চৰকাৰে মাটি বিতৰণ নীতি ঘোষণা কৰিলেও মাটি কাকো দিব নোখোঁজে । সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ খেতিৰ উপযোগী মাটি তুমি-হীন খেতিয়ক সকলক বিতৰণ কৰিবলৈ দাবী জনালে চৰকাৰে তাক নাকচ কৰে কিন্তু এই সংৰক্ষিত বনাঞ্চলবোৰত টীয়া সকলৰ নামত D. F. O. পৰা চাপ্ৰাচী সকললৈ জমিদাৰীৰ সুবিধা দিয়া হৈছে । তাৰোপৰি বনাঞ্চলৰ মূল্যবান কাঠ বাহু বেতে আদিৰ চোৰাং ব্যৱসায় বাধাহীন ভাবে চলি আছে । তদুপৰি সংৰক্ষিত বনাঞ্চলবোৰৰ গড়, ম'হ আদি বনৰীয়া জীৱ-জন্তুৰে প্ৰতি-বহবে খেতিয়ক সকলৰ শস্য নষ্ট কৰে । বিশেষকৈ কাজিৰঙা অভয়াৰণ্য আৰু লাউ খোৱা সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ বনৰীয়া জন্তুৰে মথাকমে দ্বাৰ বা গুৰি মৌজা আৰু লাউ খোৱা মৌজাৰ খেতিয়ক সকলৰ ভীষন অনিষ্ট কৰি আহিছে । এই দুয়ো মৌজাৰ খেতিয়কৰ শস্যৰ পথাৰ বক্ষণ-বেক্ষণৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে ।

বাননিষ্ক্ৰমণ আৰু জলসিঞ্চন শস্য উৎপাদনৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ প্ৰয়োজন । চৰকাৰে কোনো কোনো ঠাইত মথাউৰি বান্ধি বাননিষ্ক্ৰমণ কৰিলেও পানীসোঁগানৰ ব্যৱস্থা নকৰাত শস্য উৎপাদনত ব্যাহাত জন্মিছে । কলং সূতিৰ মুখ বন্ধ কৰাত অকল মোৰ নিজা সমষ্টি কলিমাৰৰৰ খেতিৰ পথাৰবোৰেই ধ্বংস হোৱা নাই, ই নগাঁও জিলাৰো বিশাল অঞ্চলৰ ক্ষতি সাধন কৰিছে । চলিত বছৰতে কলং সূতিৰ মুখ খোলাৰ দিহা কৰিবলৈ মই দৃঢ়তাৰে দাবী জনাওঁ ।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আমাৰ অসমৰ শিক্ষক সকলৰ অসন্তুষ্টিৰ কথা উল্লেখ হোৱা নাই । ৰাজ্যখনৰ ৩৫ হেজাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুলৰ শিক্ষকে দাস আন্দোলনৰ মৰগীয়া বানচৰ লগতে Exgratia ৬ টকাও দাবী কৰিছে । ১৯৬১ চনৰে পৰা চৰকাৰে দলমহা আৰু মৰগীয়া ভাট্টাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী শিক্ষক সকলৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য বন্ধা নকৰি এতিয়া হঠাৎ তেওঁলোকক নাৰ্য্য প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত কৰা কাৰ্য্য অনুচিতই নহয় ই এক সাংঘাতিক অন্যাায় হৈছে । মই আশা ৰাখিছোঁ যে চৰকাৰে অসমৰ বেচৰকাৰী অনুস্থান সমূহৰ শিক্ষক সকলৰ যুক্তি সঙ্গত দাবী সমূহ মানি ল'ব ।

আমি এই বছৰতে সমগ্ৰ দেশতে গান্ধী শতবৰ্ষিকী পালন কৰিম। এই চৰকাৰো গান্ধী মাকা। কিন্তু গান্ধীমাকা চৰকাৰে গান্ধীজীৰ কি আদৰ্শ পালন কৰিছে? গান্ধীজীয়ে দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু শাসন ব্যৱস্থাত আঞ্চলিক ভাষাৰ প্ৰয়োগ বিচাৰিছিল। আমি ইংৰাজী ভাষাৰ বিৰোধীতা কৰাৰ অৰ্থ এয়ে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আঞ্চলিক ভাষা প্ৰশাসন বা শিক্ষাৰ মাধ্যম কৰা হ'ব বুলি উল্লেখ নকৰাতো অতি পৰিতাপৰ কথা।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এতিয়া সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ দুৰবস্থাৰ বিষয়ে অলপ উল্লেখ কৰিব খোজোঁ। অলপ দিনৰ আগতে কেলিডেন বাগিছাৰ খেৰ মহলত তাজু শেখ নামে ৭০ বছৰীয়া এজন বুঢ়া মানুহে খেৰ কাটি আছিল। ওচৰতে কথা কেন্‌টন মেণ্টৰ মিলিটেৰী চিপাহীয়ে বুঢ়া জনক ধৰি আনি তেওঁৰ হাবখন তালচ কৰি বয়-বস্ত্ৰ লুণ্ঠ-ভণ্ড কৰে। অৱশ্যে তাজু শেখৰ হাবত কোনো চুৰিমালা পোৱা নহল। ইয়াৰ পিছত কেন্‌টনমেণ্টৰ চিপাহীয়ে তেওঁ লোকৰ কেম্পৰ মাজত কেন্‌টন বান্ধি তাজু শেখক নিশ্চয়ম ভাৱে হত্যা কৰি পিছদিনা নিচেই পুৱাতে নেচনেৰ হাইওৱেত এজোপা আমগছৰ তলত বুঢ়া জনৰ মৰা লাচতো পেলাই থৈ যায়।

এনে এটা লোমহৰ্ষক হত্যাকাণ্ড হৈ যোৱাটো নগাওঁ জিলাৰ D. C. আৰু S. P. এ কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। (voice = shame, shame)

এই ঘটনা কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ অকৰ্মনাতাৰ উল্লেখ চানেকী নহয়নে?

আন এটি ঘটনাৰ কথা মই সদনক কৰা খোজোঁ কলিয়াবৰ থানা এলেকাৰ গৰৈয়াৰী গাঁৱৰ চাহেব আলি নামৰ এজন লোকৰ এটি হালৰ বন্দ গৰু চুৰ কৰি কিছুমান মানুহে বৰহালিৰ চিদ্ৰিক প্ৰধানীৰ হাবত মাৰি কাটি থাকোতেই ধৰা পৰে। ঘটনাটো যোৱা ৯ জানুৱাৰী তাৰিখে হৈছিল। ১০ জানুৱাৰী তাৰিখে চাহেদ আলিয়ে থানাত এজেহাৰ দিয়ে কিন্তু কলিয়াবৰ থানাৰ ভাৰ পত্ৰ কমাচাৰীবোৰে চাহেদ আলিক ঘটনা স্থলীলৈ যাবৰ কাৰণে এখন ট্ৰেন্‌জী দাবী কৰে। বেচাৰাই ট্ৰেন্‌জী দিব নোৱাৰাত পুলিছ ঘটনা স্থলীলৈ নগল। চাহেদ আলিয়ে ১১ জানুৱাৰীৰ দিনা নগাৱৰ A. D. M. ৰ পৰা এটি order থানালৈ আনে। A. D. M. ৰ order অনাৰ অপৰাধত চাহেদ

জালিক কলিয়ারৰ খানৰ A. S. I. শ্ৰীগিল্লৈ খানৰ ভিতৰত
অসমতৰ বাবে মাৰধৰ কৰে। এয়ে হৈছে কংগ্ৰেছী শাসনৰ নথুনা।

তাহানি হনুমন্তক নেওৰত জুই লগাই দিয়াত লা দহন হৈছিল।
আজি আপোনালোকে দেশত যি জুই লগাইছে সি দেশক জলোৱাৰ
ওপৰিও আপোনালোকৰ মুখো পুৰিব।

যই কংগ্ৰেছ চৰকাৰক সাৰধানি কৰি দিহো এনে দুৰ্নীতি সময়
থাকোতেই বন্ধ কৰক নহলে আপোনালোকৰ দিন চমু টপি আহিব।
ৰাজ্যপালে তেওঁৰ ভাষণৰ শেষৰ ফালে উল্লিখিত বহুবকেইটা ভাল
হব বুলি আশা কৰিছে। যোৱা বাজেট বন্ধ তাত বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াইও
একে আশা পোষণ কৰিছিল। পিছে আমাৰ আশা পূৰ্ণ নহল।
নাইপীয়া বুলি এৰিখ জীৱ আছে সিহঁতে বোলে কাকো ধাৰ নোৱাৰে।
সিহঁতৰ নেজত "আজি নখাৰি কালিলে খাবি" বুলি সিহঁত থাক।
অসমৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰো ঠিক নাইপীয়া সদূণ।

অসমীয়া মনুহ সহজ সবল কিন্তু সকলোৰে সীমা আছে।
চৰকাৰে আমাৰ ধৈৰ্য্যৰ সীমা ভঙ্গ কৰিছে। অসমীয়া মনুহৰ এটা
জঙ্ আছে। সেই জঙ্ যেতিয়া উক্ দিব তেতিয়া বেলেগ বাকচৰ
দ্বাৰা নকৰি অন্য উপায়ৰে এই চৰকাৰক গদীৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিব।
(সময়ৰ সঙ্কেত)

দুৰ্নীতি পৰামুখ এই চৰকাৰৰ শাসন যিমান সোনক লে অবসান
হব সিমানেই দেশৰ পক্ষে মঙ্গল হব। আজি মানুহৰ চকু গাখিল
তেওঁলোকে পোষণ সহ্য নকৰিব।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

Shri Jatindra Mohan Barbhuyan : Mr. Deputy Speaker, Sir, in support of the motion moved by the hon'ble members from this side of the House, I would like to touch some points. I would not like to repeat those points which have already been discussed by the honourable members from this side. Sir, many of the honourable members from the Opposition side expressed their deep resentment regarding a portion of the Governor's address at page 2. In this portion of the speech it has been stated that some anti-social elements took advantage of acute food shortage and land problem and some other vital issues like reorganisation of Assam and tried to create chaos in

the State which the Government have suppressed ruthlessly. Sir, ours is a democratic country and our constitution has guaranteed fundamental rights like the right to assemble, right to demonstrate and right to sponsor movement. But to our great disappointment during the 20 years of Congress rule, hundreds and thousands of problems have been created and thereby bitterness and frustration have been created in the minds of the people. So, the people are ventilating their grievances through agitations, through demonstrations and through many other constitutional processes. Sir, we being the men of opposition and being the representatives of common masses and working people, must mix with them to share their feelings. It is our sacred duty to support them in their causes to associate with them and share with them their plight. But, when we do so for the cause of the people the Government terms us as anti-social elements.

Sir, I recall when the first Oil Refinery movement was launched in this State and when the students and youths of this State started legitimate agitation for establishment of Refinery, this Government and the Ruling Party supported the movement and therefore should this Government be termed as anti-social? Sir, this speech of the Governor is composed by the Government officials and approved by the Cabinet and it is read by the Governor. Such insulting speech should not have been prepared and given to the Governor for delivering before the House. Now, I come to the second point Police. Sir in the name of law and order there is always police firing. Every year we find there are many instances of police firing. Last year, there were firing at the Nehru Stadium at Gauhati, at Badarpur and in so many places. This Government have police and Army as their weapons to rule the country. I remember, during pre-independence days, when many people were killed at Jalianabag, due to police firing the whole Punjab and the whole India was agitated against the tyrant British rule. Rabindra Nath Tagore in response to this forsook his nighthood in utter disgust.

Sir, during 20 years of independence this Govt. in the name of maintaining law and order has created thousands of Jalianabag in the country which the British Govt. would not have dared during 250 years of their rule. (Voice shame, shame)

Now Sir, regarding Land Policy of the Govt. I will say a few words. Our benign Government in the year 1967 have announced a Land Policy. This policy was hailed by the Press and public. It is a very nice policy no doubt. But they were never put into practice and are still resting in the paper. The Congress Government have said many things during the last 20 years but they never respected their sayings. There is a gulf of difference between their precept and practice. The Congress promised a socialist pattern of society in this Country. In the Abadi Session of the Congress a resolution was adopted to establish a Socialistic Pattern of Society in India. But, in fact the capitalism is growing on in full swing. The capitalism has become so deep rooted that it is impossible for this Govt. to uproot this. The Govt have passed the Adhar Act and Ceiling Act etc for the benefit of the peasants. These acts seems to be good no doubt. Had this acts been executed in their true sense some people would have got land and would have been benefited. But nothing has been done. In fact eviction is being carried out throughout the state ruthlessly to make the people landless. Those who have taken lands somewhere for earning their livelihood they have been uprooted. There are hundreds of people uprooted. Their houses were damaged, they have been put into the jail and in this way chaos has been created amongst the agricultural landless people of the State. Sir, there are plenty of lands available in the State of Assam. I can find out lands, but this Capitalist minded Congress Govt. will never allow that. There are hundreds and thousands of acres of land in tea Estates of Assam. This Govt. has issued a circular that each Tea garden can keep land in ratio 1:2 i.e. if actual tea cultivation is 500 acres then one garden can keep one thousand acres of land. But actually they are keeping 3 thousand to 4 thousand acres of a land. The Govt. of Assam has given chance to the managements of the T.E. that tea garden can grow paddy in their own lands; on the other hand the Govt. of India has issued a circular that every tea Estate is to increase the acreage of tea plantation. So there are two contradictory orders are creating confusion and the management is taking advantage of such orders. If all the surplus lands of the Tea Estates are taken away and distributed to the ex-tea labours and landless people, then this land problem of the state could have been solved to some extent.

Mr. Deputy Speaker Sir, now I will say something about Rukni T.E. of Cachar District. Mr. Phani Bora has already touched this point. I want to say a few words in this context. In Rukni Tea Estate about 100 families settled from long past have been uprooted from Punichara. Within 2 to 3 years they have been completely uprooted by the Manager Mr. Sarma. These people were holding these lands for about last 60 years. It is very pathetic that these people were harassed, evicted and tortured with the help of the police or with the help of the district authority. They were uprooted from these lands in such a savage way which is undecipherable. There are about 30 families at Biltala of Rukni Tea Estate holding about 300 bighas of land and that land for requisition was referred to the Land settlement Advisory council and the proposal of requisition was submitted to the D.C. But in the meantime the Manager Mr. Sarma went to the D.C. and said that "he will start himself in this land cultivation and D.C. allowed it at. So troubles started between the labourers and the Manager. Labourers tried to hold those lands and ultimately the Manager was beaten by the labourers. So, taking this advantage Mr. Khosla, the then D.C. of Cachar who is now the D.C. of K&J Hills dropped the requisition proposal as in his opinion there involved the law and order question. When on August 26 last Mr. C.D. Tripathi the D.C. of Cachar passed the land acquisition order that manager said, আবে ডি. সি. কোন হান্স, মিনিষ্টারতো ঘেরা পাকিউয়ে হান্স। Strangely enough, within a few days the Manager got a stay order from the Govt. against the requisition order of D. C.

Sir, for Silchar Medical College and Silchar Regional Engineering College 2263 bighas 11 kattas and 13 chataks of lands were requisitioned from the the management of Bhorakhal T.E. and they have been given Rs. 12 lakhs 9 thousand 584.50 by the Govt. as compensation where as this garden was purchased by the management by paying only 5 lacs of rupees. Thus, the Govt allowed the management to earn an unearned profit of Rs. 7 lakhs. Sir, in the Governor's address it is mentioned that there are two Medical Colleges one at Gauhati and another at Silchar which are progressing. But one at Gauhati is smiling and flourishing due to proper nourishment and on the other hand one at Silchar

is suffering being ill fed crying in the cradle. What a serious a discrimination ? will the Govt. think about it ? Apart from that it was proposed that a Contributory Health Centre will be opened at Silchar with 3 doctors, but nothing has been done as yet. What is the reason of such step motherly behaviour with Cachar.

Again the last year's Budget speech one of the hon. Members Shri T. A. Laskar asked the Industry Minister whether a paper mill can be started in Cachar District, the industry Minister replied 'Yes'. But nothing has been done as yet. There is no mention in the Governor's address about the paper Mill and regional Engineering Colleges this year. Because of such discriminatory behaviour of the Govt., the Goalpara district is "boiling and growing hostile. Cachar may also follow the same path if the attitude of the Govt. is not changed. Such disparity should be removed otherwise there will be chaos through out the state. With these few words I resume my seat Sir.

Shri Laksheswar Das— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত যি ধন্যবাদসূচক প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে, তাক সমৰ্থন কৰি কেইটামান বিষয়ত মই ক'বলৈ আগ বাঢ়িছোঁ ।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত বিশেষকৈ নিবনুৱা সমস্যা বা খাদ্য বা ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাটি সমস্যা, এই কথাখিনি বিশেষকৈ লিপিবদ্ধ কৰিছে । কিন্তু এটা কথা, ৰাজ্যপালে নিবনুৱা সমস্যাৰ কথা ডাঙি ধৰিছে কিন্তু তাৰ সমাধানৰ কথা বিশেষকৈ তাত উল্লেখ কৰা হোৱা নাই ।

আজি কিছুদিনৰ আগতে অনুসূচীত জনজাতিৰ এটা বিপ'টত দিল্লীৰ পৰা অহা এটা কমিচনাৰ আগত উল্লেখ কৰিছে যে, অনুসূচীত জনজাতিৰ কাৰণে শতকৰা ৯ আৰু ৭½ চাকৰি ক্ষেত্ৰত সুবিধা দিব লাগে । কিন্তু সেই সুবিধা তেওঁলোকে পোৱা নাই; মাত্ৰ ৩.৯ ভাগহে তেওঁলোকক চাকৰি ক্ষেত্ৰত নিয়োগ কৰা হৈছে । এই ক্ষেত্ৰত আজি অনুসূচীত জনজাতি বা পিছপৰা জাতিৰ মানুহৰ মাজত এটা বিশেষ ধৰণৰ ফ্ৰাট আহি পৰিছে । যিটোৰ কাৰণে তেওঁলোকে আজি ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে আমাক দৃষ্টিগোচৰ কৰিছে । এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোঁ যে যিটো percentage তেওঁলোকে চাকৰি ক্ষেত্ৰত পাব লাগিছিল বা যিখিনি সুবিধা পাব লগা আছে, সেইখিনি পূৰণ কৰিবৰ কাৰণে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । আৰু যাতে তেওঁলোকৰ শতকৰা হাৰ অতি সোনকালে সম্পূৰ্ণ হয় ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা কথা ক'ব খোজো আজি বাগানবিলাকত যিটো নিবনুৱা সমস্যা সৃষ্টি হৈছে, তাত হাজাৰ হাজাৰ মজদুৰ নিবনুৱা হৈ আছে । মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খোজো যে, এই বাগানৰ নিবনুৱা সমস্যা দূৰ কৰিবলৈ "Labour-

Bank খুলিব লাগে আৰু **Labour Bank** খুলি মথাইবি, বাস্তা আদিৰ কাৰ্য্যত তেওঁলোকক নিয়োগ কৰি নিবনুৱা সমস্যা দূৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে ল'ব লাগে। আৰু টকা-পইছা ক্ষেত্ৰতো এনে ব্যৱস্থা ল'ব লাগে।

আজি আমাৰ অসমলৈ বাহিৰৰ পৰা বহুতো মজদুৰ আহি অসমৰ পৰা লাখ লাখ কোটি কোটি টকা লৈ গৈছে। কিন্তু আজি যদি এই **Labour Bank** ৰ ব্যৱস্থা কৰে তেনেহ'লে বহুতৰে সুবিধা হ'ব আৰু যিসকলে টকা লয়, সেই ঠিকাদাৰসকলে নিবনুৱা সকলক কামত নিয়োগ কৰিব পাৰিব। এইদৰে চৰকাৰে তেওঁলোকক কামত নিয়োগ কৰিবৰ বাবে ঠিকাদাৰ সকলক লগতে বন্দবস্ত কৰি দিব লাগে। গতিকে **Labour Bank** ৰ ব্যৱস্থা কৰি এই নিবনুৱা সমস্যা দূৰ কৰিব বুলি মই চৰকাৰৰ ওচৰত আশা ৰাখিলোঁ।

অনুসূচীত জনজাতি লোকৰ যাতায়ত বা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক তেওঁলোকৰ যিখিনি হ'ব লাগিছিল, সেইখিনি সম্পূৰ্ণ হ'ল বুলি মই ক'ব নোৱাৰোঁ। আজি যিবিলাক জনজাতি বাহিৰে বসৱাস কৰি আছে সেই অঞ্চলবিলাক তেওঁলোকে দেখুৱাইছে যে এই পিছপৰা লোক সকলৰ উন্নতি সাধনৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। গোলাঘাটলৈ যাওঁতে আমাৰ জনজাতি বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়েও জনজাতিৰ অঞ্চল বিলাকলৈ যোৱাত দেখিবলৈ পাইছে যে তাত বাস্তা আদি বিশেষ নাই আৰু যি বিলাকত দুই এখন স্কুল হৈছে, তাতো কোনো সাহায্যও নাই। মই আগতে সদনত কৈছিলোঁ যে **Bonkwal** নামৰ এটা **High** স্কুলত **class VII** পৰা **class VIII** লৈ শ্ৰেণী খুলিবলৈ **Inspector** এ নিজে অনুমতি দিছিল আৰু এই স্কুলটো **Recognise** কৰা হ'ব বুলি আশ্বাস দিছিল। কিন্তু সেই কাৰ্য্য আজিও সম্পূৰ্ণ নহ'ল। অনুসূচীত জনজাতি বা পিছপৰা সহায়দায়ৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰা হ'ল।

১৯৬৩ চনতে এই টাইবেল অঞ্চলত গোলাঘাটৰ মহুৱা মৌজাৰ এটা আলি বাজিবৰ বাবে **Tender** লৈছিল আৰু তাত এখন দলঙো নিৰ্মাণ কৰাৰ কথা আছিল আনকি টকা-পইছাও মঞ্জুৰ কৰা হৈছিল। কিন্তু **Technical** অনুবিধা দেখুৱাই দলংখন অন্য ঠাইলৈ স্থানান্তৰ কৰিলে। সেই কথাৰ কাৰণে জনজাতিৰ লোকে আজিও অসন্তুষ্ট হৈ আছে যে, সেই ঠাইত দলং এখন কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰক বাবে বাবে অনুরোধ কৰা হৈছে, কিন্তু আজিলৈকে তাৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। সেই কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোঁ যে এই পিছপৰা লোকসকলে, অন্যান্য জাতিৰ লগত একেলগে খোজত খোজ মিলাই আগ বাঢ়িব পাৰে—তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰে যেন।

মাননীয় উপায়ক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা কথা ক'ব খোজো এই কথা মাননীয় সদস্যসকলেও জানে যে, সেই পিছপৰা অঞ্চলৰ কয়লা যিবি নামৰ এজন লোকে স্বাধীনতা আন্দোলনত যুদ্ধ কৰি জেইলত থাকি মৃত্যু হৈছে। এই কয়লা যিবিৰ নামত এটা বাস্তা সেই পিছপৰা অঞ্চলত কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে হাতত ল'বলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল, কিন্তু আজিও তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ নহ'ল। সেই জনজাতিৰ লোকজনৰ একো লিখা পঢ়া নাজানিছিল কিন্তু স্বাধীনতা আন্দোলনত জেইলত মৃত্যু বৰণ হৈছিল আৰু চৰকাৰে বাস্তাৰ কাম হাতত লৈ সেই বাস্তাটো আজিলৈকে সম্পূৰ্ণ নকৰাত চৰকাৰক

দোষাবোপ কৰিব খোজে বাকী থকা বাস্তৱ। কাৰণ তাৰ বাবে ৬৪ হেজাৰ টকা মঞ্জুৰী হৈছিল। কিন্তু সেই টকা **Surrender** কৰিলে। তাৰ বাবে নানা **Technical difficulty** দেখুৱাই বাস্তৱ ঠিক নহ'ব বুলি সেই ঠাইত বাস্তৱ দিয়া নহ'ল; অথচ, সেই ঠাইত —য'ত হাজাৰ হাজাৰ জনজাতিৰ লোকে বসবাস কৰি আছে; কিন্তু তাত এটাও বাস্তৱ নাই। তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলোঁ আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়কো হাতত লোৱা কামবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিলোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই পিছপৰা জাতিৰ মাজত এটা **Direct fishery** বাবে **Settlement** দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত মোৰ কিছু ক'বলগীয়া আছে। এইটো দেখা গৈছে যে তাত **Fishery** কৰিবৰ কাৰণে **society** ৰ সভ্যসকলে এটা নিয়ম কৰিছে। যিটো **society** ত শতকৰা ২০ ভাগেই উন্নত জাতিৰ মেম্বাৰ হ'ব পাৰে। এনে ব্যৱস্থা কৰাত অনুন্নত সম্প্ৰদায়সকলে বহুতো স্মবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে।

উদাহৰণ স্বৰূপে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ এখন **fishery** মঞ্জুৰৰ সম্পৰ্কে উল্লেখ কৰি মই মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু **fishery** মন্ত্ৰী মহোদয়কো কৈছিলোঁ। কিন্তু যিখন **society** য়ে এই **fishery** খন পাব লাগিছিল সেই **society** য়ে নাপালে। পালে যিখন **society** ৰ নামত এজন উন্নত সম্প্ৰদায়ৰ লোকে সম্পাদক হৈ এখন ভুৱা **society** কৰিছে সেই কাৰণে মই ক'ব বিচাৰিছোঁ কিছুমান লোকে এই অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলক বঞ্চিত কৰিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰসংগত মই কব খুজিছোঁ যে পিছপৰা লোকসকলক যিটো স্মবিধা দিব লাগিছিল বা পাব লাগিছিল সেই স্মবিধা তেওঁলোকে পোৱা নাই আৰু এই উন্নত মানুহ বিলাককে তেওঁলোকৰ নামত স্মবিধা আদায়কৰি তেওঁলোকক শোষণ কৰাহে হৈছিল —(সময়ৰ সংকেট) তাৰ পাছত ভূমি নীতি সম্পৰ্কে মই ক'ব খুজিছোঁ যে মাটি পট্টন দিয়া ক্ষেত্ৰত যি ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল সেইটো কৰিব পৰা নাই। আমাৰ যিবিলাক **Forest Reserve** আছে সেইবিলাকক আমি সম্পূৰ্ণ পট্টন কৰি দিব খোজা নাই। যিবিলাক মাটি দিব পৰা অৱস্থাত আছে, সেইবিলাক অতি সোনকালে দি দিব লাগে। এইবোৰ নকৰা কাৰণে মানুহৰ মাজত বেদখলৰ কাম চলি আছে। আৰু আমি সমস্যাটো সম্পূৰ্ণ সমাধান কৰিব নোৱাৰিলেও যিটো যেনেকৈ যিমান পৰা যায় মাটি দি সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

তাৰ পাছত চাহ-বাগিছাসমূহ আমাৰ অসমত যিবিলাক চাহ বাগিছাৰ মজদুৰ আছে সেইবিলাকে এতিয়াও থকা ঠাই আছে, কিন্তু চাহ বাগানৰ পৰা ওলাই অহাৰ পাছত তেওঁলোকৰ ঘৰ-দুৱাৰ কৰি ক'ত থাকিব? এই বিষয়ে মাটি-বাৰী দিয়াৰ কথা চৰকাৰ অথবা বাগানৰ তৰফৰ পৰা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এনেকুৱা অৱস্থাত আমাৰ সদনত দুই চাৰিজন আমাৰ **member** আছে যাৰ ঘৰ দুৱাৰ কৰিবলৈ মাটি নাই, এই ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলোঁ।

Shri Pitsing Konwar মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়—ৰাজ্যপালৰ ভাষণখন পঢ়ি চাই দেখিলোঁ যে এইবাবো আগৰ দুই বছৰৰ দৰে গতানুগতিক কিছুমান কথাত অৱতাৰণা কৰি এটা বিবৃতি দিছে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কোনো নতুন কথাই ঠাই

পোৱা নাই। আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে ভূমি পট্টনৰ বাবে ভূমি আৰু ৰাজহ আইনখন সময়ো-পযোগী কৰিবৰ বাবে ভূমি সংস্কাৰ আইন আৰু ভূমি পট্টন নীতি প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছে কিন্তু আমাৰ চৰকাৰৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাটো অচল হৈ যোৱা স্বত্বেও কোনো সংস্কাৰৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা নাই। আচলতে আমাৰ এই চৰকাৰৰ প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাটোৰ সংস্কাৰৰ অত্যাৱশ্যক হৈ পৰিছে। কিয়নো আজি আমাৰ মন্ত্ৰী সভাত মন্ত্ৰীসকলৰ ভিতৰতে হায়জগৰা। ইজনে সিজনৰ হুকুম মানি চলিব নুখুজে। মন্ত্ৰীৰ হুকুম কৰ্মচাৰীয়ে মানিব নুখুজে। এনেকি চৰকাৰী কাৰ্যালয়ৰ পৰা কিছুমান লাগতীয়াল কাগজ-পত্ৰ ফাইল আদি হেৰাই যোৱাৰ কথা শুনিবলৈ পাও। আমাৰ মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেশ্ৰ মোহন চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই গোলাঘাটৰ এজন ঠিকাদাৰক ১০০ জোপা হলক গছৰ পাৰমিট দিছিল। কিন্তু ১০০ জোপাৰ ঠাইত শূণ্য এটা বাঢ়ি গৈ ১০০০ (এহেজাৰ) জোপা হলক গছৰ পাৰমিট দিলে। তেওঁ ১০০০ (এহেজাৰ) হলক গছ কটাত বিভাগীয় কৰ্মচাৰীয়ে গছবোৰ জব্দ কৰে। তাৰ পিছতে ঠিকাদাৰজনে হাইকোৰ্টত গোচৰ দিয়াত কাঠখিনি ঠিকাদাৰজনক ঘূৰাই দিবলৈ হুকুম দিয়ে। এতিয়া হাইকোৰ্টে মূল হুকুমসহ ফাইলখন বিচৰাত ফাইলখন বিচাৰি পোৱা নাই। ইতিমধ্যে ফাইলখন হেৰাইছে। মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে এই সম্পৰ্কত **under secy.** জনক কৰেপট ডিপাৰ্টমেণ্টৰ পৰা বদলি কৰিছে আৰু কেইবাজনো অফিচৰ কেৰাণীক চাৰ্চপেণ্ড কৰিছে। ভূমি পট্টন নীতিৰ বেলিকাও তেওঁ ভূমি নীতিৰ স্বৰ্ত্তবোৰ মানি চলা নাই। ৰাজহ মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে কেইবাঠাইতো নিজে হাতে হাল নোবোৱা লোকক প্ৰফেশ্যনেল গ্ৰেজিং বিজাৰ্ভত অস্থায়ীভাবে বড়ো খেতি কৰিবৰ বাবে ভূমি বন্দবস্তি দিছে। যিজন লোকক তেওঁ আদৰ্শ কৃষি সমবায়ৰ নামত মাটি দিছে, তেওঁ নিজে হাতে হাল নেবায় আৰু তেওঁ এজন শিক্ষক। এইজন লোকক ভূমি বন্দবস্তি দিবৰ বেলিকা নগাঁও জিলা মাটি উপদেষ্টা কমিটিৰ অনুমোদনো বিচৰা নাই। আমাৰ নগাঁৱৰ মৰিগাওঁ চাৰ্কেলৰ অন্তৰ্গত পকৰীয়া মৌজাৰ কছাৰীজান প্ৰফেশ্যনেল গ্ৰেজিং বিজাৰ্ভৰ ১০ দাগে ৫০০, (পাঁচশ) বিঘা মাটি নগাঁও জিলা মাটি উপদেষ্টা কমিটিৰ অনুমোদন নোলোৱাকৈ শ্ৰীমহদানন্দ গোস্বামী প্ৰমুখ্যে কেইবাজনো লোকক আদৰ্শ কৃষি সমবায়ৰ নামত উপৰোক্ত ৫০০, (পাঁচশ) বিঘা মাটি বন্দবস্তি দিছে। শ্ৰীমহদানন্দ গোস্বামী এজন শিক্ষক আৰু তেওঁ কেতিয়াও নিজ হাতে হাল নেবায়। নগাঁও জিলা উপায়ুক্তৰ হুকুমত ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভূমি বন্দবস্তি দিয়া হুকুমৰ নকল পাঠ কৰি দিয়া হ'ল।

ভূমি বন্দবস্তিৰ ক্ষেত্ৰত জনজাতিৰ আৰু অনুসূচীত জাতিৰ লোকসকলৰ বিলয় বিপত্তিৰ সীমা নোহোৱা হৈছে। এই সকল লোকে য'তে মাটি আবাদ কৰিছে তাৰ পৰাই উচ্ছেদ কৰা হৈছে। তেজপুৰ মহকুমাৰ এখন বনাঞ্চল বামনাখপুৰৰ পৰা বহুতো ট্ৰাইবেল লোকক উচ্ছেদ কৰিছে। সেইসকল লোকে গৃহহীন হৈ ৰাস্তাই খালে থাকিব লগা হোৱাত কেইবাজনোলোকৰ প্ৰাণহানী হৈছে। তামুলপুৰ চাৰ্কেলৰ ট্ৰাইবেল বেৰল্ট (আঙাৰ) কটাৰ পৰা ট্ৰাইবেল হাজং আৰু নেপালীসকলক বেদখল কাৰক বুলি উচ্ছেদ কৰা হৈছে। কিন্তু অনা ট্ৰাইবেল লোকসকলক তাৰ পৰা উচ্ছেদ নকৰিবৰ বাবে চৰকাৰে **stay order** (স্থগিত হুকুম) দিছে। ট্ৰাইবেল ভূমিহীন কৃষক সকলৰ

কোনো নিৰাপত্তা নাই। তেওঁক এই কাৰণতে কেইবা ঠাইতো ঘেৰাও কৰাৰ বাতৰি পোৱা গৈছে। চৰকাৰৰ এনেবোৰ কাৰ্য্যৰ বাবে আমাৰ জনজাতীয় এম-এল-এ সকলকো জনজাতীয় লোকসকলে নিন্দা কৰিছে কাৰণ আমাৰ জনজাতীয় এম-এল-এ সকলৰ চকুৰ আগতে চৰকাৰৰ ৰাজহ বিভাগে এনেবোৰ বৈষম্যমূলক কাম হাতত লৈ জনজাতীয় লোকসকলৰ ওপৰত অত্যাচাৰ আৰু উৎপীড়ন কাৰ্য্য চলাইছে। অতি দুখৰ কথা যোৱা ডিচেম্বৰ মাহৰ ১৮ তাৰিখে আমাৰ অসম চৰকাৰে দক্ষিণ কামৰূপ (গুৱাহাটী) ট্ৰাইবেল বেল্টৰ গুৱাহাটী চহৰৰ আশে পাশে থকা ট্ৰাইবেল গাঁও সমূহ আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰ টাউনৰ কেইখনমান গাঁও ট্ৰাইবেল বেল্টৰপৰা বাদ দিবৰ বাবে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে। এই সিদ্ধান্তৰ দ্বাৰা অসমৰ জনজাতীয় লোকৰ অন্তৰ্গত সন্ত্ৰাসৰ ভাব সৃষ্টি হৈছে। যেহেতু অসম চৰকাৰে (কংগ্ৰেছ) ১৯৪৭ চনতেই জনজাতীয় অনুসূচীত জাতিৰ আৰু অন্যান্য পিছপৰা লোকসকলৰ ভূমি সংৰক্ষণৰ বাবে অসমত ভূমি আৰু ৰাজহ আইনখন সংশোধন কৰি দশম অধ্যায় প্ৰবৰ্ত্তন কৰে আৰু সেই বিধানৰ দ্বাৰা বহুতো জনজাতীয় ঘনবসতি অঞ্চলত ট্ৰাইবেল বেল্ট আৰু ব্লক গঠন কৰে। কিন্তু আজিলৈকে দেখা যায়, সেই ব্যৱস্থাসমূহ ট্ৰাইবেলৰ ক্ষেত্ৰত একেবাৰে ভুৱা। ট্ৰাইবেল বেল্ট বা ব্লকসমূহত হাজাৰ হাজাৰ লোকে অন্যায়াভাৱে বেদখল কৰি খাই আছে বা বহুতো লোকে নানা বে-আইনী ভাবে পট্টা বা বন্দবস্তি কৰাই লৈ নিগাজী হোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই সকললোকে অসম ভূমি আৰু ৰাজহ আইনৰ (সংশোধনী)ৰ দশম অধ্যায় মতে কোনোৰকমে ট্ৰাইবেল বেল্ট বা ব্লকত মাটি পাব নোৱাৰে। কিন্তু অসম চৰকাৰে আইনৰ ব্যৱস্থাসমূহ বলবৎ নকৰি নিজেই আইন ভঙ্গ কৰি বে-আইনীভাৱে মাটি বন্দবস্তি পোৱা লোকসকলক উচ্ছেদ নকৰি, ট্ৰাইবেল বা অনুসূচীত জাতিৰ লোকসকলক উচ্ছেদ কৰিছে। ট্ৰাইবেল বেল্টত মাটি পাবৰ যোগ্যতা নথকা লোকসকলে ভাবে যে ট্ৰাইবেল বেল্ট বা ব্লকত যথেষ্ট পৰিমাণৰ খেতিৰ আবাদ যোগ্য মাটি আছে আৰু সেইবিলাক ঠাইত কোনো লোককে বন্দবস্তি নিদি খালি কৰি ৰাখিছে অথবা বহুতো বহিৰাগত লোকৰ দ্বাৰা সেই খালি ঠাইবোৰত বেদখল কৰোৱা হৈছে। আজি কিছু বছৰ ধৰি ট্ৰাইবেল বেল্ট বা ব্লকসমূহৰ পৰা কোনো বেদখলকাৰী উচ্ছেদ কৰা হোৱা নাই। অথচ ট্ৰাইবেল লোকক হে ট্ৰাইবেল বেল্ট বা ব্লকৰ পৰা উচ্ছেদ কৰা হৈছে। ভাৰত সংবিধানে স্বীকৃতি দিয়া লোকসকলৰ প্ৰতি আমাৰ চৰকাৰে এনেধৰণৰ নীতি গ্ৰহণ কৰাতো যোৰ অন্যায়া হৈছে। গুৱাহাটী চহৰৰ আশে পাশে থকা আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰ টাউনৰ কেইখনমান গাঁও ট্ৰাইবেল বেল্টৰ পৰা বাদ দিয়াৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ আগতে চৰকাৰে গঠন কৰা ট্ৰাইবেল উপদেষ্টা কাউন্সিলৰ অনুমোদন বিচৰাতো উচিত আছিল কিন্তু চৰকাৰে ১৯৬৪ চনত গঠিত হোৱা ট্ৰাইবেল বেল্ট উপদেষ্টা কাউন্সিলৰ অনুমোদন ভুল ভাবে বাখ্যা কৰি ১৯৬৮ চনত ট্ৰাইবেল উপদেষ্টা কাউন্সিলৰ ওপৰত এটা দোষাৰোপ অনাৰ সুবিধালৈ ওপৰত উল্লেখ কৰা ঠাইসমূহ ট্ৰাইবেল বেল্টৰ পৰা বাদ দিয়াৰ কোনো যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। যদি ১৯৬৪ চনত ট্ৰাইবেল উপদেষ্টা কাউন্সিলৰ অনুমোদনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই অঞ্চল সমূহ ট্ৰাইবেল বেল্টৰ পৰা বাদ দিয়াৰ সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰে তেনেহ'লে সেই একে সময়তে বিভিন্ন মহকুমা মাটি উপদেষ্টা কমিটীয়ে বিজাৰ্ত বা

চৰকাৰী মাটি খুলি বন্দবস্তি দিবৰ বাবে আগবঢ়োৱা অনুমোদনসমূহ গ্ৰহণ নকৰি বৰ্তমানে নতুনকৈ গঠিত হোৱা মহকুমা মাটি উপদেষ্টা কমিটীৰ পৰামৰ্শৰ বাবে কিয় ঘূৰাই দিয়া হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰাই প্ৰমাণ হয় যে অসম চৰকাৰে ট্ৰাইবেলৰ প্ৰতি লোৱা ভূমি নীতি ক্ষেত্ৰত ট্ৰাইবেল বিবেদকামী মনোভাৱ গ্ৰহণ কৰিছে। বৰ্তমান ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই প্ৰকাশ্যভাবে কৈছে যে তেওঁ ভূমি নীতি ক্ষেত্ৰত **Desperate** হৈ কাম কৰিব। তেওঁ এতিয়া কাকো বাদ বিচাৰ নকৰে। এনে ক্ষেত্ৰত আমালোকেও **Desperate** হ'বলৈ বাধ্য হৈছোঁ। অতি পৰিতাপৰ বিষয়ে যে বৰ্তমান ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা আমাৰ ওচৰ চুবুৰীয়া লোক সকলৰ আৰু জনজাতী লোকৰ মাজত বিবেদ সৃষ্টি কৰাৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছে। এনে এখন চৰকাৰ যদি তিষ্ঠি থাকিব লগীয়া হয় তেনেহ'লে আমাৰ ট্ৰাইবেল আৰু অন্যান্য খিলঞ্জীয়া লোকসকল একেবাৰেই মৰা পৰিব। গতিকে আমাৰ চৰকাৰে, অহা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ৰাইজৰ ভোটৰ দ্বাৰা সংস্কাৰ হোৱাৰ আগতে নিজে নিজৰ ভিতৰতে সংস্কাৰ কৰি লোৱাহে উচিত হ'ব। নহ'লে আমাৰ দুখীয়া গৰীব শ্ৰেণীৰ লোকসকলৰ কল্যাণ নহ'ব। মন্ত্ৰীসভাত আমাৰ জনজাতীয় স্বাৰ্থ বক্ষণ-বেক্ষণৰ বাবে মাত মতা লোক নাই। শ্ৰীচন্দ্ৰসিং টেবণ আৰু শ্ৰীহাগজ্জৰ মন্ত্ৰীসভাত থাকিলেও আমাৰ কাৰণে তেখেতসকলে মাত মতা দেখা নেযায়। ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই দুখীয়া ভূমিহীন লোকক মাটি বন্দবস্তি দিবলৈ আচনি গ্ৰহণ কৰাতো এটা ডুৱা মাত্ৰ। তেওঁ গ্ৰহণ কৰা আঁচনি মতে এটা দাগত একেলগে ১০ বিষৰ অধিক মাটি থাকিলেই জিলাৰ ডেপুটী কমিছনাৰ বা বন্দবস্তি প্ৰাধিকাৰীয়ে কোনো লোককে মাটি বন্দবস্তি দিব নোৱাৰে। তেনে ধৰণৰ মাটিৰ বন্দবস্তি দিবলৈ হ'লে মহকুমা মাটি বন্দবস্তি উপদেষ্টা কমিটীয়ে অনুমোদন দিব লাগিব। আজি দেখা যায় আমাৰ ৰাজ্যৰ যিবিলাক ভূমি বন্দবস্তি উপদেষ্টা বোৰ্ড চৰকাৰে এতিয়ালৈকে গঠন কৰি দিছে সেই বোৰ্ডৰ সভ্য সংখ্যা ইমান বেছি বোৰ্ড কোনো এটা বিষয়তে সহজে সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ গাঁৱত একে দাগতে ১০ (দহ) বিষৰ অধিক মাটি থকা ঠাই পৰিমাণ ৩০০০ (তিনি) হেজাৰৰো অধিক হ'ব। ইমানবোৰ ঠাইত বন্দবস্তি বৰ্তমান ভূমি বন্দবস্তি উপদেষ্টা বোৰ্ডে কেতিয়াও দিব নোৱাৰে।

আমাৰ ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোকৰ উন্নয়ন ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰে বিশেষভাবে যত্ন লৈছে বুলি নেভাবো। আমাৰ জনজাতীয় অঞ্চলসমূহ একেবাৰে পিছপৰা। বহুতো ঠাইত ডাক্তৰখানা, বাস্তা স্কুল আদি আজিলৈকো গঢ়ি উঠা নাই। এইবোৰ উন্নয়ন-মূলক কামৰ বাবে যথেষ্ট ধনৰ আৱশ্যক। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে চতুৰ্থ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোকৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰছ কৰিবলৈ ধৰা টকাৰ মন্জুৰী হ'ল ২.৫০ (দুই কোটি পঞ্চাচ লক্ষ্য মাত্ৰ। ৩য় পঞ্চম বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ বাবে ধাৰ্য্য হৈছিল ২.৩০ (দুই কোটি ত্ৰিশ লক্ষ্য)। গতিকে এই চৰকাৰে ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোকৰ উন্নতি ক্ষেত্ৰত কিমান দূৰ কাম হ'ব তাক সহজেই অনুমান কৰিব পাৰি। চতুৰ্থ পঞ্চম বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোকৰ ভাৰ ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত অতি কমেও ৫ (পাঁচ) টোটি টকা ধাৰ্য্য কৰিবলৈ প্লেনিং কমিটীৰ আগত ডাঙি ধৰা হৈছে কিন্তু আমাৰ জনজাতীয় দপ্তৰৰ তৰফৰ পৰা বিশেষ ধৰণৰ তদবিৰ নোহোৱাৰ ফলতেই ৫ (পাঁচ কোটি)ৰ পৰা গৈ ২.৫০ (দুই

কোটি পঞ্চাচ লক্ষ) পালেগৈ। আমাৰ জনজাতীয় লোকৰ বাবে মন্জুৰী ধাৰ্য্য কৰিবৰ সময়ত আমাৰ বিত্তমন্ত্রী শ্ৰীত্ৰিপাঠী ডাঙৰীয়াইও বিশেষ তৎপৰতা অৱলম্বন নকৰে। আমি জানো যে আমাৰ এই মুষ্টিমেয় টকাৰ পৰাই আমাৰ ওচৰচুবুৰীয়া অনা ট্ৰাইবেল ভাই সকলক বহুতো ক্ষেত্ৰত অনুদান দিব লগীয়া হয়। এই বিলাকৰ উপৰিও আৰু এটা ডাঙৰ কথা হৈছে যে আমাৰ চৰকাৰৰ দপ্তৰ সমূহত ৪র্থ শ্ৰেণীৰ চৰকাৰী চাকৰিয়াল বুলি এক শ্ৰেণীৰ লোক আছে। তেওঁলোক দেখাত সৰু হ'লেও কামত ডাঙৰ। এই শ্ৰেণীৰ লোক নহ'লে আমাৰ চৰকাৰৰ কামবোৰ কৰোতা মানুহ নাই। আমাৰ মন্ত্রী সকলকে এই শ্ৰেণীৰ মানুহৰ দৰকাৰ। এই ৪র্থ শ্ৰেণী চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে বিশেষ ভাবে চিন্তা কৰা নাই। তেওঁলোকে ১০।১২ বছৰ চাকৰি কৰিলেও চাকৰিত স্থায়িত্ব নহয়। আজিলৈকে তেওঁলোক নিজে বা পৰিয়ালসমূহে থাকিবলৈ ঘৰৰ কোনো ব্যৱস্থা দিয়া নাই। তেওঁলোকে আজিৰ দিনত টাউন চহৰত ঘৰ ভাৰা লৈ থাকিবৰ সামৰ্থ নাই। যদি আমাৰ চৰকাৰে এই শ্ৰেণীৰ চাকৰিয়ালৰ পৰা কাম পাবলৈ বিচাৰে তেনেহ'লে তেওঁলোকৰ অভাৱ-অভিযোগ নানা অস্থবিধা সমূহ দূৰীকৰণ কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে এটি বিশেষ ধৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা উচিত।

আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত এনেবোৰ অতি লাগতিয়াল বিষয়ৰ উল্লেখ আৰু তাৰ তাৰ সমাধানৰ ইঙ্গিত নথকাৰ কাৰণে আমাৰ বিৰোধী দলৰ দলপতি শ্ৰীগৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য আৰু শ্ৰীফণী বড়া ডাঙৰীয়াই অনা সংশোধনী প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিলে।

Shri Chatra Sing Teron (Minister / Tribal Areas) উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই এটা কথা **clearification** ৰ কাৰণে ক'ব খুজিছোঁ। যিটো কথা মাননীয় সদস্যই কৈছে তাৰ এটা ব্যাখ্যা মই নিদিলে কথাতো অসম্পূৰ্ণ হ'ব। মাননীয় সদস্য কোঁৱৰ ডাঙৰীয়াই কৈছে গুৱাহাটী আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰত **Tribal Belt** খোলাৰ কাৰণে উপদেষ্টা পৰিষদৰ পৰামৰ্শ লোৱা নাছিল। ১৯৬৪ চনতে এই কথাটো ভৈয়ামৰ জনজাতীয় উপদেষ্টা পৰিষদলৈ **Refer** কৰিছিল। সেই উপদেষ্টা সমিতিৰ তেতিয়া তেখেত বিধান সভাৰ সদস্য হিচাপে উপদেষ্টা পৰিষদৰ মেম্বাৰ আছিল। সেই উপদেষ্টা সমিতিয়ে এটা উপদেশ দিছিল যে, সেই অঞ্চলৰ যিবিলাক চৰকাৰী মাটি তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ **Tribal** মানুহৰ বাবে আচুতীয়াকৈ ৰাখি উপৰুক্ত দুটা অঞ্চলৰ পৰা ট্ৰাইবেল বেল্ট বা ব্লক উঠাই দিব পাৰে বুলি উপদেষ্টা পৰিষদে সন্মতি দি তেখেত সকলে মতামত আগবঢ়াইছিল। অৱশ্যে কোঁৱৰ ডাঙৰীয়াই ক'ব নোৱাৰে, সেই উপদেষ্টা বৰ্ডে কি কৰিলে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ পিছত যিটো **History** আছে সেইটো **H story** হে দিব বিচাৰিছোঁ। এইটো উচিত হৈছে নে নাই সেইটো ক'ব খোজা নাই। গোটেই অসমতে যে, **Tribel-belt and Block** উঠাই দিয়া হৈছে এইটো নহয়। অকল গুৱাহাটী আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ ওচৰে পাজৰে যি **Area** আছে মাত্ৰ তাতহে **Revenue manual** ৰ **chapter X** ৰ **operation** ৰপৰা **withdraw** কৰা হৈছে।

Shri Atul Chandra Goswami—গুৱাহাটী **Tribal-belt** ত আমাৰ **Minister** সকলে নিজৰ কাৰণে মাটি লৈছে নে নাই। ?

Shri Chatra Sing Teron : সেইটো ক'ব নোৱাৰোঁ ।

Shri Kamini Mohan Sarmah উপাধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰবা ডাঙৰীয়া আৰু ভট্টাচাৰ্য ডাঙৰীয়াই যি সংশোধনী প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে, মই সেই সংশোধনী প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছোঁ । আমাৰ অসম ৰাজ্যৰ ৰাজ্যপাল ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে থাকি আৰু অসম ৰাজ্যৰ মুখপাত্ৰ হিচাপে তেখেতে তেখেতৰ ভাষণ দাঙি ধৰিছে । এই ভাষণত তেখেতে বিগত বছৰৰ গোটেই ছবি আৰু আগৰ বছৰৰ ছবিখনো আমাৰ আগত ডাঙি ধৰিছে । ইয়াত চৰকাৰ বহুতো আগবঢ়া দেখুৱাইছে । আমাৰ শাষক দলৰ তৰফৰ পৰা ক'ব বিচাৰিছোঁ যে, তেওঁলোকে বহুতো আগ বঢ়িছে । আজি স্বাধীনতাৰ ২০ বছৰ । ২২ বছৰ পাৰ হ'ল—ৰাজ্যখনৰ প্ৰগতি শামুকৰ গতিত আগবাঢ়িছে । ইয়াৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত এখন দলং হৈছে । আমি স্বীকাৰ কৰিছোঁ ৰাইজৰ আন্দোলন কৰাৰ ফলত এটা তেল শোধনাগাৰ হ'ল ।

ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ ২২ বছৰৰ পাছত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত এখন মাত্ৰ দলং হৈছে । উদ্যোগিক ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ কাৰণে কি কৰিছে ? অসমত এটা মাত্ৰ তেল শোধনাগাৰ আছে । অসমত যতেই কুপ খণ্ডা হয় তাতেই খাৰুৱা তেল হয় । তেল শোধনাগাৰটো অসমত স্থাপন কৰাৰ বাবে চৰকাৰে কেন্দ্ৰক দৃঢ়তাৰে দাবী কৰিছে নে ? তেল শোধনাগাৰ স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত এটাৰ পাছত এটা বিসংগতি সদায়েই লাগি আছে । নানা অজুহাতত অসমৰ জনসাধাৰণক বঞ্চিত কৰিব খোজা কেন্দ্ৰৰ ঘড়যন্ত্ৰ ।

তাৰপাছত ৰাজ্যখনৰ **medical** বিভাগৰ উন্নতিৰ কাৰণে **medical college** হৈছে । চিলচৰত আৰু এখন **medical college** আৰম্ভ কৰিছে । কিন্তু স্বাস্থ্যৰ ফালৰ পৰা জনসাধাৰণে সুবিধা পাব পাৰে । গাঁৱৰ জনসাধাৰণ, খেতিয়ক জনসাধাৰণ যাক লৈ ক্ষমতাত অধিস্থিত দল বৰ্দ্ধি আছে, সেই গাঁও অঞ্চলৰ স্বাস্থ্যৰ উন্নতিৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা কৰিছে ? আজি তেওঁলোকক একো দিব পৰা নাই । আজি চৰকাৰে কওক, গাঁও অঞ্চলৰ চিকিৎসাৰ কাৰণে, নিস্পেসিত জনসাধাৰণৰ কাৰণে, স্বাস্থ্যৰ কাৰণে অসমৰ গাঁও অঞ্চলত কিমান বিলাক হস্পিটাল কৰা হৈছে ? আৰু যিবিলাক আছে তাৰ উন্নতিৰেই বা কি ব্যৱস্থা কৰিছে । গাঁওৰ পৰা বেমাৰী লৈ আহিলে হতাশ হ'ব লাগে । হস্পিটেল আদিত ঠাই নাপায় । মই ক'ব খুজোঁ, এই অঞ্চল বিলাকত খেতিয়কৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবৰ কাৰণে তেখেতসকলে ক'ব পাৰে—চেন স্কুল খুলিদিয়া হৈছে । কাঠফুলাবদৰে শিক্ষা অনুষ্ঠান গঢ়ি উঠা বুলি ৰাজ্যপালে কৈছে, কিন্তু এই গাঁও অঞ্চল বিলাকত অসমৰ ইমূৰৰপৰা সিমূৰলৈকে কিমানবোৰ উন্নত ঘৰ-দুৱাৰ আদিৰে স্কুল আছে দেখুৱাব পাৰে নে ? দেখুৱাব পাৰেনে এই অঞ্চল বিলাকত যাতায়তৰ ব্যৱস্থাৰ কিমান উন্নতি হৈছে ! য'ত খেতিয়কসকলৰ খেতি ভাল হৈছে তাত কোনো বকমৰ যাতায়তৰ ব্যৱস্থাৰ উন্নতি হোৱা নাই । মই উদাহৰণ স্বৰূপে ক'ব খুজিছোঁ যে ৰঙিয়া সমষ্টিৰ কাউৰবহা ঠাইৰ পুঠিমাৰী নৈৰ দলং-খন ১৯৬৬ চনতে বানপানীয়ে উটুৱাই নিলে, আজিলৈকে সজা হোৱা নাই, অৱহেলা কৰিছে । ৰঙিয়া আৰু গোৰেশ্বৰৰ ট্ৰাইবেল এলেকাৰ যোগাযোগৰ ই এক মাত্ৰ ৰাস্তা ।

আজি ১৯৬৯ চনতো এই ট্ৰাইবেল অঞ্চলত খেতিয়কৰ অঞ্চলত সেই দলংখন কৰা হোৱা নাই। বঙিয়া, বালিকুছি বাষ্টাটো পাতি দৰঙৰ মৌজাৰ লগত সম্বন্ধ কৰি কিয় নিশিলে তাক ক'ব নোৱাৰে। বঙিয়া-বালিকুছি বাস্তাৰ পুঠিমাৰী নদীত তিতকাট ঘাটৰ দলংখন এই চৰকাৰে জন সাধাৰণৰ উন্নয়নৰ কাৰণে যাতায়তৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া নাই। চৰকাৰে ক'ব খোজে-শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, কিন্তু ক'ত, কাৰ কাৰণে কৰিছে? নগৰ চহৰৰ নাগৰিক সকলৰ কাৰণেহে, যিসকল সমাজৰ মুখা ফুটা লোক সেই সকলৰ কাৰণেহে। কিন্তু গাঁও অঞ্চলৰ সুবিধাৰ কাৰণেতো নহয়!

গুৱাহাটী মহানগৰী হৈছে। তাত **University** আছে **college** আছে অথচ আমাৰ গাঁৱৰ প্ৰায় বিলাক জনসাধাৰণেই ল'ৰা-ছোৱালীক ভণ্ডা স্কুল যবত **Tribal** সকলৰ ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়াৰ কাৰণে কি কৰিছে? মই ক'ব খুজিছোঁ যে বঙিয়াৰ **Tribal** অঞ্চলটোত নৰয়োনি, যিখন নেছক **High School** আছে, তাৰ কাৰণে আজি ৫।৬ বছৰেও আবেদন নিবেদন কৰিও আজি পৰ্যন্ত বিল্ডিং 'গ্ৰাণ্ড' আদি পোৱা নাই। তাতে এখন কাউন্সেলাৰ ডাক্তৰখানা আছে। তাৰো অৱস্থা তথৈবচ। মই ১৯৬৮ চনত বাজেট বক্তৃতাত এই কথা কৈছিলোঁ। কিন্তু এনে ধৰণৰ চিকিৎসা, বাস্তা আৰু স্কুল বিলাকৰ এনে অৱস্থা হৈ থকাটো য়ৰ দুখৰ কথা, লাজৰ কথা।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই অতি দুখ পাইছোঁ, ৰাজ্যপালৰ এই ভাষণত তেখেত ক'ব খুজিছে যে খাদ্যৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যত আন্দোলন কৰিছে, মাটিৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিছে। আন হাতে **Refinery** কৰাত এই ধৰণৰ আন্দোলন চৰকাৰৰ পৰা কংগ্ৰেছৰ পৰাও চলি আছে।

আমাৰ অসমত যিটো ঘাই ৰেল পথ, তাৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আজিলৈকে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। আনকি **office** আদিও তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ কাৰণেহে নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। অসমৰ জনসাধাৰণৰ সুবিধাৰ কাৰণে নহয়। কলিকতা, আলিপুরদুৱাৰ, নিউ বঙ্গাইগাঁৱত **Zonal office** আছে। অৱশ্যে তাৰে **Head office** টো পাণ্ডুতে আছে। এতিয়া শুনিবলৈ পোৱা গৈছে এই **Zonal** অফিছটো আওপকীয়ভাবে পাণ্ডু-মালিগাঁৱৰ পৰা তুলি নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আৰু তাৰ দ্বাৰাই খলুৱা যুবক সকলক চাকৰীৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব বিচাৰিছে। আজি অসমৰ জনসাধাৰণে দাবী কৰিছে যাতে অসমৰ খলুৱা শিক্ষিত যুবক সকলে তাত চাকৰি পাব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি তাত খলুৱা যুবকসকলে চাকৰি নাপায় তেনে-হ'লে **North East frontier Railway & Development office** টো গুৱাহাটীৰ উত্তৰে স্থাপন কৰিব লাগে। আৰু পূব অঞ্চলৰ যাতায়ত ব্যৱস্থাৰ উন্নতি কৰিবৰ কাৰণে তিনিচুকীয়ালৈ এই ৰেল পথটো উন্নত কৰিব লাগে। তাৰপাছত বৃহৎপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত কচাইগাঁৱৰ পৰা ৰেল পথ ভূটানলৈকে সম্প্ৰসাৰণ কৰি নেফা-লৈকো সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগে। এনেকৈয়ে বৃহৎপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে ৰেল পথৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু বাস্তাৰ উন্নতিকৰণ কৰিলেহে এই সীমান্তবৰ্তী ৰাজ্যখনৰ উত্তৰ পাৰৰ অঞ্চল বিলাকৰ মাজত যোগাযোগৰ পোনপটীয়া ব্যৱস্থা হ'ব। তাৰপাছত অসমৰ দক্ষিণ অঞ্চললৈকে বৃডগজ ৰেল লাইনৰ সম্প্ৰসাৰণ হ'ব লাগে। বৃহৎপুত্ৰ উত্তৰ আৰু

দক্ষিণ পাৰ যোগীশোপা পঞ্চবস্ত্ৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত দলং দি তিনিচুকীয়াতলৈকে 'বুডগজ' বেল লাইনটো সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগে। শিলঘাট ভোমোৰাঙৰিত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত দলং নিৰ্মাণ কৰি নগাঁও আৰু তেজপুৰৰ যোগাযোগ পোনপতীয়া কৰিব লাগে। তেতিয়াহে আংশিকভাবে অসমৰ যাতায়তৰ উন্নতি হ'ব। আজি বৈজ্ঞানিক যুগত, যন্ত্ৰৰ যুগত মানুহ বহুত আগবাঢ়ি গ'ল। আজি আনৰিক যুগত চম্ৰত মানুহ নামিবৰ কাৰণে অঁৰিয়াঅঁৰি কৰিছে। অৰ্থচ স্বাধীনতাৰ ২২ বছৰৰ পাছতো অসমত বুডগজ বেল লাইনটো কৰিবৰ কাৰণে যুঁজ কৰিবলগীয়া হৈছে। শিলঘাট ভোমোৰাঙৰিত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত দলং, যোগীশোপা পঞ্চবস্ত্ৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত দলং যদি নহয়, ইয়াতকৈ আৰু কি দুখৰ বিষয় পৰিতাপৰ বিষয় হ'ব পাৰে? তাৰোপৰি লামডিঙৰ পৰা বদৰপুৰলৈ যোৱা বেল লাইনটো ত্ৰিপুৰা পৰ্যন্ত সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগে। এই বেল পথটো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। কাছাৰ জিলাক এই বেল পথটোৱেই অন্যান্য জিলাৰ লগত সংযোগ কৰিছে। ই ৩২টা স্তব্দ পাৰ হৈ বদৰপুৰ পাইছেগৈ। গতিকে ইয়াৰ বিপদৰ ভয় কোনো কালে নুগুছে। এই বেল পথটো ভালদৰে উন্নত নকৰিলে ইয়াৰ পৰা বিপদৰ ভয় চিবকলীয়া হ'ব।

Adjournment

The Assembly then adjourned till 10 A.M. on Monday, the 24th February 1969.

Dated Shillong

The 22nd February 1969

U. Tahabildar

Secretary

Assam Legislative Assembly

